

AFSTUDEERONDERZOEK

DE ROL VAN NIEUWE MEDIA IN DE BEGELEIDING VAN MENSEN
MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING IN COMBINATIE MET EEN
AUTISME SPECTRUM STOORNIS

AUTEURS:

GEEFSHUIJSEN, STEPHANIE

KOETSIER, THERA

KROONEMAN, ANNET

BEGELEIDER:

ESTHER HOEKMAN

OPDRACHTGEVER:

STICHTING SPRANK

ONDERZOEKSRAPPORT

Een onderzoek binnen Stichting Sprank naar de rol van vormen van nieuwe media in de begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis

S. Geefshuijsen, T. Koetsier, A. Krooneman

Viaa Gereformeerde Hogeschool, Zwolle

Beoordelaar: E. Hoekman

In opdracht van Stichting Sprank

Contactpersonen Stichting Sprank: T. den Otter, L. van Boggelen

INHOUD

Voorwoord	7
Samenvatting.....	8
1.1 Inleiding	9
1.2 aanleiding onderzoek.....	9
1.3 Probleemomschrijving	10
1.3.1 Probleemomschrijving en doelstelling	10
1.3.2 Centrale vraagstelling	11
1.3.3 Deelvragen	11
1.4 Begripsafbakening	12
1.4.1 Applicatie	12
1.4.2 Digitale kloof	12
1.4.3 Nieuwe media	12
1.4.4 Serious Games	12
1.4.5 Smartphone	12
1.4.6 Social media.....	12
1.4.7 Tablet.....	13
1.4.8 Verstandelijke beperking.....	13
1.4.9 Virtuele werkelijkheid	13
2.1. Nieuwe media	14
2.2 Gebruik van nieuwe media	14
2.2.1 Sociale media.....	14
2.3 De invloed van nieuwe media op de maatschappij	17
2.4 De invloed van nieuwe media op de hulpverlening	18
2.5 Autisme Spectrum Stoornis.....	21
Klassiek Autisme	22
Syndroom van Asperger	22
PDD-NOS.....	22
Autisme Spectrum Stoornissen en de emotionele ontwikkeling	22
2.6 Verstandelijke beperking.....	22
Nieuwe media en Stichting Sprank.....	23
3.1 Inleiding	24
3.2 Strategie.....	24
3.2.1 Sociale omgeving en gedrag.....	24

3.2.2 Onderzoeksmethoden vanuit perspectief respondent.....	25
3.2.3 Belang van het onderwerp	25
3.3 Methode.....	25
3.3.1 Deelvraag 1	25
3.3.2 Deelvraag 2	26
3.3.3 Deelvraag 3	26
3.3.4 Deelvraag 4	27
3.4 Instrumenten	27
3.5 Steekproef.....	28
3.6 Analyse	29
3.6.1 Het analyseren van de deskresearch	29
3.6.2 Het analyseren van het interview	29
3.6.3 Het analyseren van de observatierapportage	29
3.6.4 Het analyseren van het workshop interview	29
3.6.5 Het analyseren van de vierde deelvraag	30
3.7 Betrouwbaarheid en geldigheid	30
3.7.1 Betrouwbaarheid.....	30
3.7.2 Herhaalbaarheid	30
3.7.3 Geldigheid.....	31
3.7.4 Begripsgeldigheid	31
3.8 Ethische verantwoording	31
4.1 Inleiding	33
4.2 resultaten	33
4.2.1 Vormen van nieuwe media en doelgroep.....	33
4.2.2 Ondervindingen cliënten.....	36
Ondervindingen cliënt A	36
Ondervindingen cliënt B.....	37
Ondervindingen cliënt C	38
4.2.3 Ondervindingen begeleiders.....	39
4.2.4 Voorwaarden voor implementatie	40
Team	41
Cliënten	42
Betrokkenen/overig	42

4.2.5 Samenvatting resultaten qua product	37
Uitwerking resultaten product	40
4.2.6 Samenvatting resultaten qua proces	42
Uitwerking resultaten proces	43
5.1 Inleiding	48
5.2 Conclusies	48
5.2.1. Conclusie product.....	48
5.2.2. Conclusie proces.....	49
5.2.3. Beantwoording centrale vraagstelling.....	50
4.3 Aanbevelingen	51
4.4 Discussie.....	52
literatuurlijst.....	54
Bijlagen hoofdstuk 3.....	59
Bijlage 1: Planning en rolverdeling.....	59
Praktische afspraken	59
Fasering	59
Bijlagen hoofdstuk 4.....	61
Bijlage 2: Zoekplan	61
Bijlage 3: Analysetabel	61
Bijlage 4: Voorstellen Stichting Sprank.....	63
Bijlage 5: Toestemmingsformulier ouder(s)/verzorger(s)/contactpersoon	64
Bijlage 6: Toestemmingsformulier cliënten	66
Bijlage 7: Handleiding AutiPlan	68
Bijlage 8: Observatierapportage AutiPlan	69
Bijlage 9: Labelschema observatierapportage AutiPlan	70
Bijlage 10: Startsituatie	71
Cliënt A	71
Cliënt B	71
Cliënt C.....	71
Bijlage 11: Interviewschema individueel interview cliënten	72
Introductie.....	72
Interviewthema's.....	73
Afsluiting.....	73
Bijlage 12: Labelschema individueel interview cliënten	74

Bijlage 13: Workshopinterview	75
Bijlage 14: Inhoudsanalyse workshop methode.....	76
Bijlage 15: Kenmerken Autisme Spectrum Stoornis	78
Bijlage 16: Kenmerken verstandelijke beperking.....	84
Bijlage 17: Notulen gesprek 20 februari 2014.....	93
Bijlage 18: Verslag presentatie vormen nieuwe media aan Stichting Sprank.....	94
Bijlage 19: Voortgangsgesprek met Stichting Sprank.....	96
Bijlage 20: Gespreksverslag bezoek locatie Putten.....	98
Bijlage 21: Voortgangsgesprek met Stichting Sprank.....	99
Bijlage 22: Mail begeleider Stichting Sprank Putten	100
Bijlage 23: Labeloverzicht	102
Bijlage 2: Analysetabel individuele interviews cliënten.....	104
Bijlage 25: Rapportagedata	115
Rapportagedata cliënt A.....	115
Rapportagedata cliënt B.....	120
Rapportagedata cliënt C.....	121
Bijlage 265: Analysetabel rapportagedata.....	125
Bijlage 27: Uitwerking workshop interview begeleiders.....	131
Bijlage 28: Analysetabel workshop interview begeleiders.....	133
Bijlage 29: Analysetabel individuele interviews begeleiders	140
Bijlage 30: Invloed van AutiPlan	144
Bijlage 31: Alternatief voor Autiplan.....	183

Oktober 2014

Voor u ligt ons afstudeeronderzoek, dat de afsluiting vormt van onze studie Sociaal Pedagogische Hulpverlening aan de Viaa Gereformeerde Hogeschool te Zwolle.

Tijdens onze studie op de Viaa Gereformeerde Hogeschool hebben wij ervaring op kunnen doen met de doelgroep waar dit onderzoek zich op richt: mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis. In de loop van de jaren hebben wij de hierbij behorende theoretische kennis kunnen koppelen aan onze eigen praktijkervaringen in het werkveld. Omdat deze doelgroep sterk onze interesse heeft, hebben wij de vraag van Stichting Sprank om dit onderzoek te doen met beide handen aangepakt.

Ons afstudeeronderzoek is relevant voor mensen die op welke manier dan ook te maken hebben met mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis.

Graag willen we de personen die hebben bijgedragen aan het tot stand komen van dit onderzoek bedanken. Allereerst willen we de begeleiders, Ellen Mooibroek, Ellen van der Ben en Antje van den Berg, en cliënten van Stichting Sprank, locatie Putten, bedanken voor hun tijd, werk en enthousiasme. Zonder hen had dit onderzoek niet uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast willen we onze opdrachtgevers, Tineke den Otter en Lara van Boggelen, bedanken die vanuit hun brede ervaringen en kennis een waardevolle sturende en begeleidende rol hebben ingenomen in het onderzoeksproces. Ook onze begeleidster vanuit Viaa Gereformeerde Hogeschool, Esther Hoekman, is onmisbaar geweest in het uitvoeren van dit onderzoek. Zonder haar wijze aansturing en feedback hadden we dit onderzoek niet kunnen afronden met een resultaat zoals het nu is. Ten slotte willen we Jan Vuurboom en Henry Wagenveld bedanken die met hun bijdrage hebben meegewerkt aan een zo voorspoedig mogelijk onderzoeksproces. Ook alle overige betrokkenen die een rol hebben gespeeld bij dit onderzoek willen we bedanken.

We wensen u veel leesplezier.

Stephanie Geefshuijsen

Thera Koetsier

Annet Krooneman

SAMENVATTING

Dit onderzoek richt zich op geschikte vormen van nieuwe media voor een doelgroep van Stichting Sprank: mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis. Allereerst is er een literatuuronderzoek gedaan naar de mogelijkheden die er zijn wat betreft vormen van nieuwe media voor deze doelgroep. Er is een overvloed aan mogelijkheden. Uit de door de onderzoeksgroep geselecteerde mogelijkheden is door de begeleiders van Stichting Sprank een vorm van nieuwe media gekozen, namelijk de applicatie AutiPlan. De verwachting was dat deze vorm van nieuwe media het beste zou aansluiten bij de doelgroep. Vervolgens is er een pilot gedaan met dit gekozen product. Aan deze pilot hebben drie cliënten van Stichting Sprank, locatie Putten, deelgenomen. Gedurende deze pilot zijn de cliënten en hun begeleiders aan de slag gegaan met AutiPlan. Zij hebben kennis gemaakt met het product, de cliënten hebben AutiPlan een plek gegeven in hun dagelijks leven en zowel de cliënten als de begeleiders zijn erachter gekomen welke voor- en nadelen AutiPlan heeft voor hen. Na afloop van de pilot zijn de cliënten en hun begeleiders geïnterviewd. Hierbij is ingegaan op de ervaringen die zij hebben opgedaan met AutiPlan en daarbij stonden vijf thema's centraal: structuur, vaardigheden, zelfredzaamheid, emotioneel welzijn en toekomstbeeld. De informatie uit deze interviews vormt het resultaat van dit onderzoek: welke invloed heeft AutiPlan op de vaardigheden van de cliënt? Wat is de invloed op het emotioneel welzijn, de zelfredzaamheid, de structuur en het toekomstbeeld? Uit het onderzoek is gebleken dat AutiPlan een positieve invloed heeft op alle vijf de hierboven genoemde thema's. Daarnaast is er in het onderzoek gekeken naar de invloed van AutiPlan op het werk van de begeleiders. Levert het hen voordelen op in de begeleiding van hun cliënten? Uit het onderzoek is gebleken dat AutiPlan de begeleiders tijdwinst en plezier brengt in de begeleiding van cliënten. Het proces rondom het implementeren van AutiPlan bij Stichting Sprank in Putten vormt eveneens een belangrijk onderzoeksresultaat. Bij het implementatieproces is het belangrijk dat er rekening wordt gehouden met verschillende factoren: is er een goede internetverbinding op de locatie? Beschikt men over de juiste apparatuur? Sluiten de vormen van nieuwe media voldoende aan op het niveau en de belevingswereld van de cliënt? Zo is helder geworden welke voorwaarden er gelden voor het implementeren van een vorm van nieuwe media bij een locatie van Stichting Sprank.

1 INTRODUCTIE

1.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding voor dit onderzoek. Er worden begrippen afgebakend zodat het onderzoek niet te breed wordt en binnen bepaalde richtlijnen blijft. Ten slotte wordt de centrale probleemstelling voor het onderzoek weergegeven.

1.2 AANLEIDING ONDERZOEK

Stichting Sprank biedt zorg, begeleiding en ondersteuning aan mensen met een verstandelijke beperking. Ze geloven dat elk mens door God geschapen is en dat iedere persoon een uniek schepsel is met eigen mogelijkheden en beperkingen. Vanuit deze visie biedt ze zorg aan in verschillende vormen. Van intensieve zorg en begeleiding in een woonlocatie, tot dagbesteding, tot begeleiding aan huis, afhankelijk van de vraag van de cliënt.

De organisatie Stichting Sprank richt zich op de mogelijkheden voor persoonlijke ontplooiing in gezin, groepsverband, kerk, werk en samenleving. Het doel is hierbij de cliënten zoveel mogelijk een volwaardige plaats in te laten nemen in de samenleving. Stichting Sprank wil de cliënt ondersteuning bieden bij het maken van keuzes rondom leven, wonen en werken. Zij doet dit in interactie met de cliënt, verwanten en andere betrokkenen uit de leefomgeving.

Stichting Sprank wil meegaan in de ontwikkelingen in de maatschappij en hiermee samengaand de ontwikkelingen binnen de hulpverlening. Dit is relevant voor een zo effectief mogelijke vorm van hulpverlening. Gezien de verstrekkende ontwikkelingen in de maatschappij en binnen de hulpverlening wat betreft de nieuwe media, vond Stichting Sprank het noodzakelijk hier beter bekend mee te zijn. De ontwikkelingen in de hulpverlening worden bijvoorbeeld zichtbaar in het gebruik van applicaties in de begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking en een Autisme Spectrum Stoornis. Een voorbeeld hiervan is de Emotie-App. De Emotie-App is een applicatie waarmee mensen met een beperking hun emoties kunnen verwoorden. Deze toepassing is een technologisch vervolg op de emotiekaarten die worden gebruikt in de begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking. Er zijn meer van dit soort applicaties en andere vormen van nieuwe media beschikbaar of in ontwikkeling binnen de hulpverlening. Deze vormen van nieuwe media zouden ook goed ingezet kunnen worden binnen Stichting Sprank, gezien de doelgroep. De verwachting is dat het gebruik van deze vormen van nieuwe media zou kunnen bijdragen aan een beter leef- en hulpverleningsklimaat voor cliënten en begeleiders. Zo kan het gebruik maken van een vorm van nieuwe media een hulpmiddel zijn voor cliënten in het vergroten van hun zelfredzaamheid. Voor begeleiders kunnen vormen van nieuwe media mogelijkheden bieden in hulp op afstand. Dit onderzoek zou daarom gezien kunnen worden als een onderzoek ter preventie van het ontstaan van een 'digitale kloof' tussen Stichting Sprank en de digitale ontwikkelingen in de maatschappij en hulpverlening.

Een digitale kloof is volgens de encyclopedie het verschijnsel dat bepaalde groepen van mensen het risico lopen om de aansluiting met de hedendaagse technologische samenleving te missen, bijvoorbeeld doordat ze niet of slechts beperkt beschikken over toegang tot de nieuwe technologieën zoals het internet, informatica en mobiele telefonie, of doordat het hen ontbreekt aan kennis en

vaardigheden om met deze nieuwe middelen om te gaan (www.encyclo.nl, z.d.). Met de digitale kloof wordt dus ook wel het verschil bedoeld tussen diegenen die kunnen profiteren van digitale technologie en zij die dit niet kunnen.

De hierboven weergegeven definitie van een digitale kloof geeft een duidelijk beeld van de betekenis van een digitale kloof en de gevolgen hiervan, namelijk *“de aansluiting met de hedendaagse technologische samenleving missen”* (www.encyclo.nl, z.d.). Binnen de hulpverlening is het van belang om op de hoogte te blijven van de huidige technologische ontwikkelingen omdat deze technologische ontwikkelingen in de samenleving kunnen bijdragen aan een optimaal hulpverleningsaanbod voor de cliënten. Daar richt dit onderzoek zich dan ook op: een betere en effectievere manier van hulpverlening tot stand brengen door middel van het inzetten van vormen van nieuwe media. Dit onderzoek gaat uit van het belang en welbevinden van cliënten met een verstandelijke beperking en een Autisme Spectrum Stoornis en de begeleiders van deze cliënten.

Het hierboven beschreven knelpunt heeft te maken met veranderingen in onze maatschappij, de veranderingen in het kader van digitalisering en virtualisering. Steeds meer mensen zijn bekend met het gebruik maken van telefoons, laptops, applicaties en het internet. Veel contacten gaan tegenwoordig voor een deel virtueel, via het internet en telefonie. Deze vormen van nieuwe media kunnen effectief gebruikt worden binnen de hulpverlening. Dit lijkt steeds meer de norm te worden voor de toekomst; de ontwikkelingen gaan door. In het theoretisch kader wordt dit nader beschreven. Bij Stichting Sprank zijn de genoemde ontwikkelingen nog niet zodanig geïntegreerd in de praktijk dat er gebruik wordt gemaakt van nieuwe media in de vorm van bijvoorbeeld applicaties in de begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis. Stichting Sprank heeft aangegeven te willen weten welke vormen van nieuwe media aansluiten bij hun doelgroep. Dit onderzoek richt zich daarom specifiek op deze vraag en op de vraag wat de voorwaarden zijn voor het implementeren van AutiPlan bij een locatie van Stichting Sprank.

Dit onderzoek is niet alleen voor Stichting Sprank relevant. Ook voor ons als studenten van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening is het van belang dat wij onze kennis vernieuwen als het gaat om de digitale ontwikkelingen die gaande zijn, omdat dit ook invloed heeft op de hulpverlening. Over niet al te lange tijd hopen we aan het werk te gaan in het werkveld. Het is belangrijk en waardevol dat wij dan op de hoogte zijn van de ontwikkelingen en mogelijkheden die er zijn in het gebruik van nieuwe media binnen de hulpverlening. Bij dit onderzoek staat voor ons, vanuit onze opleiding, de volgende kerncompetentie centraal: professionalisering van het beroep middels het doen van onderzoek. Hierbij hoort ook de competentie innoveren. Dit onderwerp, inzet van nieuwe media binnen de hulpverlening, is een recente ontwikkeling binnen het sociale werkveld. Door het uitvoeren van dit onderzoek doen wij nieuwe kennis op en deze kennis kan een bijdrage leveren aan het vernieuwen en verbeteren van de kwaliteit van zorg- en hulpverlening binnen het sociale werkveld.

1.3 PROBLEEMOMSCHRIJVING

1.3.1 PROBLEEMOMSCHRIJVING EN DOELSTELLING

Nieuwe media zijn overal te zien in onze samenleving. Niet alleen op individueel niveau maar ook op alle andere vlakken, bijvoorbeeld op het werk, als vrijetijdsbesteding en in de hulpverlening. Stichting Sprank wil, waar mogelijk, vormen van nieuwe media gaan inzetten in de begeleiding van hun cliënten.

Wij als onderzoekers willen in opdracht van Stichting Sprank gaan kijken hoe we de nieuwe media in kunnen zetten in de begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen.

Het doel van het onderzoek is dat de uitkomst van dit onderzoek zal kunnen bijdragen aan een betere leefsituatie voor mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen en dat dit onderzoek zal kunnen bijdragen aan een effectievere en gemakkelijkere manier van begeleiden van deze doelgroep. Daarnaast zullen de voorwaarden voor het implementeren van AutiPlan duidelijk worden tijdens het proces.

Met dit onderzoek wordt toegespitst op AutiPlan als vorm van nieuwe media in de begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen. Van daaruit komen we op de volgende centrale vraagstelling en deelvragen:

1.3.2 CENTRALE VRAAGSTELLING

Welke vormen van nieuwe media kunnen volgens de literatuur een bijdrage leveren aan het beantwoorden van de hulpvraag van cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen, hoe ervaren cliënten en begeleiders het gebruik van AutiPlan tijdens een periode variërend van vier tot negen weken en aan welke voorwaarden moet een locatie van Stichting Sprank voldoen om het werken met AutiPlan te kunnen implementeren?

1.3.3 DEELVRAGEN

Deelvraag 1

Welke vormen van nieuwe media kunnen volgens de literatuur een bijdrage leveren aan het beantwoorden van de hulpvraag van cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen?

Deelvraag 2

Hoe ervaren cliënten het gebruik van AutiPlan tijdens een testperiode variërend van vier tot negen weken?

Deelvraag 3

Hoe ervaren begeleiders het gebruik van AutiPlan tijdens een testperiode variërend van vier tot negen weken?

Deelvraag 4

Aan welke voorwaarden moet een locatie van Stichting Sprank voldoen om een vorm van nieuwe media te kunnen implementeren?

1.4 BEGRIPSAFBAKENING

1.4.1 APPLICATIE

Een applicatie is een computertoepassing waar specifieke taken mee worden uitgevoerd. Er zijn verschillende fabrikanten die applicaties (afgekort als 'apps') aanbieden. De meest gebruikte besturingssystemen hebben hun eigen 'app-stores'. Voorbeelden hiervan zijn de App-store van Apple, Android Market en de Nokia OVI store. Hier zijn de applicaties die beschikbaar zijn voor het systeem te downloaden. Veel applicaties zijn gratis te downloaden, voor anderen moet een bedrag worden betaald (Encyclo, z.d.).

1.4.2 DIGITALE KLOOF

Een digitale kloof is het verschijnsel dat bepaalde groepen mensen het risico lopen niet mee te kunnen komen met de hedendaagse digitale technologie. Dit kan doordat ze niet of beperkt beschikken over toegang tot de nieuwe technologieën als het internet, informatica en mobiele telefonie of doordat het hen ontbreekt aan kennis en vaardigheden om met deze nieuwe middelen om te gaan. Het begrip 'digitale kloof' duidt het verschil aan tussen degenen die kunnen profiteren van digitale technologie en zij die dit niet kunnen.

1.4.3 NIEUWE MEDIA

Nieuwe media omvat meer dan alleen social media (Bakker & Bakker, 2013). Voorbeelden van nieuwe media zijn computer, e-mail en het internet.

1.4.4 SERIOUS GAMES

De website www.e-hulp.nl vermeldt een definitie van Serious Games als volgt: *"Een serious game is een computerspel met een serieus doel: gebruikers spelenderwijs informeren en hen kennis en vaardigheden eigen laten maken. Serious games zijn tegenhangers van entertainment games, zoals we die kennen van spelcomputers als de Nintendo Wii, PlayStation, Xbox en de pc."* (E-hulp.nl, z.d.).

1.4.5 SMARTPHONE

Een smartphone kan omschreven worden als een mobiele telefoon met meerdere capaciteiten zoals een belfunctie, sms-functie, digitale agenda, e-mail, internet, tekstverwerker en dergelijke (Encyclo, z.d.). Tevens kunnen er applicaties op geïnstalleerd worden. De mogelijkheden verschillen per smartphone.

1.4.6 SOCIAL MEDIA

De term 'social media' is een verzamelnaam voor alle internettoepassingen die de mogelijkheid bieden informatie te delen op een gebruiksvriendelijke wijze. Hierbij gaat het niet alleen om informatie in de vorm van tekst maar ook geluid en beeld worden gedeeld via social media (Encyclo, z.d.).

1.4.7 TABLET

Een tablet (of tablet PC) is een computer zonder toetsenbord en zonder muis. Het werkt met een touchscreen. Om te typen heb je een schermtoetsenbord of een extern toetsenbord nodig (Encyclo, z.d.).

1.4.8 VERSTANDELIJKE BEPERKING

Kenmerkend voor alle mensen met een verstandelijke beperking is een blijvende ontwikkelingsachterstand als gevolg van een stoornis in het cognitief functioneren (Hermesen, Keukens & van der Meer, 2008).

1.4.9 VIRTUELE WERKELIJKHEID

Overmeidre (2009) omschrijft 'virtual reality' of virtuele werkelijkheid als *"een andere werkelijkheid dan degene waarin je leeft, of degene waarin je denkt te leven"*.

2 THEORETISCHE INLEIDING

2.1. NIEUWE MEDIA

Er zijn tegenwoordig twee soorten media: oude en nieuwe media. Onder oude media vallen film, televisie, pers en fotografie. Voorbeelden van nieuwe media zijn mobiele telefonie, internet, computers, digitale film, virtuele werkelijkheid, digitale telefonie, videogames en tablets, maar ook de technologieën op het gebied van apparatuur als koffiezetapparaten of auto's.

De afgelopen decennia hebben er binnen de technologie enorme ontwikkelingen en vernieuwingen plaatsgevonden. In de jaren '90 werd er televisie gekeken, er werd geluisterd naar de radio en er werd gebruik gemaakt van een computer met internet via de telefoonkabel. Men keek een film op een videoband en men beluisterde muziek door middel van een cassetteband. Tegenwoordig wordt er gebruik gemaakt van draadloos internet, interactieve televisie, laptops, mobiele telefoons, tablets, playstations en de Wii. Kortom: de mogelijkheden zijn uitgebreid. De burgers groeien mee met het steeds veranderende en vernieuwende aanbod: de nieuwe media is doorgedrongen in de samenleving. Zowel in het alledaagse leven alsook binnen de hulpverlening. Zo is het in het onderwijs verplicht om een laptop of computer te hebben zodat de verslagen digitaal kunnen worden ingeleverd en wordt er veelvuldig gebruik gemaakt van e-mail. In veel gevallen verwachten werkgevers dat een werknemer een computer kan hanteren. Veel burgers zijn tegenwoordig goed bereikbaar via de telefonie of het internet. De nieuwe media worden gebruikt voor het op doen van informatie en kennis, vermaak, marketing, publicaties en culturele uitingen.

2.2 GEBRUIK VAN NIEUWE MEDIA

Er zijn talloze vormen van nieuwe media. Deze is onder te brengen in drie grote vormen van nieuwe media namelijk mobiele telefonie, internet en laptops en tablets. In december 2013 is er onderzoek gedaan het gebruik van nieuwe media in Nederland. Dit onderzoek wordt ieder half jaar gedaan. Uit het onderzoek bleek dat 67% van de Nederlanders een smartphone bezit. Het gebruik van een smartphone is voor het eerst hoger dan het aantal mensen dat een computer bezit (dit is namelijk 65%). Momenteel heeft iets meer dan de helft van de mensen een tablet (53%). Het afgelopen jaar is dat met 2,5 miljoen gestegen (Koninklijke Vereniging van het Boekenvak, 2013).

2.2.1 SOCIALE MEDIA

Een specifieke vorm van de nieuwe media is de sociale media. Sociale media zijn een verzamelbegrip voor online platformen waar de gebruikers, zonder tussenkomst van een redactie, de inhoud verzorgen. Populaire vormen van sociale media zijn Linked-in, Facebook, Twitter, Instagram en What's App. Er is in 2011 een onderzoek gedaan naar sociale media. Er is een SWOT analyse gemaakt. SWOT staat voor sterktes, zwaktes, bedreigingen en kansen. Hieronder allereerst de sterkte kanten van de sociale media, gevolgd door de zwakke kanten:

Door middel van sociale media is het mogelijk op alle plaatsen goed bereikbaar te zijn. Het is laagdrempelig en transparant. Tegenwoordig is de internetsnelheid zodanig dat het uploaden van de sociale media zo snel gaat dat er direct toegang is tot internetsites of applicaties.

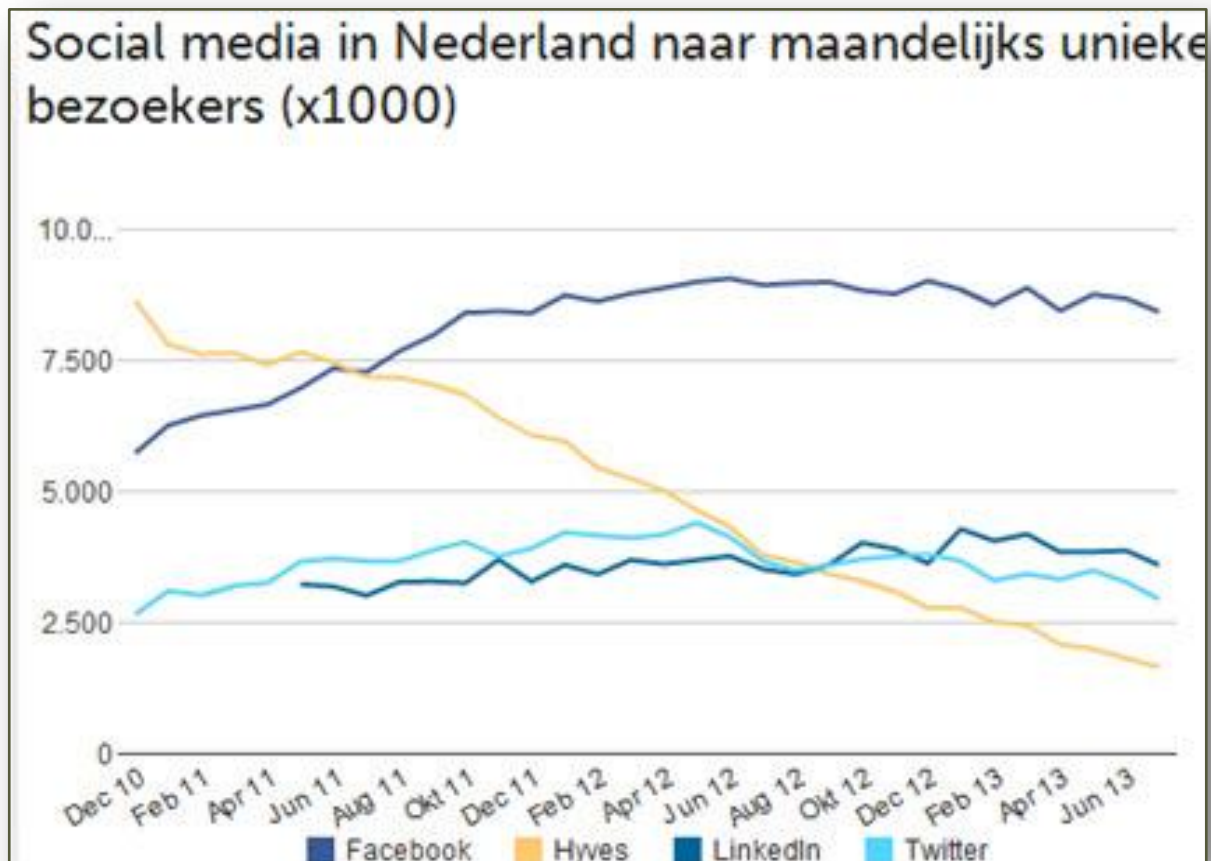
Sociale media kan effectief en efficiënt worden gebruikt door krachten te bundelen. Bedrijven werken bijvoorbeeld samen of bepaalde verenigingen bieden zich aan via sociale media. Daarnaast biedt de sociale media kansen om te communiceren met de buitenwereld. Dit kan voordelen opleveren doordat het netwerk van een individu groter wordt of doordat een individu leert communiceren met anderen (Van Vries, 2011). Naast sterke kanten zijn er ook zwakke kanten aan sociale media. Een zwakte van sociale media is dat het intensiteit met zich mee brengt. Om op de hoogte te blijven van alles wat geupload wordt op de sociale media wordt verwacht dat men veelvuldig op de sociale media actief blijft. Doordat de sociale media toegankelijk zijn voor iedereen, wordt er een grote hoeveelheid informatie in korte tijd gedeeld met elkaar. Voor sommige mensen kan deze hoeveelheid van informatie teveel worden. Dit wordt 'overload' genoemd. Het gebruik van sociale media kan een gevaar worden wanneer men ernaar streeft de hoeveelheid informatie bij te houden.

Figuur 1. Bron: Van Vries, 2011

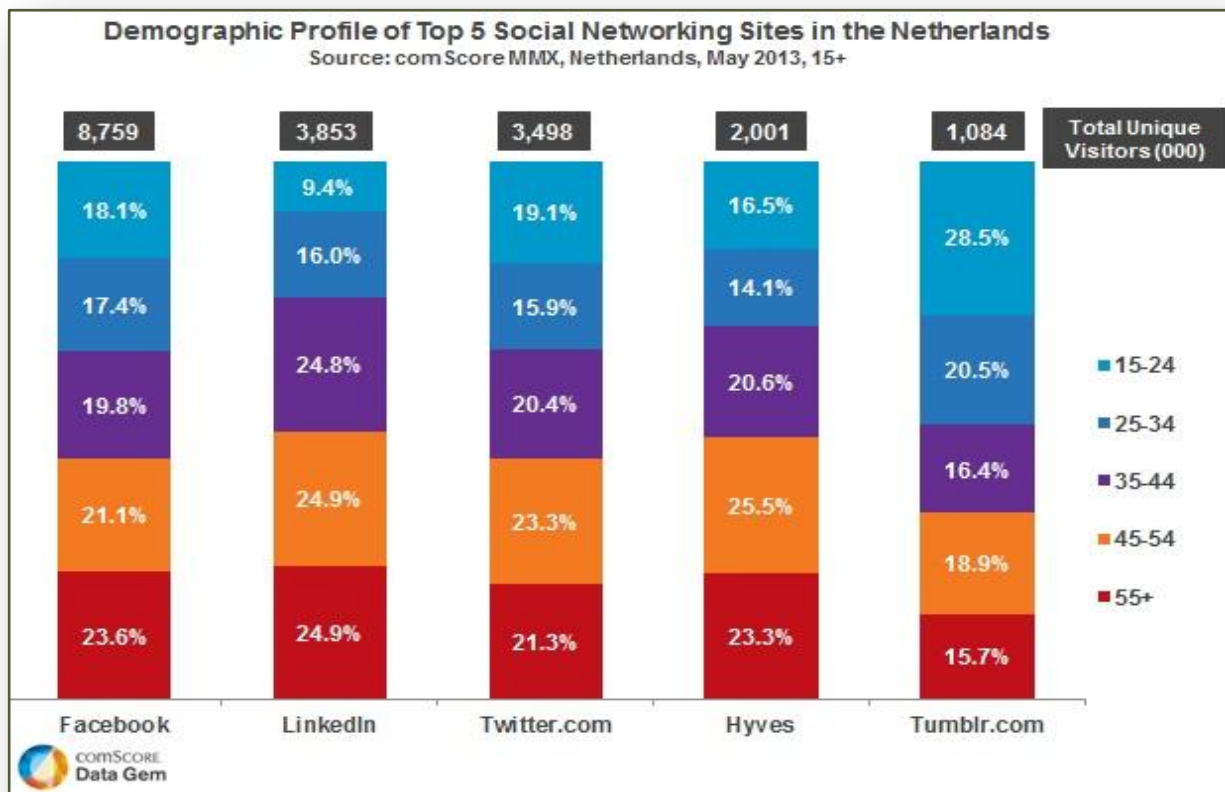
Een bedreiging in het gebruik van sociale media is dat er een digitale kloof kan ontstaan. De sociale media zijn wel toegankelijk voor iedereen, maar niet iedereen beschikt over de vaardigheden om gebruik te kunnen maken van sociale media. De kans op misbruik van of via de sociale media is hoog. De sociale media zijn niet controleerbaar, in de hulpverlening betekent dit dat begeleiders niet continu met cliënten kunnen meekijken. Doordat de sociale media zo toegankelijk is heeft iedereen toegang tot bepaalde informatie. Van deze informatie kan misbruik worden gemaakt door buitenstaanders. Een andere bedreiging is dat mensen zich volledig kunnen afsluiten van de buitenwereld doordat ze zich alleen maar richten op de sociale media.

In augustus 2013 is er een overzicht van sociale media gepubliceerd (Caenen, 2013). In figuur 2 is te zien welke vormen van sociale media veelvuldig zijn gebruikt in 2013. Er is een flinke daling van bezoekers te zien bij Hyves. Dit komt doordat Hyves sinds een aantal maanden niet meer gebruikt wordt voor sociale contacten maar een communicatieve vorm is geworden voor mensen die willen communiceren over games en alles wat daarbij hoort. Verder is te zien in het figuur dat Facebook de koploper is.

Figuur 2. Bron: www.frankwatching.nl

Daarnaast is er onderzoek gedaan naar het gebruik van sociale media en leeftijd. In figuur 3 zijn de resultaten te zien. Opvallend is dat op alle leeftijden veelvuldig gebruik wordt gemaakt van verschillende vormen van sociale media. Eveneens is hierbij Facebook de grootste vorm van sociale media (Caenen, 2013).

Figuur 3. Bron: www.frankwatching.nl

2.3 DE INVLOED VAN NIEUWE MEDIA OP DE MAATSCHAPPIJ

Er zijn door de veranderingen op het gebied van nieuwe media een aantal trends zichtbaar in onze maatschappij. Allereerst is er, zoals eerder hier genoemd, een digitale kloof ontstaan. Sommige generaties kunnen niet meekomen met de veranderingen. Hierdoor kan het zijn dat ze worden benadeeld, bijvoorbeeld doordat bepaalde diensten alleen te verkrijgen zijn via het internet. Voor mensen die geen internet hebben is het gebruik maken van die diensten niet mogelijk, terwijl mensen van een jonge generatie volop meedraaien met de veranderingen door de eisen van bijvoorbeeld de opleiding of werk. Deze kloof was in het begin erg groot doordat mensen met een hoge opleiding de kwaliteiten en de toegang hadden tot de nieuwe media. Tegenwoordig bezitten steeds meer mensen deze vaardigheden en mogelijkheden en hierdoor is de nieuwe media toegankelijker voor iedereen (Van Dijk, 2003).

Daarnaast is de trend 'informatisering' te zien in onze maatschappij. Deze term houdt in dat door de nieuwe media het voor iedereen mogelijk is om in het bezit te komen van alle beschikbare informatie over de gehele wereld. Deze informatie is op elk moment van de dag en op elke mogelijke plek beschikbaar. De nieuwe media richt zich voornamelijk op communicatie en informatie, terwijl op

andere gebieden nog meer te behalen is. Bijvoorbeeld op het gebied van auto's of huishoudelijke apparaten. De nieuwe media past zich aan naar de behoefte van de mens en andersom. Een voorbeeld hiervan is dat er geen vraag was naar tablets, tot het moment dat er daadwerkelijk een tablet werd ontwikkeld en op de markt kwam. Hoewel de toekomst onvoorspelbaar blijft, is het denkbaar dat de vormen van nieuwe media zich uitbreiden en de trend informatisering zich door blijft zetten. Er zijn nog zoveel meer mogelijkheden waar de techniek op in kan spelen. Het is van belang om rekening te houden met de gevaren en zwakheden van nieuwe media, zoals stroomuitval, terrorisme en sabotage (Schnabel, 2004).

2.4 DE INVLOED VAN NIEUWE MEDIA OP DE HULPVERLENING

Ontwikkelingen die voorkomen in de samenleving hebben invloed op de hulpverlening. De hulpverlening gaat zichtbaar mee met de ontwikkelingen op het gebied van de technologie, al staat het gebruik van nieuwe media in de hulpverlening in de kinderschoenen. Hulpverleningsorganisaties zijn van mening dat ze mee moeten komen met de veranderingen, ook met het oog op de kanteling van de zorg in 2015. De kernwaarden van de WMO zijn: zelfstandiger worden, gebruik maken van de eigen mogelijkheden van de burger en gebruik maken van het netwerk van de burger. Deze kernwaarden zijn ook van toepassing op cliënten (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010). Een logisch gevolg van deze veranderingen kan zijn dat cliënten zelfstandig worden en meer op zichzelf en de omgeving aangewezen zijn. De nieuwe media zouden hierin ondersteunend kunnen zijn.

Hulpverleners gebruiken nieuwe media om kennis te delen of om informatie te verschaffen over een bepaalde diagnose. Ook instellingen gaan langzamerhand nieuwe media inzetten (Boeten, 2011). Een voorbeeld van instellingen die vormen van nieuwe media inzetten is het project CL!CT. Deze naam is een samenvoeging van cliënt en ICT. Het project is opgezet om de zelfredzaamheid van de cliënt te vergroten en om te streven naar normalisatie. Allereerst heeft er een pilot gedraaid bij de Koraalgroep, de Hondsborg en de La Salle. Het programma dat gebruikt is bij deze pilot is ontwikkeld voor de iPhone. Op dit programma staan een aantal kleine applicaties die verschillende taken ondersteunen, zoals de dagstructuur, een agenda en een noodknop. Verder is het bij dit programma mogelijk om een coach in te schakelen, dit is een digitaal maatje die de cliënt de dag doorhelpt. Deze coach geeft informatie, stimuleert tot positief gedrag en biedt ondersteuning. Daarnaast kan de omgeving van de cliënt toegang krijgen tot de verschillende applicaties doordat de applicaties kunnen worden gekoppeld aan sociale media. Het programma is ontwikkeld voor de doelgroep jongeren met een licht verstandelijke beperking in combinatie met een ernstige gedragsproblematiek en/of psychiatrische problematiek. De eerste stap van de pilot was om de cliënt te laten oefenen met het gebruik van een iPad of iPhone. Dit werd gedaan door ontspanningsmogelijkheden te doen op de iPad of iPhone, bijvoorbeeld een game. Van daaruit werden vervolgstappen ondernomen door bijvoorbeeld stapsgewijs te oefenen met de verschillende applicaties. De reacties op de pilot waren positief. Bij elke organisatie werden de mogelijkheden aangepast aan de wensen van de cliënten, de omgeving, de hulpverleners en de organisatie zelf (Boeten, 2011).

Online hulpverlening is een vorm van hulpverlening die momenteel groeit. Er zijn steeds meer instellingen die gebruikmaken van deze vorm van hulpverlening. Het is een vorm van hulpverlening waarbij een cliënt via het internet informatie, advies of ondersteuning kan krijgen. Een voordeel van deze vorm is dat het niet aan tijd en plaatsgebonden is. Er zitten echter meer voor- en nadelen aan deze vorm van hulpverlening (Nederlands Jeugdinstituut, 2014).

Voordelen zijn:

- Flexibiliteit: online hulpverlening is 24 uur per dag beschikbaar. Cliënten hebben daardoor de regie over de begeleiding doordat ze zelf aan kunnen geven wanneer ze ondersteuning nodig hebben.
- Maatwerk: iedere cliënt kan zijn eigen hulpverleningspakket samenstellen doordat er meerdere mogelijkheden en vormen zijn waaruit de cliënt kan kiezen. Hierdoor kan de hulp aangepast worden naar de wensen van de cliënt.
- Laagdrempelig: de cliënt blijft anoniem. Hierdoor is het laagdrempelig om hulp te zoeken via het internet.

Nadelen zijn:

- Het missen van non-verbale signalen;
- Doordat het anoniem is, wordt het lastig om de kosten te verantwoorden;
- De uitval is groter.

Een voorbeeld van nieuwe media in de hulpverlening is Domotica. Sinds 2009 is er een innovatieplatform dat zich buigt over de mogelijkheden van Domotica. Dit platform heet innovatieplatform Domotica en smartliving. Het doel van dit platform is als volgt: *"Het IP Domotica & Smart Living wil de duurzame kwaliteit van leven, de productiviteit van huishoudens en de waarde van de woonomgeving bevorderen"* (Den Hartog, 2010). Er is een verschuiving van een 'industriële tijdperk' naar een 'informatietijdperk'. Door de komst van het internet en de nieuwe media zijn er veel mogelijkheden om van over de hele wereld informatie in te winnen, op elk moment van de dag. Het platform van IP Domotica & Smart Living wil hierin meebuigen. Tegenwoordig beschikt nagenoeg elk huishouden over een aantal vormen van nieuwe media zoals een televisie, laptop, tablet, telefoon of smartphone. Door vormen van nieuwe media te combineren kan het leven van een huishouding worden verbeterd. Dit kan eveneens worden toegepast in de zorg. Momenteel zijn er verschillende instellingen die aan het kijken zijn of ze domotica kunnen inzetten. In de ontstaansperiode van domotica zijn er bij verschillende pilots problemen naar voren gekomen rondom wet en regelgeving, financiering en betrouwbaarheid. Hier wordt inmiddels aan gewerkt (Den Hartog, 2010).

Domotica kan binnen de zorgsector een ondersteuning zijn in het dagelijks leven van cliënten. Het systeem wordt zo ingezet dat het meedenkt met de cliënt. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het licht dat automatisch aangaat op het moment dat een cliënt binnen komt of de huishoudelijke apparaten die binnen een bepaalde tijd vanzelf uit gaan (Depla, Frederiks, Hertogh & Niemeijer, 2012). Het wordt ook wel 'zorg op afstand' genoemd. De hulpverleners kunnen op sommige gebieden een stap achteruit doen, doordat het systeem deels de zorg overneemt. Ook kan domotica een communicatiemiddel zijn tussen de cliënt en de zorgverleners. Het wordt voornamelijk ingezet in verzorgingstehuizen en residentiële instellingen voor mensen met een beperking. Een voorbeeld hiervan is Frion, ze hebben een aantal woningen waar het systeem is ingebouwd. Een medewerker vertelt:

"Cliënten die zelf kunnen aangeven of ze hulp nodig hebben, worden met Domotica zelfstandiger. Ze beslissen zelf of ze geholpen willen worden of gewoon even wakker willen liggen. Domotica geeft cliënten de kans om meer de regie over hun eigen leven te hebben en het vergroot de veiligheid." (Nysingh & Kishna, 2013).

Een ander voorbeeld dat nu ontwikkelt wordt voor in de hulpverlening zijn Serious Games. Samen met het Dr. Leo Kannerhuis ontwikkelde RANJ de Serious Game 'Hows'. Met Serious Games kunnen er spelenderwijs vaardigheden getraind worden. Bij het ontwikkelen is er hard naar gezocht om Serious Games ook een bepaalde 'fun-factor' te geven. Serious Games worden ingezet bij het trainen van de zelfredzaamheid. Hierbij gaat het om het aanleren van concrete vaardigheden die de gebruiker zich stap voor stap eigen maakt. Omdat jongeren met een Autisme Spectrum Stoornis vaak moeite hebben met onverwachte situaties worden er in het spel verstoringen ingebracht. Daardoor worden gebruikers uitgedaagd om erop te reageren. Ook worden er verschillende niveaus in Hows aangebracht. Zo wordt er gewerkt aan de zelfredzaamheid (Autismeplein, 2012).

Men gaat bij Serious Games uit van 'learning by doing', ofwel ervaringsleren. Games bieden door het simuleren van de werkelijkheid een realistische leerervaring. Hierdoor krijgt de gebruiker het idee dat hij of zij werkelijk iets meemaakt, waardoor fictie en realiteit met elkaar versmelten. Spelers kunnen het geleerde koppelen aan eerdere ervaringen en emoties waardoor de inzichten beter blijven hangen. Het geleerde kan direct in praktijk worden gebracht. De ervaring die wordt opgedaan kan spelers het vertrouwen geven in het succes om bepaalde obstakels te overwinnen. Hierdoor wordt het makkelijker om vergelijkbare problemen in het dagelijkse leven aan te gaan. Doordat fictie en realiteit samensmelten laat de speler zijn of haar ware aard zien en is minder geneigd sociaal wenselijk gedrag te laten zien (RanJ, 2014). Games kunnen worden gespeeld op de computer en in de vorm van een applicatie op de smartphone.

Verschillende bedrijven of ontwikkelaars bieden hun diensten aan om in overleg met een organisatie een Serious Game te ontwikkelen voor hun doelgroep. Voorbeelden hiervan zijn Ranj en Spelmaker (Spelmaker, z.d.).

Serious Games die ontwikkeld worden door Ranj bevatten drie elementen:

- Simulatie: dit zorgt ervoor dat het spel op een realistische manier reageert op acties van de speler. Het vangt de werkelijkheid in een model waarmee gebruikers kunnen experimenteren. De simulatie geeft inzicht in complexe processen en kan verbanden blootleggen.
- Verhaal: dit is de metafoor die zorgt voor een context waardoor de leerervaring relevant, concreet en betekenisvol wordt.
- Spelelementen: deze dagen de speler uit en geeft hem of haar de regie in handen. De spelelementen motiveren om doelen te behalen en de speler ontvangt hiervoor beloningen (RANJ, z.d.).

Een instelling die zich gespecialiseerd heeft in het ontwikkelen van vormen van nieuwe media voor mensen met een Autisme Spectrum Stoornis is het Dr. Leo Kannerhuis. Het doel van de website 'www.autismeplein.nl' is om de kennis die beschikbaar is op het gebied van nieuwe vormen van media die ontwikkelt worden voor mensen met een Autisme Spectrum Stoornis te delen met geïnteresseerden. Het idee van de website is ontstaan uit de Autismezorg 2.0. Autismezorg 2.0 houdt in dat de reguliere autismezorg wordt gekoppeld aan de online hulpverlening. Het doel hierbij is om mensen met een Autisme Spectrum Stoornis te stimuleren tot actieve participatie in hun eigen behandeling of ontwikkeling waardoor hun zelfredzaamheid wordt vergroot. Verder kan het gebruik van de producten mensen uit hun isolement halen. Door te oefenen met verschillende sociale situaties kan men meer in contact komen met anderen (Autismeplein, 2014).

De voordelen voor mensen met een Autisme Spectrum Stoornis of een verstandelijke beperking

Door het gebruik van nieuwe media kan de regie en de zelfredzaamheid van iemand met een Autisme Spectrum Stoornis worden vergroot en de kwaliteit van leven zal verbeteren (Teunisse, 2012). Met het oog op de kanteling in 2015 zou het gebruik van nieuwe media een uitkomst kunnen zijn. Door applicaties en online hulpverlening krijgen de cliënten meer eigen regie en kunnen ze zelfstandiger hun zorg invullen. Andere voordelen zijn:

- De gebruiker kan zelfstandiger leven;
- De gebruiker kan beter participeren in de samenleving;
- De gebruiker kan een betere invulling geven aan zijn/haar vrije tijd (Van der Hagen, 2013).

Voor mensen met een verstandelijke beperking is het gebruik van vormen van nieuwe media een uitkomst: allereerst kan de gebruiker contact maken en onderhouden met zijn/haar netwerk en daarnaast kan het gebruik van nieuwe media een verlengstuk zijn van hun leven. Dat betekent echter niet dat het een vervanging van de echte wereld hoeft te zijn.

2.5 AUTISME SPECTRUM STOORNIS

Het Kenniscentrum kinder- en jeugdpsychiatrie (Kenniscentrum, z.d.) vermeldt dat Autisme Spectrum Stoornissen in de classificatiesystemen DSM-IV-TR en ICD-10 worden gekenmerkt door problemen in de ontwikkeling van sociale en communicatieve vaardigheden en een beperkt repertoire van spel en gedrag. In de DSM-IV-TR worden de volgende subgroepen onderscheiden binnen het Autisme Spectrum: Autistische stoornis (het prototype 'klassiek autisme'), stoornis van Asperger, syndroom van Rett, Desintegratieve stoornis en een restgroep 'Not Otherwise Specified' (PDD-NOS). In Nederland wordt soms ook de subgroep Multiple complex Developmental Disorders (McDD) onderscheiden, welke in de DSM-IV-TR niet voorkomt. De stoornissen binnen het Autisme Spectrum behoren tot de neuropsychiatrische stoornissen.

De Hersenstichting (Hersenstichting, z.d.) onderscheidt drie verschillende vormen van autisme: klassiek autisme, PDD-NOS en Syndroom van Asperger. 'ASS' is de overkoepelende naam voor deze 3 verschillende stoornissen in het Autisme Spectrum.

ASS is een stoornis in de informatieverwerking in de hersenen. Kenmerkend voor mensen met ASS zijn beperkingen op drie gebieden. Deze beperkingen komen bij alle mensen met ASS in meer of mindere mate voor:

- Sociale interactie en verbeelding. Mensen met ASS kunnen erg in zichzelf gekeerd zijn of maken geen oogcontact met anderen; ze kunnen zich moeilijk inleven in andere mensen.
- Communicatie en (lichaams)taal. Ze herkennen vaak geen gezichtsuitdrukkingen (boos, blij, verdrietig), hun taalontwikkeling is vaak vertraagd en afwijkend; ze nemen figuurlijke uitspraken letterlijk.
- Stereotiepe interesses en gedrag. Ze kunnen bijvoorbeeld helemaal opgaan in een bepaalde activiteit, zodat nergens anders aandacht meer voor is. In hun gedrag zijn vaak herhalende patronen te herkennen.

KLASSIEK AUTISME

Naast de drie hierboven beschreven beperkingen kent klassiek autisme enkele specifieke symptomen die erg op de voorgrond treden. Mensen met klassiek autisme zijn vaak overgevoelig voor prikkels van buitenaf en zijn erg beperkt in hun sociale interacties. Tweederde van de mensen met klassiek autisme heeft een IQ onder het gemiddelde.

SYNDROOM VAN ASPERGER

De symptomen van het syndroom van Asperger lijken op die van klassiek autisme. Er zijn echter een aantal belangrijke verschillen. Bij mensen met Asperger is de spraak- en taalontwikkeling normaal of boven gemiddeld. Vaardigheden om een zelfstandig leven te kunnen leiden, ontwikkelen vaak normaal. Bij het syndroom van Asperger is altijd sprake van een gemiddelde tot hoge intelligentie en er is vaak sprake van stereotiepe interesses, die overigens verschillende onderwerpen kunnen bevatten.

PDD-NOS

PDD-NOS is een soort restcategorie voor stoornissen waarbij wel problemen zijn op het gebied van sociale interactie en communicatie, maar waarbij iemand niet geheel voldoet aan de specifieke criteria voor één van de andere autistische stoornissen.

AUTISME SPECTRUM STOORNISSEN EN DE EMOTIONELE ONTWIKKELING

Omdat mensen met een Autisme Spectrum Stoornis moeite hebben met het opnemen en verwerken van prikkels uit de omgeving, zijn ze eerder geneigd om te twijfelen. Ze kunnen in moeilijkheden komen omdat ze soms wel willen, maar niet kunnen. Ze worden onzeker, waardoor ze in een isolement terecht kunnen komen. Zijn er te veel prikkels in de omgeving, dan zullen ze ervoor proberen te zorgen dat ze zich afsluiten voor dat bombardement van prikkels (Vonk & Hosmar, 2009).

2.6 VERSTANDELIJKE BEPERKING

Carehouse (Carehouse, z.d.) geeft de volgende definitie voor een verstandelijke beperking: een ontwikkelingsstoornis waarbij de verstandelijke vermogens zich niet met de normale snelheid ontwikkelen en meestal een gemiddeld niveau niet zullen bereiken. De persoon heeft door deze cognitieve of verstandelijke beperking moeite om volledig te functioneren, in vergelijking met leeftijdsgenoten. In de volksmond worden ook wel de 'ouderwetse' termen verstandelijke handicap of geestelijk gehandicapt gebruikt.

Verstandelijke beperkingen komen voor in verschillende gradaties. In de DSM-V (algemeen erkend diagnostisch handboek) worden verstandelijke beperkingen op vier niveaus van elkaar onderscheiden, te weten licht, matig, ernstig en diep.

- Licht verstandelijke beperking. 75% van de mensen met een verstandelijke beperking behoort tot deze groep. Het gaat om mensen met een intelligentiequotiënt (IQ) van 50 tot 70.
- Matig verstandelijke beperking komt voor bij 18% van de verstandelijk beperkte personen, waarbij het gaat om mensen met een IQ van 35 tot 50.

- Ernstig verstandelijke beperking houdt in dat er, behalve een IQ van 20 tot 35, ook een minimaal communicatief gedrag, een zwakke motorische ontwikkeling en behoefte aan constante supervisie is. Zo'n 7% van de gevallen valt in deze subcategorie.
- Diep verstandelijke beperking komt slechts voor in 1% van de gevallen en duidt op een IQ van minder dan 20. Mensen die hieraan lijden, hebben behoefte aan een structurerende omgeving, zintuiglijke stimulering en voortdurend toezicht. Slechts in uitzonderlijke gevallen is er (minimale) spraak.

Wanneer een stoornis in het Autisme Spectrum samen op gaat met een verstandelijke beperking wordt dit aangeduid als 'comorbiditeit'. Een definitie van comorbiditeit is geeft als definitie voor comorbiditeit: *"het tegelijkertijd aanwezig zijn van verschillende aandoeningen/stoornissen"* (Begrippenlijst ADHD, 2011).

De Gezondheidsraad (2009) geeft aan dat een verstandelijke beperking een belangrijk comorbide kenmerk is van Autisme Spectrum Stoornissen: 40 tot 60% van de mensen met een Autisme Spectrum Stoornis heeft ook een verstandelijke beperking (Kooymans, 2013).

NIEUWE MEDIA EN STICHTING SPRANK

Het gebruik van nieuwe media is in opkomst binnen de hulpverlening. De vraag vanuit Stichting Sprank is om te onderzoeken hoe vormen van nieuwe media kunnen worden ingezet in de begeleiding van hun doelgroep. Het gaat om de doelgroep van cliënten met een verstandelijk beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis. De centrale vraagstelling luidt daarom als volgt:

Welke vormen van nieuwe media kunnen volgens de literatuur een bijdrage leveren aan het beantwoorden van de hulpvraag van cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis, hoe ervaren cliënten en begeleiders het gebruik van AutiPlan tijdens een periode variërend van vier tot negen weken en aan welke voorwaarden moet een locatie van Stichting Sprank voldoen om het werken met AutiPlan te kunnen implementeren?

Hoe deze vraagstelling uitgewerkt wordt in het onderzoeksontwerp is het onderwerp van het volgende hoofdstuk.

3 ONDERZOEKSONTWERP

3.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk staan de methoden centraal die gebruikt worden bij het uitvoeren van het onderzoek. Per deelvraag wordt behandeld van welke methoden gebruik gemaakt wordt voor het verzamelen van de data. Ook wordt in dit hoofdstuk behandeld welke methoden er worden ingezet bij het analyseren van de verkregen data. Tenslotte wordt ingegaan op de betrouwbaarheid van dit onderzoek.

3.2 STRATEGIE

Dit onderzoek is een kwalitatief onderzoek omdat de hoofdvraag een open vraag is. Volgens Baarda (2009) is er in het geval van een open onderzoeksvraag sprake van *kwalitatief onderzoek*. De voordelen van een kwalitatief onderzoek zijn dat de onderzoeksvraag breed is en er relatief weinig voorkennis is. Het gevolg hiervan is dat er niet met een vaste vragen- of observatielijst wordt gewerkt. De respondent kan de onderzoeker op nieuwe ideeën of inzichten brengen. Bij kwalitatief onderzoek gaat het met name om het verkrijgen van inzichten en minder om harde feiten (Baarda, 2009).

"In kwalitatief onderzoek richt de vraagstelling zich op onderwerpen die te maken hebben met de wijze waarop mensen betekenis geven aan hun sociale omgeving en hoe ze zich op basis daarvan gedragen. Er worden onderzoeksmethoden gebruikt die het mogelijk maken om het onderwerp vanuit het perspectief van de onderzochte mensen te leren kennen met het doel om het te beschrijven en waar mogelijk te verklaren." (Boeije, 2005).

Er wordt gewerkt met één vorm van nieuwe media die drie verschillende cliënten met een uniek karakter en een unieke persoonlijkheid gaan testen. Hierbij is het belangrijk om ruimte te laten voor deze kenmerken, bijvoorbeeld in de interviews. Over het onderwerp 'vormen van nieuwe media' is nog niet veel bekend. Het ontwikkelt zich nog steeds; er worden nieuwe vormen van nieuwe media ontwikkeld en nog niet alle producten zijn uitvoerig getest en geëvalueerd. De situaties met de cliënten die een vorm van nieuwe media gaan testen in de pilot, zijn complex en veranderlijk. Er is een open methode nodig om deze situaties daadwerkelijk te veranderen.

Boeije (2005) noemt drie kenmerken van kwalitatief onderzoek, die hieronder worden uitgewerkt:

1. De manier waarop mensen betekenis geven aan hun sociale omgeving en hoe ze zich op basis daarvan gedragen;
2. Er worden onderzoeksmethoden gebruikt die het mogelijk maken om het onderwerp vanuit het perspectief van de onderzochte mensen te bezien;
3. Doel: het onderwerp beschrijven en waar mogelijk verklaren.

3.2.1 SOCIALE OMGEVING EN GEDRAG

Door allereerst informatie te verzamelen over Autisme Spectrum Stoornissen en een verstandelijke beperking wordt er rekening gehouden met de sociale omgeving van cliënten en de gedragingen die op basis van deze sociale omgeving worden getoond. Verder verzamelen we informatie over nieuwe

vormen van media die ontwikkeld zijn voor of geschikt zijn voor mensen met een Autisme Spectrum Stoornis in combinatie met een verstandelijke beperking. Hierbij kijken we naar de kenmerken van deze doelgroep en naar de ondersteuning die de vorm van nieuwe media hierin kan bieden.

3.2.2 ONDERZOEKSMETHODEN VANUIT PERSPECTIEF RESPONDENT

Veiligheid is een belangrijk punt en daarom is er gekozen om een begeleider aanwezig te laten zijn tijdens de interviews die, vooraf en aan het einde van de pilot, worden gehouden met de geselecteerde cliënten. Er worden onderzoeksmethoden gebruikt die het mogelijk maken om het onderwerp vanuit het perspectief van de onderzochte mensen te bezien. Bij de gevonden vormen van nieuwe media die na de deskresearch zijn gevonden zoeken we naar resultaten die het al heeft opgeleverd bij een vergelijkbare doelgroep: ervaringsverhalen.

3.2.3 BELANG VAN HET ONDERWERP

Eerst wordt het onderwerp beschreven en de ontwikkelingen in de huidige tijd die een rol spelen worden weergegeven. Hierna wordt de verbinding gemaakt naar het onderwerp van het onderzoek. Zo willen we het belang van dit onderwerp en het onderzoek onderstrepen.

3.3 METHODE

Vanuit de keuze van een kwalitatief onderzoek worden verschillende methoden gebruikt. Hieronder wordt per deelvraag beschreven welke methode is gekozen.

3.3.1 DEELVRAAG 1

De methode die gebruikt wordt in het beantwoorden van de eerste deelvraag is een deskresearch. Dit is een kwalitatieve methode waarin 'vanachter het bureau' literatuur verzameld wordt. Vanwege de nieuwe ontwikkelingen omtrent het actuele onderwerp 'vormen van nieuwe media' is hiervoor gekozen. Een voordeel van een deskresearch is dat het vanachter de pc kan worden gedaan (Baarda, 2009). Het kost de onderzoeker niet veel tijd doordat er bijvoorbeeld geen reistijd is. Informatie en literatuur kan op een snelle manier worden verzameld. Het internet is hierbij een grote bron van informatie en gegevens. De informatie wordt gehaald uit actuele bronnen. Deze bronnen die gaan over vormen van nieuwe media die geschikt zijn voor mensen met een Autisme Spectrum Stoornis in combinatie met een verstandelijke beperking zijn niet ouder dan vijf jaar. Verder verzamelen we gegevens over wat Autisme Spectrum Stoornissen en een verstandelijke beperking inhouden en wat de hulpvraag is van deze doelgroep.

Daarnaast is er voor de beantwoording van deze deelvraag gebruik gemaakt van de kwalitatieve methode interview. Er is een interview gehouden met Jan Vuurboom, docent op de Viaa Gereformeerde Hogeschool. Deze docent heeft uitgebreide kennis van de mogelijkheden van nieuwe media en de ontwikkelingen die in de samenleving (en zorg- en hulpverlening) gaande zijn omtrent dit onderwerp. Dit interview leidde tot het verkrijgen van diverse bronnen en bruikbare informatie gerelateerd aan dit onderzoek. De door hem gegeven informatie heeft geleid tot een verdieping van de deskresearch.

3.3.2 DEELVRAAG 2

Om de tweede deelvraag te kunnen beantwoorden wordt gebruik gemaakt van een case-study. Swanborn (2008) definieert een case-study als volgt: *"Bij een case-study of gevalsonderzoek gaat het om de bestudering van een sociaal verschijnsel, of sociale verschijnselen"*. Swanborn noemt de belangrijkste kenmerken: *"één sociaal systeem, of slechts enkele; natuurlijke omgeving; procesvolgend; diverse databronnen; aandacht voor (uiteenlopende) percepties."* (Swanborn, 2008). Een voordeel van een case-study is dat er meer diepgaand onderzoek wordt gedaan. Hierdoor wordt de kans op het vinden van oplossingsrichtingen vergroot. Het onderzoek richt zich op drie cliënten van Stichting Sprank, locatie Putten. Deze drie cliënten zijn uitgekozen door Stichting Sprank en zijn representatief voor de doelgroep van de organisatie. We spreken van een pars-pro-toto-onderzoek omdat deze kleine groep wordt onderzocht om over een grotere groep iets te kunnen zeggen.

Voorafgaand aan de start van de pilot vindt een groepsinterview plaats. Bij deze bijeenkomst zijn de geselecteerde cliënten, een begeleider en een stagiaire van Stichting Sprank en onderzoekers aanwezig. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat ondertekend wordt door de begeleider die aanwezig was bij het gesprek. Dit document hoort bij de startsituatie. Tijdens deze bijeenkomst wordt kennisgemaakt met de drie cliënten en er worden instructies gegeven over de applicatie. Voor de interviewer is het een voordeel dat er geobserveerd kan worden. Als iemand een vraag verkeerd begrijpt, kan het uitgelegd en gecorrigeerd worden. Ook is er zekerheid dat de vragen beantwoord worden door de respondent zelf (Baarda, 2009).

Om een goed beeld te krijgen van de cliënten vindt een oriëntatie via bestudering van documenten plaats. Hierbij wordt informatie verzameld over de cliënten door relevante informatie op te vragen bij Stichting Sprank. Deze informatie over de cliënten is tegelijk de startsituatie. Omdat er in het onderzoek wordt gewerkt met een kleine groep is het van belang om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de geselecteerde cliënten. Met deze informatie kan beter bepaald worden op welke punten de vormen van nieuwe media ondersteuning bieden als het gaat om de kenmerken uit de literatuur.

Tijdens de pilot worden de cliënten geobserveerd. Aan de hand van deze observaties wordt er door de begeleiders gerapporteerd op de specifieke kenmerken uit de literatuur om aan te kunnen tonen in hoeverre het gebruik van de gekozen nieuwe vormen van nieuwe media ondersteuning kan bieden bij mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis.

Aan het einde van de pilot wordt er een halfgestructureerd groepsinterview gedaan. De onderwerpen die besproken moeten worden staan vast in een halfgestructureerd interview. Daarnaast wordt een voorkeur voor een vraagvolgorde aangegeven (Baarda, De Goede & Teunissen (2005).

3.3.3 DEELVRAAG 3

Om erachter te komen hoe de begeleiders AutoPlan ervaren wordt na een periode van vier weken een workshop interview gedaan. Bij een workshop interview krijgen de deelnemers post-its. Op een groot vel papier wordt een vraag of stelling geschreven. De deelnemers schrijven, ieder voor zich, hun ideeën op de post-its en plakken deze op het vel papier. Daarna worden deze post-its geordend en op elkaar lijkende ideeën worden bij elkaar gehangen. Zo ontstaat een overzicht met wat het belangrijkste is (Dungen Bille, 2011). De deelnemers die bij dit workshopinterview worden uitgenodigd, zijn de begeleiders van de cliënten die met de pilot hebben meegewerkt. Voordeel van een

workshopinterview is dat er op een eenvoudige en goedkope manier informatie kan worden verzameld. Daarnaast wordt tijdens het workshopinterview duidelijk wat de belangrijkste informatie is als het gaat om hoe de begeleiders die hebben gewerkt met AutiPlan dit hebben ervaren. Het doel van het workshopinterview is dat duidelijk wordt hoe de begeleiders het werken met vormen van nieuwe media ervaren. Om het beleid te kunnen veranderen is er draagvlak nodig. Het draagvlak wordt groter bij een workshopinterview aangezien hierbij begeleiders aanwezig zijn die met elkaar hun ervaringen en meningen delen. Als deze ervaringen van de begeleiders positief zijn uitgevallen, vormt deze groep het draagvlak voor een eventuele verandering in het beleid en dat draagvlak is groter in een groep (Swarnborn, 2008).

3.3.4 DEELVRAAG 4

Om de vierde deelvraag te kunnen beantwoorden wordt er een deskresearch gedaan. De deskresearch richt zich hierbij op databronnen als mailverkeer, logboek, procesverslagen en gespreksverslagen. Deze databronnen zijn een goede weergave van het proces waarin naar voren komt wat de voorwaarden zijn voor het implementeren van AutiPlan bij Stichting Sprank.

3.4 INSTRUMENTEN

Voor de uitwerking en beantwoording van deelvraag 1 is gebruik gemaakt van een literatuur zoekplan. In dit zoekplan zijn de volgende zoektermen opgenomen: licht verstandelijke beperking, Autisme Spectrum Stoornissen, nieuwe media en hulpverlening. De eerste drie termen zijn gekaderd in het theoretische kader. Daarnaast staan alle vier de termen beschreven in het begrippenkader.

Verder is voor de uitwerking en beantwoording van deelvraag 1 gebruik gemaakt van een analysetabel. In deze analysetabel is de gevonden literatuur per vorm van nieuwe media schematisch gecategoriseerd.

Voor de uitwerking en beantwoording van deelvraag 2 is als methode gebruik gemaakt van case-study. Deze case-study is begonnen met een uitgebreide casusbeschrijving van iedere deelnemende cliënt. In deze casusbeschrijving wordt in het bijzonder ingegaan op onderscheidende kenmerken van de cliënt. De data voor deze casusbeschrijvingen zijn door Stichting Sprank aangeleverd.

Daarnaast is er gebruik gemaakt van een rapportageschema. Dit rapportageschema richt zich op het observeren van de cliënten die hebben gewerkt met de gekozen vormen van nieuwe media gedurende de pilot. Met dit rapportageschema wordt in het bijzonder ingegaan op een aantal specifieke onderwerpen die belangrijk zijn voor de cliënt. Deze onderwerpen komen voort uit de literatuur. Het gaat om de volgende onderwerpen: zelfredzaamheid, vaardigheden, emotioneel welzijn en structuur. In de literatuur over AutiPlan (zie hoofdstuk 4) is duidelijk geworden dat AutiPlan voor mensen met Autisme Spectrum Stoornissen zal bijdragen aan het vergroten van de zelfredzaamheid, het creëren van structuur en het vergroten van vaardigheden. Uit de literatuur over Autisme Spectrum Stoornissen in hoofdstuk 1 is duidelijk geworden dat het emotioneel welzijn van mensen met een Autisme Spectrum Stoornis sterk samenhangt met de hoeveelheid aan prikkels en de beheersbaarheid van deze prikkels. AutiPlan helpt mee aan het structureren van de dag en daarmee aan het inperken van vreemde en onverwachte prikkels. Van daaruit hangt het emotioneel welzijn nauw samen met het gebruik van AutiPlan. De begeleiders van de cliënten die deelnemen aan het onderzoek observeren en rapporteren daarom aan de hand van deze onderwerpen.

Als laatste is er gebruik gemaakt van een interviewschema. Dit interviewschema richt zich op de cliënten die hebben deelgenomen aan de pilot. Hierbij gaat het om een kwalitatief en individueel interview waarbij wordt ingegaan op de ervaringen die deze cliënten hebben opgedaan tijdens het werken met de gekozen vorm van nieuwe media. Bij iedere cliënt komen dezelfde onderwerpen aan de orde. Deze onderwerpen zijn afgeleid van de hierboven genoemde onderwerpen uit het rapportageschema.

Met de drie hierboven beschreven fasen en instrumenten hebben we de case-study bij deelvraag 2 vormgegeven.

Voor de uitwerking en beantwoording van deelvraag 3 is gebruik gemaakt van een workshophandleiding. Deze workshophandleiding richt zich op een workshop interview met de begeleiders van de cliënten die hebben deelgenomen aan de pilot. De onderwerpen die hierbij aan bod komen zijn afgeleid van de derde deelvraag. Een workshop interview is een creatieve en interactieve manier van interviewen, waarbij gebruik wordt gemaakt van workshopelementen. De vragen in dit workshop interview richten zich op de ervaringen die de begeleiders hebben opgedaan tijdens het werken met de door hen gekozen vorm van nieuwe media.

3.5 STEEKPROEF

Voor de beantwoording van deelvraag 1 zijn de bronnen geselecteerd aan de hand van het theoretische kader. De bronnen moesten passen binnen dit kader. Daarnaast is er geselecteerd op datering van de bronnen: de bronnen die inhoudelijk informatie geven over vormen van nieuwe media moesten recent zijn omdat het gaat om een actueel onderwerp waarin nog veel ontwikkelingen gaande zijn. Deze bronnen zijn daarom niet ouder dan vijf jaar. De overige bronnen zijn niet begrensd op het gebied van datering.

Bij deelvraag 2 is gebruik gemaakt van een selecte steekproef door de begeleiders van Stichting Sprank. De begeleiders hebben zicht op welke cliënten binnen Stichting Sprank een hulpvraag hebben die past bij de beschikbare vormen van nieuwe media. De cliënten die een passende hulpvraag hebben bij de beschikbare vormen van nieuwe media zijn relevant voor deelname aan dit onderzoek. Op basis hiervan hebben de begeleiders hun cliënten geselecteerd. Hierbij is niet gekozen voor kwantiteit, maar voor kwaliteit: de relevantie van deelname aan dit onderzoek door deze specifieke cliënten. Er is gekozen voor een goede representatieve groep cliënten (Baarda, De Goede & Teunissen, 2005). Er is hierbij uitgegaan van een populatie van mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen binnen Stichting Sprank. De cliënten die zijn uitgekozen door de begeleiders zijn representatief geacht voor deze specifieke populatie binnen Stichting Sprank.

De steekproef bij deelvraag 3 zijn de begeleiders van de cliënten die hebben meegewerkt aan het onderzoek. Hierbij is eveneens sprake van een selecte steekproef. De begeleiders hebben hun eigen cliënten geselecteerd en daarmee ook zichzelf, omdat de pilot draait met zowel de cliënten als de begeleiders. Daarom hebben de begeleiders, met het selecteren van de cliënten, indirect ook zichzelf voor dit onderzoek geselecteerd.

Bij deelvraag 4 is gebruik gemaakt van een selecte steekproef. De databronnen in de vorm van mailverkeer, gespreksverslagen, logboek en procesverslagen zijn geselecteerd gedurende het gehele

proces van dit onderzoek. Dit proces loopt van oktober 2013 tot en met oktober 2014. De databronnen vallen binnen deze periode.

3.6 ANALYSE

Om tot correcte resultaten te komen zijn de gevonden resultaten bij de deelvragen geanalyseerd. Hierdoor kunnen we antwoord geven op de hoofd- en deelvragen.

3.6.1 HET ANALYSEREN VAN DE DESKRESEARCH

Er zijn een aantal criteria opgesteld voor het zoeken van relevante informatie. Deze criteria staan beschreven in het literatuur zoekplan. De gevonden informatie wordt samengevat in een geschreven verslag en overzichtelijk verwerkt in een analysetabel. In deze analysetabel zal te zien zijn welke vormen van nieuwe media passen bij welke diagnostische kenmerken van een Autisme Spectrum Stoornis of een verstandelijke beperking.

3.6.2 HET ANALYSEREN VAN HET INTERVIEW

Voor het beantwoorden van de tweede deelvraag wordt er gebruik gemaakt van de kwalitatieve methode interviewen. De interviews worden getranscribeerd uitgeschreven en daarna gelabeld aan de hand van een labelschema. Door te labelen ontstaat er een overzicht van de bruikbare informatie. Uit de labels komen thema's naar voren en deze thema's worden gebruikt als bewijslast voor het beantwoorden van de deelvraag.

3.6.3 HET ANALYSEREN VAN DE OBSERVATIERAPPORTAGE

Voor het beantwoorden van de tweede deelvraag wordt er gebruik gemaakt van een observatierapportage. Om de verkregen informatie uit de observatierapportage te kunnen analyseren wordt er gebruik gemaakt van een labelschema. De informatie wordt gelabeld aan de hand van labels die gericht zijn op de specifieke onderwerpen. De specifieke onderwerpen zijn: zelfredzaamheid, vaardigheden, emotioneel welzijn en structuur. De data is op een kwalitatieve manier geanalyseerd. De letterlijk uitgewerkte data is in fragmenten geknipt en daaraan zijn labels toegekend. Uit deze labels komen thema's voort. Deze thema's vormen de bewijslast voor de beantwoording van de deelvraag.

3.6.4 HET ANALYSEREN VAN HET WORKSHOP INTERVIEW

Om de derde deelvraag te kunnen beantwoorden is de kwalitatieve methode workshop interview het meest geschikt. Het analyseren gebeurt aan de hand van de kwalitatieve methode inhoudsanalyse. Omdat er maar een beperkt aantal deelnemers meewerkt aan het interview en de informatie niet complex zal zijn, is de inhoudsanalyse de meest geschikte keuze. Het is een methode waarbij de informatie op eenvoudige wijze gelabeld wordt. Het labelen gebeurt aan de hand van het coderen van de informatie (Vrije Universiteit Utrecht, z.d.). De thema's die hieruit voortkomen zijn de bewijslast voor het beantwoorden van de deelvraag.

3.6.5 HET ANALYSEREN VAN DE VIERDE DEELVRAAG

Om de vierde deelvraag te kunnen beantwoorden wordt er gebruik gemaakt van een analysetabel. Hierin worden de voorwaarden weergegeven die nodig zijn om AutiPlan te kunnen gebruiken op een locatie van Stichting Sprank.

3.7 BETROUWBAARHEID EN GELDIGHEID

De doelstelling is om een betrouwbaar onderzoek af te leveren. Dit betekent dat het onderzoek herhaalbaar moet zijn (Verhoeven, 2011). Betrouwbaarheid kan worden gewaarborgd door te voldoen aan de criteria van het voorkomen van fouten en herhaalbaarheid.

3.7.1 BETROUWBAARHEID

Om de betrouwbaarheid van de resultaten van het onderzoek te verhogen, zal het onderzoek voldoen aan het volgende:

Fouten worden voorkomen door:

- Het inzetten van een getrianguleerd ontwerp

In het onderzoek worden meerdere methoden gebruikt, namelijk desk research, individuele interviews en workshop interviews.

- Proefinterview

Om het opgestelde interview te testen op betrouwbaarheid, zal eerst een proefinterview worden afgenomen. Door een proefinterview af te nemen, kan het interviewschema nog worden aangepast als dit nodig is.

- Peer review

De betrouwbaarheid van het onderzoeksverslag wordt gewaarborgd door elkaars werk te controleren en aan te passen waar nodig.

- Controle door een specialist

Om beschikbare bronnen en relevante informatie voor de deskresearch te vinden, is er een gesprek met een specialist. De specialist is in dit geval Jan Vuurboom. Hij weet welke ontwikkelingen er zijn op het gebied van het onderwerp van dit onderzoek. Tijdens dit gesprek zal er worden gevraagd naar relevante bronnen en zullen we kort met hem in gesprek gaan over de ontwikkelingen op het gebied van nieuwe media in de hulpverlening.

3.7.2 HERHAALBAARHEID

- Opname en transcriberen

Tijdens het interview, zal het gesprek worden opgenomen en achteraf worden getranscribeerd. Doordat de informatie letterlijk op papier staat, wordt de betrouwbaarheid gewaarborgd, doordat de informatie letterlijk op papier staat.

- Het bijhouden van een logboek en het opstellen van een planning

In het verslag komt een planning en een logboek. In het logboek staan de afspraken en een beschrijving van de gesprekken met derden. Er is een urenverantwoording te vinden in het verslag als bijlage. Door de uren bij te houden laten we zien hoe we te werk gaan en of er wordt voldaan aan de afspraken. Dit zorgt voor transparantie.

- Het bijhouden van een procesverslag

Tijdens het onderzoek wordt er per individu een procesverslag bijgehouden. Hierin staat beschreven welke vorderingen er worden gemaakt, de leermomenten, de veranderingen in het onderzoek en dingen die niet gingen zoals gewild of verwacht. Door dit vast te leggen kan deze informatie meegenomen worden op het moment dat er een nieuw onderzoek wordt gedaan naar dit onderwerp. Hierdoor wordt de betrouwbaarheid van ons onderzoek vergroot.

- Het verslagleggen

De gevonden informatie wordt beschreven in het onderzoeksverslag. Op het moment dat er een soortgelijk onderzoek wordt gedaan, kan de informatie uit dat onderzoek worden vergeleken met de informatie uit ons onderzoek. Van hieruit kan er worden vastgesteld of de resultaten met elkaar overeenkomen.

3.7.3 GELDIGHEID

Interne geldigheid houdt in dat er juiste conclusie worden getrokken (Verhoeven, 2011). De correcte conclusies worden getrokken door per fase het onderzoek te laten controleren door de docent en door in gesprek te blijven met de onderzoeksbegeleiders vanuit Stichting Sprank.

Externe geldigheid is in dit onderzoek niet van toepassing. Dit onderzoek is alleen bedoeld voor de cliënten binnen Stichting Sprank die de gedragsdeskundige geschikt acht voor het onderzoek.

3.7.4 BEGRIPSGELDIGHEID

Dit begrip is van toepassing op de meetinstrumenten die we gebruiken voor onderzoeken. Meten deze wat ze moeten meten (Verhoeven, 2011). De meetinstrumenten worden getest. De methode interviewen wordt getest door een proefinterview af te nemen en de gevonden informatie bij de deskresearch wordt getest door een analysetabel op te stellen.

3.8 ETHISCHE VERANTWOORDING

Tijdens dit onderzoek houden we rekening met ethische regels en richtlijnen. Dit doen we aan de hand van de code voor praktijkonderzoek (Andriessen, Delnooz, Onstenk, Peij & Smeijster, 2010). De deelnemers van de steekproef doen vrijwillig mee met het onderzoek en met de gegevens van de cliënten wordt vertrouwelijk omgegaan:

- De informatie over de deelnemers die wordt verkregen worden geanonimiseerd door geen namen te noemen. Dit wordt gedaan door de deelnemers aan te duiden met behulp van letters;
- Er wordt gebruik gemaakt van een informed consent. Hierin staat beschreven wat het doel is van het onderzoek, wordt gevraagd van de deelnemer en wat de deelnemer kan verwachten.

Dit is gedaan door middel van het toestemmingsformulier dat is opgesteld voor de cliënten en de ouders/verzorgers;

- Het onderzoeksteam is op de hoogte van de ethische regels omtrent onderzoek en volgt deze op.

4 RESULTATEN

4.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de resultaten die zijn voortgekomen uit de dataverzameling en data-analyse. Per deelvraag worden de resultaten beschreven en er wordt een analyse weergegeven van de verzamelde data. Tenslotte laat een overzichtelijke tabel de resultaten zien.

4.2 RESULTATEN

4.2.1 VORMEN VAN NIEUWE MEDIA EN DOELGROEP

Deelvraag 1: Welke vormen van nieuwe media kunnen volgens de literatuur een bijdrage leveren aan het beantwoorden van de hulpvraag van cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen?

Voor de beantwoording van deze deelvraag is gebruik gemaakt van de kwalitatieve methode deskresearch. Tijdens de zoektocht op het internet naar geschikte vormen van nieuwe media voor deze doelgroep werd duidelijk dat de mogelijkheden hierin binnen de hulpverlening haast oneindig zijn. Hierdoor was het lastig om een beperkte keuze aan vormen van nieuwe media te maken. De selectie is gemaakt aan de hand van;

- Het zoekplan
- De zoektermen; licht verstandelijke beperking, Autisme Spectrum Stoornissen, nieuwe media en hulpverlening
- De diagnostische kenmerken van een verstandelijke beperking en de diagnostische kenmerken van Autisme Spectrum Stoornissen.

Tijdens de zoektocht werd duidelijk dat er ook gelet moest worden op bepaalde (technische) voorwaarden:

- Besturingssystemen

Smartphones en tablets hebben verschillende besturingssystemen. Bij dit besturingssysteem hoort een bepaalde appstore waar applicaties kunnen worden gedownload. Sommige applicaties zijn alleen beschikbaar voor Apple-producten en andere applicaties zijn alleen beschikbaar voor Androidsystemen. Verder heb je nog het besturingssysteem van Windows en van Blackberry. Dit zijn de vier besturingssysteem voor de smartphone waar rekening mee gehouden moest worden tijdens het onderzoek (Welcome, z.d.).

- Kosten

Sommige vormen van nieuwe media kosten geld. Maar dit werd pas duidelijk op het moment dat de vorm van nieuwe media werd gedownload of op het moment dat er een account werd aangemaakt voor de vorm van nieuwe media.

· Beschikbaarheid

Op het internet was over sommige vormen van nieuwe media informatie te vinden, maar op het moment dat er gezocht werd naar de vorm van nieuwe media bleek deze nog niet beschikbaar te zijn. Daarnaast was er onduidelijkheid over wanneer de vorm van nieuwe media op de markt zou verschijnen.

De gevonden vormen van nieuwe media zijn gemaakt op basis van specifieke hulpvragen. 'Hows' is een applicatie die zich richt op een hulpvraag over het huishouden: *"Het is een applicatie die structuur aanbrengt in het dagelijks leven van iemand met autisme. De game zorgt ervoor dat de persoon met autisme structuur en overzicht krijgt in het huishouden op een spelende wijze. Op de applicatie is een virtueel huis te zien. Deze moet worden onderhouden door huishoudelijke taken te doen. Op het moment dat op de app komt te staan welke huishoudelijke taak moet worden gedaan, kan de persoon dat in de werkelijkheid gaan doen"* (Productenbeschrijving, 2014). Een ander voorbeeld is de OV-coach. Deze applicatie ondersteunt mensen die het reizen met het openbaar vervoer moeilijk vinden; *"Door middel van korte vragen kan de coach antwoord geven op vragen over het reizen. Hierdoor is het mogelijk dat iemand zelfstandig kan reizen met de hulp van de OV coach"* (Productenbeschrijving, 2014). Meerdere vormen van nieuwe media zijn ontwikkeld voor alle doelgroepen. Hierdoor is het moeilijk om te bepalen of de vorm van nieuwe media geschikt is voor de doelgroep waar dit onderzoek zich op richt. Andere vormen van nieuwe media zijn specifiek ontwikkeld voor mensen met een verstandelijke beperking of mensen met een Autisme Spectrum Stoornis.

Aan de hand van de bovengenoemde criteria zijn een aantal vormen van nieuwe media geselecteerd die geschikt zouden kunnen zijn voor cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis bij Stichting Sprank;

Tabel 4.1 Geselecteerde vormen van nieuwe media

Naam	Vorm van nieuwe media	Doelgroep	Hulpvraag
Hows	Applicatie	Autisme Spectrum Stoornis	Structureren van het huishouden
AutiPlan	Applicatie / internetpagina	Iedereen	Aanbrengen van structuur
Digitale coach	Applicatie	Autisme Spectrum Stoornis	Vergroten van zelfredzaamheid
Medalert	Applicatie	Iedereen	Zelfstandig beheren van medicatie
EmotieApp	Applicatie	Licht verstandelijke beperking	Eigen gevoelens en emoties herkennen en erkennen
Pictoplanner	Applicatie	Ambulante hulpverlening	Houvast bieden voor de uitvoering van de algemene dagelijkse levensverrichtingen
Enquete kwaliteit van bestaan	Website	Verstandelijke beperking	Met begeleider een ondersteuningsplan

			opstellen
My Mate	Applicatie	Licht verstandelijke beperking	Vergroten van zelfredzaamheid
Beeldbellen	Applicatie / Platform	Verstandelijke beperking	Communiceren met omgeving
Quli	Digitaal platform	Autisme Spectrum Stoornis	Vergroten van zelfredzaamheid, kwaliteit van leven vergroten
Beeldhorloge	Digitaal horloge	Mensen die moeite hebben met het oriënteren van tijd en/of klokkijken	Oriënteren van tijd en/of klokkijken
Sociaal op Stap	Website / Applicatie	Autisme Spectrum Stoornis	Omgaan met situaties in de sociale omgeving
Digitaal Portfolio	Website / Platform	Autisme Spectrum Stoornis	Opstellen van een cv / voorbereiden van sollicitatiegesprek

De in tabel 4.1 weergegeven vormen van nieuwe media zijn gepresenteerd aan begeleiders van verschillende locaties van Stichting Sprank. Zij kregen de mogelijkheid om binnen hun eigen locatie te kijken welke cliënten geschikt zouden zijn voor het meedoen aan de pilot en welke vorm van nieuwe media hierbij ingezet zou kunnen worden. Na deze presentatie heeft de locatie Putten laten weten met een drietal cliënten te willen werken met AutiPlan. AutiPlan is bruikbaar als applicatie en op het internet. Op de website van AutiPlan (www.AutiPlan.nl) is het mogelijk om een digitale planning te maken. Deze planning kan geprint worden, maar kan ook worden geopend op de telefoon, tablet of computer. AutiPlan is niet alleen bedoeld voor mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen, het kan ook worden ingezet voor de omgeving. De dagplanning die wordt opgesteld kan op verschillende manieren worden gebruikt. De dagplanning kan worden geprint, deze kan worden gebruikt in de vorm van een applicatie of in de vorm van een 'plan viewer'. Op het moment dat er een bepaalde handeling of activiteit moet worden gedaan, gaat er een signaal af en wordt de omschrijving voorgelezen. Deze vorm van nieuwe media sloot het beste aan bij de hulpvraag van de cliënten en de begeleiders waren enthousiast over AutiPlan.

Kortom, tijdens de zoektocht naar vormen van nieuwe media werd duidelijk dat er op verschillende punten moest worden gelet. Namelijk geschiktheid voor de doelgroep, besturingssystemen, kosten en beschikbaarheid. Verder bleek dat de mogelijkheden haast onbeperkt waren. Er kwamen tijdens de zoektocht steeds meer geschikte vormen van nieuwe media bij. Op een gegeven moment is door de onderzoeksgroep de keuze gemaakt dat er voldoende vormen van nieuwe media gevonden waren. Het aantal vormen van nieuwe media zal blijven groeien, waardoor er ook steeds meer vormen van nieuwe media geschikt zullen zijn voor de doelgroep van cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen.

4.2.2 ONDERVINDINGEN CLIËNTEN

Deelvraag 2: *Hoe ervaren cliënten de vormen van nieuwe media na het toepassen van de gekozen middelen in een periode van vier tot negen weken?*

ONDERVINDINGEN CLIËNT A

Cliënt A is een meisje in de leeftijd van 16 jaar. Ze heeft een verstandelijke beperking, haar IQ is geschat op 38. Cliënt A heeft een goed geheugen en kan zich dingen herinneren die er zijn gebeurt. Ze kan niet lezen, schrijven en rekenen. Omdat cliënt A zich ook moeilijk kan concentreren vindt ze het lastig om opdrachten zelfstandig te doen. Zij heeft hier begeleiding en aansturing bij nodig. Het aanleren van nieuwe vaardigheden gebeurt door het vaak te herhalen en met ondersteuning van picto's. De hulpvraag van cliënt A gaat om het aanleren van nieuwe vaardigheden zoals het zelfstandig aantrekken van haar pyjama en het zelfstandig opruimen van haar broodtrommel en beker wanneer zij thuiskomt (Cliëntbeschrijving cliënt A Stichting Sprank, 2014).

Cliënt A heeft de geprinte versie van AutiPlan gebruikt. Dit betekent dat zij gewerkt heeft met de zogenoemde pictokaarten. Aan het begin van de pilot kwam men noodgedwongen tot het werken met deze pictokaarten. Dit kwam door het ontbreken van een goede internetverbinding op de kamer van cliënt A en door het ontbreken van de juiste apparatuur. In de loop van de tijd is gebleken dat juist de pictokaarten geschikt zijn voor cliënt A. De pictokaarten passen bij haar niveau; zij kan hier over het algemeen geheel zelfstandig mee werken, dit in tegenstelling tot de digitale versie van AutiPlan. In de digitale versie van AutiPlan ging cliënt A zelf schuiven met de picto's, wat ervoor zorgde dat haar dagprogramma niet meer klopte. Tijdens het werken met de pictokaarten zijn er geen problemen geweest.

Uit het interview met cliënt A en uit haar rapportageverslag is naar voren gekomen dat cliënt A het leuk vond om te werken met de pictokaarten (Individueel interview cliënt A, 2014), (Rapportagedata cliënt A, 2014). Ze heeft op veel gebieden voordeel ondervonden door het gebruik van AutiPlan. Zo heeft vooral het werken met de picto's haar structuur geboden in haar dagelijkse bezigheden. De (volgorde van) de picto's boden haar structuur en gaven haar houvast, zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Zoals in het individueel interview met client A (waar haar begeleider bij aanwezig was) naar voren kwam: *"Door het volgen van de picto's op de pictokaart heeft ze zichzelf nieuwe taken aangeleerd die ze voorheen nog niet kon of niet alleen kon."* (Individueel interview cliënt A, 2014). Hiermee heeft cliënt A eigen regie gekregen door AutiPlan, meer dan ze voorheen had. Deze verworven eigen regie zorgde bij haar voor een positieve invloed op haar emotioneel welzijn. Ze voelde zich trots en voldaan op momenten dat ze bepaalde taken helemaal zelfstandig had opgepakt (Bron: rapportageverslag cliënt A). AutiPlan heeft voor cliënt A op verschillende aspecten van haar leven iets toegevoegd: AutiPlan heeft positieve invloed op haar structuur, zelfredzaamheid en

"Door het volgen van de picto's op de pictokaart heeft ze zichzelf nieuwe taken aangeleerd."

emotioneel welzijn. Ook werkt AutiPlan mee aan het vergroten van de vaardigheden van cliënt A. Kortom: met AutiPlan is het dagelijkse leven voor cliënt A beter 'behopbaar'.

Het werken met de pictokaarten had echter niet op elk willekeurig moment zijn positieve invloed. Op sommige momenten vond cliënt A niet de motivatie in zichzelf om de taken op de pictokaart te volbrengen. Dan had ze aansturing en aanmoediging nodig van haar begeleiders. Deze aansturing hielp haar vervolgens om de taken weer zelfstandig op te pakken. Cliënt A geeft zelf aan dat ze graag wil blijven werken met de pictokaarten, ze helpen haar goed bij het zelfstandig uitvoeren van haar taken. Het geeft haar structuur en daarmee houvast, zelfstandigheid en zelfredzaamheid, meer eigen regie en een zelfvoldaan gevoel (Rapportagedata cliënt A, 2014), (Individueel interview cliënt A, 2014).

ONDERVINDINGEN CLIËNT B

“Cliënt B is een jongen met ADHD en een Autisme Spectrum Stoornis. Hij heeft een grote interesse voor techniek en is handig met computers. Wanneer er plotseling iets moet wijzigen in zijn dagprogramma vindt hij dit erg lastig, hij heeft dan tijd nodig om hierover na te denken en heeft dan soms ook hulp nodig in de vorm van een nieuw door de begeleiding uitgeschreven dagprogramma” (Cliëntbeschrijving cliënt B Stichting Sprank, 2014).

Cliënt B heeft gewerkt met de online versie van AutiPlan op zijn smartphone. Cliënt B heeft verstand van techniek en hij vindt het leuk om daarmee te werken en daarover te praten. Dit werd duidelijk tijdens de eerste ontmoeting. Hij vertelde uitgebreid over zijn interesse en wat hij van AutiPlan vond. Hij heeft AutiPlan gebruikt als ondersteuning. Zijn doel was namelijk om meer vaardigheden te ontwikkelen om zelf een dagplanning te kunnen opstellen. Dit kon hij al wel, maar dit deed hij aan de hand van een uitgeschreven dagprogramma. Omdat cliënt B van techniek houdt en hier goed mee om kan gaan was hij een geschikte kandidaat voor de pilot. Een van de randvoorwaarde is namelijk dat de cliënt om kan gaan met smartphones, tablets of computers of dat de cliënt de ruimte krijgt om dit te leren.

Cliënt B heeft geen problemen gehad met AutiPlan tijdens de pilot, afgezien van het feit dat het systeem er een dag uitlag. Hij vond het leuk om met de applicatie te werken: *“I: vond je het leuk om de app te gebruiken? C: ja, leuk. Uh en met plaatjes. Ja dat uh vind ik leuk om, daar ben ik fan van, van plaatjes”* (Individueel interview cliënt B. 2014). Uit de verzamelde data kwam naar voren dat hij zijn doel heeft bereikt. Hij heeft namelijk een dagplanning kunnen opstellen en zich kunnen houden aan deze planning. Het enige nadeel aan AutiPlan was dat er geen rekening kon worden gehouden met variërende tijden, terwijl dit wel belangrijk was voor cliënt B. Tijdens het individuele interview vertelde cliënt B dat hij bijvoorbeeld medicatie inneemt na het avondeten. Echter er staat geen vaste eindtijd voor het avondeten. Hierdoor kon er dus ook geen vaste tijd worden aangegeven in zijn dagplanning voor het innemen van zijn medicatie.

Uit de verzamelde data kwam naar voren dat het gebruik van AutiPlan heeft gezorgd voor groei op alle vier de onderzochte vlakken; structuur, zelfredzaamheid, vaardigheden en emotioneel welzijn. De zelfredzaamheid van cliënt B is gegroeid. Hij stelde de dagplanning samen met zijn begeleider op, maar gebruikte AutiPlan zelfstandig. Verder heeft hij meer structuur gekregen in zijn dagplanning door het gebruik van AutiPlan en hij heeft hierdoor zijn vaardigheden vergroot. Op sommige momenten ging hij vanuit zichzelf taken uitvoeren, bijvoorbeeld het innemen van zijn medicatie. Daarnaast gaf AutiPlan hem houvast. Cliënt B was enthousiast over AutiPlan en vond het leuk om bezig te zijn met de applicatie. Dit maakt dat zijn emotionele welzijn is gegroeid. Cliënt B twijfelt echter wel of hij in de toekomst AutiPlan wil blijven gebruiken vanwege de kosten, maar hij wil wel een soortgelijk programma blijven gebruiken. Dit geeft aan dat de cliënt tevreden is over het gebruikmaken van dit

soort vormen van nieuwe media waarmee hij een eigen weekplanning kan maken en dat hij hiermee door wil gaan.

ONDERVINDINGEN CLIËNT C

Volgens haar begeleiders is cliënt C is een vriendelijke, volwassen vrouw van bijna 50 jaar. In 2012 heeft ze een herseninfarct doorgemaakt wat haar hulpvraag heeft vergroot. *"Ze is ook erg labiel, heeft een laag zelfbeeld en haar stemming kan gemakkelijk omslaan. Ze is behoorlijk chaotisch, vergeet nogal eens zaken die niet haar interesse hebben zoals de algemene dagelijkse levensverrichtingen. Ze heeft een tablet voor foto's en spelletjes en is in dit geval goed leerbaar, ze is hier best handig mee, maar vanwege risico's heeft ze niet de beschikking over het internet."* (Cliëntbeschrijving cliënt C Stichting Sprank, 2014).

Nabijheid is voor cliënt C erg belangrijk: ze heeft het liefst voortdurend de begeleiders om haar heen. Het liefst zou ze op elk moment van de dag weten waar haar begeleiders zijn. Ook meldt ze zich het liefst steeds bij haar begeleiders, ze zegt hierbij dan wat ze gaat doen en voor hoelang (Cliëntbeschrijving cliënt C Stichting Sprank, 2014).

Cliënt C heeft met zowel de online versie als met de geprinte versie van AutiPlan gewerkt. Ze gebruikt AutiPlan wanneer ze thuis is, dus in het weekend en op de doordeweekse dagen in de ochtend, aan het eind van de middag en in de avond. Eerst gebruikte ze de online versie op een tablet. Door beperkt Wi-Fi bereik in het pand waar ze woont kon ze alleen inloggen en gebruikmaken van AutiPlan in de woonkamer. Op haar slaapkamer, waar ze AutiPlan ook zou gaan gebruiken, was dit niet mogelijk. Later is ze gestart met de geprinte versie van AutiPlan. Hierop staat, op verschillende bladen, haar programma uitgewerkt op papier. Er kan worden geconcludeerd dat deze geprinte versie lijkt voor cliënt C beter te werken dan de online versie. Ze geeft aan de geprinte versie veel handiger te vinden omdat ze met de I-Pad naar de woonkamer moest komen om gebruik te kunnen maken van het internet.

Volgens de literatuur zorgt AutiPlan voor overzicht en voorspelbaarheid:

"Een duidelijke dagplanning met pictogrammen zorgt voor overzicht en voorspelbaarheid. het is direct duidelijk welke activiteiten en taken er staan te gebeuren. De voorspelbaarheid zorgt ervoor dat je onrust, stress en gedragsproblemen kunt voorkomen." (AutiPlan, z.d.).

Als het gaat om cliënt C zijn verschillende elementen uit bovenstaand citaat zichtbaar geworden in de pilot met AutiPlan. Het geeft haar structuur en overzicht. Begeleiders geven aan dat de duidelijkheid en overzicht die AutiPlan biedt zorgt voor een stabiele emotie bij cliënt C.

Wanneer een deel van het dagprogramma mist of onduidelijk is voor cliënt C, zorgt dit voor verwarring. Wanneer er 'lege tijd' is in haar programma, bijvoorbeeld in het weekend wanneer ze niet werkt, vindt ze dit lastiger dan een vol programma omdat bij een leeg gedeelte in haar programma niet duidelijk is wat ze gaat doen. Dit sluit aan bij bovenstaand citaat dat stelt dat een duidelijke dagplanning voor overzicht en voorspelbaarheid zorgt, met als gevolg het voorkomen van onrust, stress en gedragsproblemen.

Het werken met AutiPlan ervaart ze als plezierig, ze vindt het leuk en ze geeft aan dat ze AutiPlan wil blijven gebruiken. De applicatie is het houvast van cliënt C. Ze kijkt regelmatig op de pictokaarten van AutiPlan en het duidelijke programma geeft haar bevestiging in haar dagoverzicht. Het is daarom aannemelijk dat de geprinte versie voor haar beter werkt dan de online versie, waar ze opnieuw moet inloggen en opstarten om op AutiPlan te kunnen kijken.

AutiPlan zorgt ervoor dat de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van cliënt C worden vergroot. Ze vraagt minder houvast bij de begeleiding, waarschijnlijk doordat AutiPlan haar houvast geeft. Dit maakt haar zelfstandiger. Daarnaast vergeet ze minder doordat op AutiPlan voldoende informatie staat als het gaat om haar activiteiten en programma. Ze houdt zich beter aan haar dagprogramma.

De dag lijkt met AutiPlan overzichtelijker te zijn. Hierdoor kan zij zelfstandig beslissingen nemen:
"Als ik eerst naar de bieb ga, heb ik nog genoeg tijd voor de pedicure."

Er kan worden geconcludeerd dat cliënt C het prettiger vindt om in haar dagelijks leven met AutiPlan te werken dan met dagbriefjes omdat AutiPlan duidelijker is voor haar. Met dagbriefjes werkte ze voordat ze AutiPlan gebruikte. Cliënt C heeft er behoefte aan dat haar dagprogramma iedere dag aan het begin van de dag wordt doorgenomen met haar begeleider.

Cliënt C vindt het lastig dat het ritme in het weekend verschilt van de doordeweekse dagen. Op deze dagen wordt het dagprogramma van AutiPlan niet altijd doorgenomen samen met de begeleider en cliënt C vindt dat lastig. Ze vindt het belangrijk om haar dagprogramma samen met haar begeleider door te nemen want dan weet ze wat ze wanneer gaat doen en worden alle stappen bevestigd.

4.2.3 ONDERVINDINGEN BEGELEIDERS

Deelvraag 3: *Hoe ervaren begeleiders het gebruik van AutiPlan tijdens een testperiode variërend van vier tot negen weken?*

"Waarom AutiPlan in uw organisatie?"

- *Bevorder zelfstandigheid en zelfredzaamheid*
- *Help structuur aan te brengen*
- *Voorkom onnodig herhalend werk bij plannen*
- *Meer tijd beschikbaar voor persoonlijke aandacht" (AutiPlan, z.d.).*

Voor de beantwoording van deze deelvraag is er gebruik gemaakt van de kwalitatieve methode workshopinterview en er is gebruik gemaakt van individuele interviews. In deze interviews is naar voren gekomen dat de begeleiders die hebben gewerkt met AutiPlan er enerzijds veel energie in hebben gestoken, anderzijds hebben zij er veel energie uit kunnen halen. De begeleiders hebben aangegeven dat het hele implementatieproces de nodige energie en inspanning vraagt. Dit proces verliep niet geheel probleemloos. De begeleiders liepen aan tegen zaken die om extra aandacht vroegen en daarmee om extra tijd. Zo waren er vooral technische problemen rondom internetbereik en gebruiksvoorwaarden voor de applicatie. Deze problemen zorgden ervoor dat het

implementatieproces in het begin wat moeizaam verliep. En dat terwijl er op dit moment in de zorg beperkte tijd beschikbaar is. Dat is het eerste punt wat de begeleiders hebben ondervonden: het implementatieproces vraagt tijd, aandacht en energie. Daar tegenover geven de begeleiders aan dat

“Op langere termijn levert het gebruik van AutiPlan veel voordelen op zoals tijdswinst, enthousiasme en plezier.”

het gebruik van AutiPlan op langere termijn veel voordelen oplevert zoals tijdswinst, enthousiasme en plezier (Workshopinterview, 2014), (Individueel interview begeleider 1, 2014), (Individueel interview begeleider 2, 2014).

Op langere termijn gezien heeft AutiPlan voordelen voor zowel de cliënten als voor de begeleiders. Het levert voor de begeleiders tijdswinst op doordat cliënten meer taken zelfstandig op gaan pakken, het levert enthousiasme op doordat begeleiders hun cliënten zien ontwikkelen en groeien en dit alles levert plezier en voldoening op. Uiteindelijk geven de begeleiders dan ook aan dat de energie die er in de beginfase ingestoken wordt het waard is op de langere termijn (Workshopinterview, 2014), (Individueel interview begeleider 1, 2014), (Individueel interview begeleider 2, 2014). Op lange termijn blijven vooral de voordelen van AutiPlan zichtbaar, en zo wordt door de begeleiders aangegeven dat zij in de toekomst willen blijven werken met AutiPlan (Workshopinterview, 2014), (Individueel interview begeleider 1, 2014), (Individueel interview begeleider 2, 2014). Kortom de voordelen van AutiPan overheersen volgens de begeleiders en deze voordelen zijn een waardevolle toevoeging voor de

“Wij willen in de toekomst blijven werken met AutiPlan.”

locatie van Stichting Sprank in Putten. De voordelen die genoemd zijn door de begeleiders komen overeen met de voordelen die AutiPlan op de website heeft staan (AutiPlan, z.d.).

Bij het implementatieproces is het echter van belang dit zo goed mogelijk voor te bereiden om eventuele problemen te kunnen voorkomen en tijdig te kunnen wegnemen. Een voorspoedig verloop van het hele proces is voor iedereen het meest werkbaar (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014), (Individueel interview begeleider 1, 2014), (Individueel interview begeleider 2, 2014).

Op de voorwaarden voor een voorspoedig verloop van het implementatieproces wordt ingegaan onder de volgende deelvraag.

4.2.4 VOORWAARDEN VOOR IMPLEMENTATIE

Deelvraag 4: Aan welke voorwaarden moet een locatie van Stichting Sprank voldoen om een vorm van nieuwe media te kunnen implementeren?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden is er gebruik gemaakt van deskresearch. Dit deskresearch richt zich op de data die voortgekomen zijn uit gespreksverslagen en mailverkeer tussen de opdrachtgever, begeleiders van Stichting Sprank en de onderzoeksgroep. Daarnaast zijn de individuele interviews met de cliënten en het workshopinterview met de begeleiders van Stichting Sprank bruikbare bronnen. Deze databronnen geven het proces weer waarin naar voren komt wat de voorwaarden zijn voor het implementeren van AutiPlan bij een locatie van Stichting Sprank. Deze

relevante documenten zijn door de onderzoeksgroep in de periode van oktober 2013 tot en met oktober 2014 verzameld en geanalyseerd aan de hand van een analysetabel.

Tijdens het implementatieproces van AntiPlan bij een locatie van Stichting Sprank is duidelijk geworden aan welke voorwaarden een locatie van Stichting Sprank moet voldoen om een vorm van nieuwe media succesvol te kunnen implementeren. Het proces van het implementeren van een vorm van nieuwe media kost tijd en vraagt om een aantal randvoorwaarden van het pand, het betrokken team, de cliënten en de betrokkenen.

Hieronder worden de voorwaarden geformuleerd:

- Voor het implementeren van een vorm van nieuwe media is het van belang eerst te voldoen aan de randvoorwaarden. Een begeleider doet een aanbeveling: *"eerst alle randvoorwaarden klaar hebben voordat je begint, zodat de kans op succes zo groot mogelijk is"* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014).

TEAM

- (Een deel van) de begeleiders van Stichting Sprank zijn gemotiveerd en geïnformeerd: bij een vernieuwing of verandering binnen een locatie is het van belang dat deze vernieuwing of verandering breder gedragen wordt. Dit vergroot de kans op een succesvolle verandering of vernieuwing. Een begeleider noemt een aanbeveling: *"Zorg dat er een paar enthousiastelingen binnen een team wat gaan uitzoeken op dit gebied."* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014).
- (Een deel van) de begeleiders van Stichting Sprank zijn geïnformeerd over de vorm van nieuwe media: welke voorwaarden eraan zijn verbonden en wat ervoor nodig is in het pand om de vorm van nieuwe media te kunnen implementeren.
- De begeleiders van Stichting Sprank weten wat de situatie en hulpvraag van hun cliënt is. Het doel voor het implementeren van een vorm van nieuwe media is helder. Dan kan er een vorm van nieuwe media worden gezocht die goed aansluit bij de hulpvraag, mogelijkheden en interesses van de cliënt. Tevens kunnen eventuele risico's worden verkleind.
- Er is een duidelijk internetbeleid: begeleiders noemen dat het constante gebruik van internet voor AntiPlan risico's met zich meebrengt (in verband met eventueel internetgebruik voor andere doeleinden). Zoals een begeleider aangeeft in het workshopinterview: *"internet is noodzakelijk en is niet voor elke bewoner goed om te hebben"* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014).
- Het team maakt en neemt tijd voor het implementeren van een vorm van nieuwe media:
 - Het kost tijd om het team en de cliënten van Stichting Sprank te betrekken bij het implementeren van een vorm van nieuwe media. Ook *"weerstand moeten soms eerst weggenomen worden"* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014).
 - Begeleiders geven aan dat het tijd kost om het programma voor de cliënt op AntiPlan aan te maken en/of te veranderen (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014).

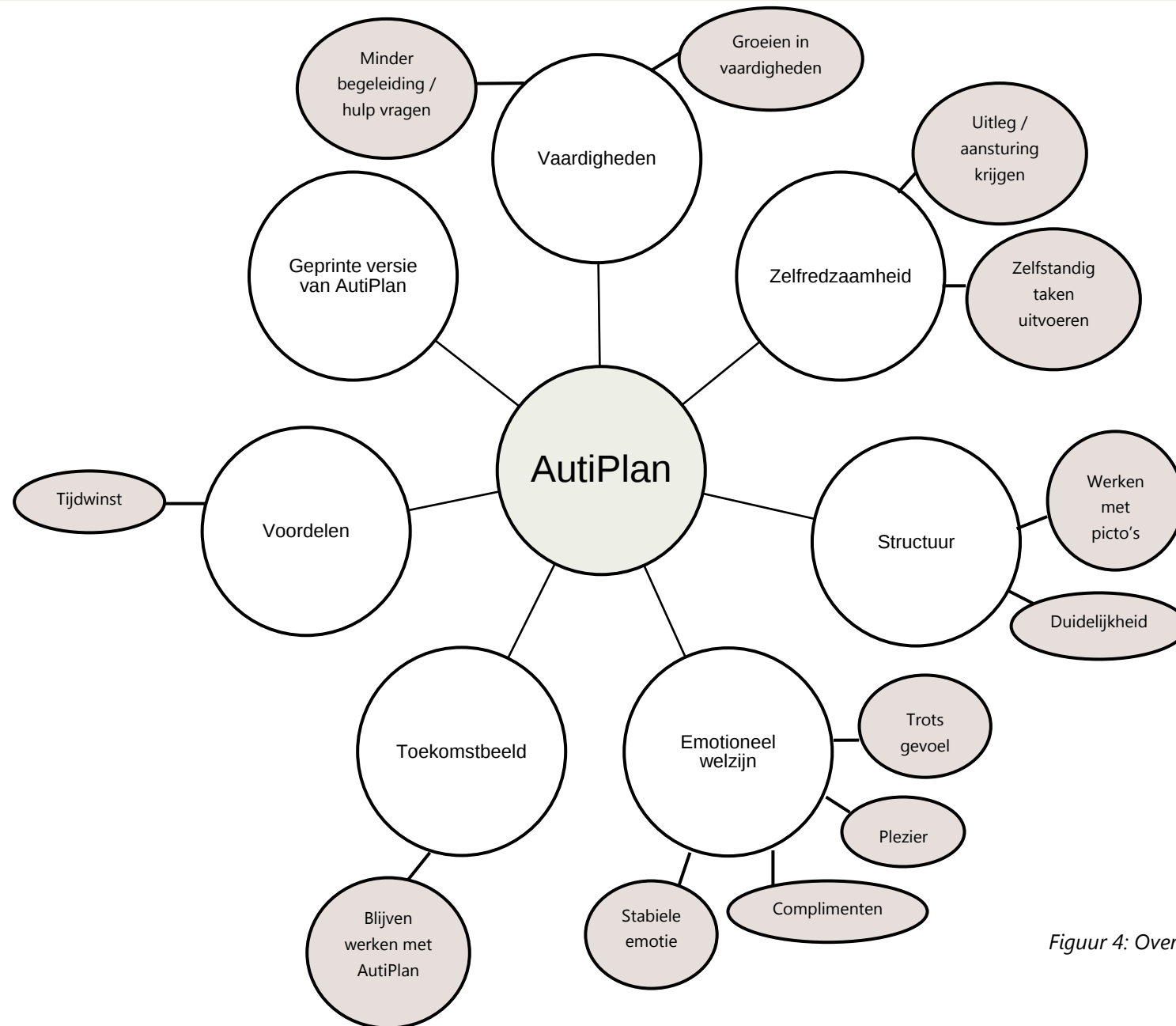
CLIËNTEN

- Cliënten en betrokkenen (ouders en verzorgers) worden geïnformeerd over de kosten, werkwijze en doelen van het implementeren van een vorm van nieuwe media. Met hen wordt overlegd voordat een vorm van nieuwe media wordt geïmplementeerd. Begeleiders gaan met hen in gesprek om er zo achter te komen wat hun mening is en wat hun belangen zijn. Zo worden ze betrokken bij het implementeren van – en krijgen ze de tijd om te wennen aan de vorm van nieuwe media.
- De vorm van media past bij de cliënt: vanzelfsprekend is het van belang dat er een vorm van nieuwe media wordt uitgekozen die zo dicht mogelijk bij de hulpvraag, mogelijkheden en interesses van de cliënt ligt.

BETROKKENEN/OVERIG

- Aan het grootste deel van de beschikbare vormen van nieuwe media die geschikt zijn voor de doelgroepen van Stichting Sprank zijn kosten verbonden. De kosten van AutiPlan vonden begeleiders en ouders van cliënten hoog in vergelijking met andere applicaties (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014), (Mail Stichting Sprank Putten, 2014). Voor het gebruik van AutiPlan is het van belang dat betrokkenen (Stichting Sprank, cliënten, familie en betrokkenen) bereid zijn deze kosten (of, in het geval van de meeste vormen van nieuwe media: enige kosten) te betalen.
- Juiste apparatuur: om gebruik te kunnen maken van AutiPlan is het van belang om van de juiste apparaten gebruik te maken. Er waren problemen met het installeren van AutiPlan doordat een cliënt een iPad van Apple gebruikte, hierop was het niet mogelijk AutiPlan te installeren. AutiPlan kan worden geïnstalleerd op smartphones en tablets met een Android-systeem.
- Er is een goede internetverbinding in het pand: om gebruik te kunnen maken van AutiPlan is er een internetverbinding nodig. Cliënten die meededen aan het onderzoek konden niet optimaal gebruik maken van de digitale versie van AutiPlan doordat er geen Wi-Fi bereik op hun kamer was. Dit zorgde ervoor dat een cliënt tijdelijk stopte met het gebruiken van AutiPlan, of overging op het gebruik maken van de geprinte versie van AutiPlan.
- Communicatie: het onderzoeksteam heeft ervaren dat duidelijke communicatie van belang is bij het implementatieproces. Verwarring ontstond wanneer er te weinig of te onduidelijk werd gecommuniceerd tussen het onderzoeksteam en begeleiders van Stichting Sprank. In het werken met de cliënten is het van belang dat de cliënten op hun eigen niveau uitleg krijgen over de vorm van nieuwe media waarmee ze gaan werken. Zij weten dan wat er van hen wordt verwacht.

4.2.5 SAMENVATTING RESULTATEN QUA PRODUCT

Figuur 4: Overzicht product

Tijdens het analyseren van de verzamelde data vielen een aantal thema's op. Deze opvallende thema's zijn weergegeven in de tabel hierboven. Bij het analyseren is er gebruik gemaakt van een aantal hoofdthema's: structuur, vaardigheden, zelfredzaamheid, emotioneel welzijn en toekomstbeeld.

"Nadat ik haar de picto's heb gegeven is ze zelf gaan uitkleden wat heel goed en snel gebeurde."

Bij het hoofdthema structuur sprongen er twee thema's uit: 'werken met picto's' en 'duidelijkheid'. Bij het opstellen van een weekplanning in AutiPlan kan er gebruik worden gemaakt van picto's. Ze dienen als ondersteuning en geven een beeld bij een bepaalde activiteit. Eén van de cliënten kon door middel van de picto's zelfstandig uitkleden: *"Nadat ik haar de picto's heb gegeven is ze zelf gaan uitkleden wat heel goed en snel gebeurde"* (Rapportagedata cliënt A, 2014).

Ook kwam meerdere malen in de verzamelde data naar voren dat AutiPlan zorgt voor duidelijkheid bij de cliënten. Cliënt B en zijn begeleider vertelden dat AutiPlan een makkelijk en duidelijk programma is: *"De app geeft cliënt B duidelijkheid en houvast in de dingen die moeten gebeuren"* (Rapportagedata cliënt B, 2014). Ook bij cliënt C kwam dit heel duidelijk naar voren: *"Duidelijk programma. Zocht daarom minder houvast bij begeleiding maar bij haar AutiPlan"* (Rapportagedata cliënt C, 2014).

Bij het analyseren van het hoofdthema vaardigheden kwam er meerdere malen naar voren dat er minder om hulp of begeleiding werd gevraagd en dat er een groei in vaardigheden is. Uit de verzamelde data kwam naar voren dat de cliënt minder om hulp vroeg: *"Ze vroeg minder hulp bij het structureren van de stappen"* (Rapportagedata cliënt C, 2014). Tijdens het interview aan dat de vaardigheden van cliënt A gegroeid zijn door het gebruik van AutiPlan: *"Vaardigheid gekregen in dingen die daarvoor nog lastig waren"* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014). Er kwam naar voren welke nieuwe vaardigheden cliënt A zichzelf heeft aangeleerd door het gebruik van AutiPlan, dit ging onder andere om het zelfstandig opruimen van de broodtrommel: *"Ze kan nu zelf haar broodtrommel opruimen en in de vaatwasser doen"* (Individueel interview cliënt A, 2014).

"Ze kan nu zelf haar broodtrommel opruimen en in de vaatwasser doen."

Voornamelijk bij het hoofdthema zelfredzaamheid maar ook bij andere hoofdthema's viel 'uitleg en/of aansturing krijgen' en 'zelfstandig taken uitvoeren' op. Cliënt A heeft door middel van de picto's van AutiPlan geleerd om zich zelfstandig uit te kleden: *"Cliënt A heeft het helemaal alleen gedaan met de picto's"* (Rapportagedata cliënt A, 2014). Op het moment dat ze de picto's van de begeleiding kreeg, kleepte ze zich zelfstandig uit en daarbij gebruikte ze in het begin van de pilot de picto's. Aan het einde van de pilot deed ze het wel volgens het lijstje met picto's, maar ze maakte bijna geen gebruik meer van de picto's: *"Zelf uitkleden en pyjama aan, maar kan dit zonder picto"* (Rapportagedata cliënt A, 2014). Cliënt B wist door middel van zijn weekplanning welke activiteiten hij kon doen (Rapportagedata cliënt B, 2014). Over cliënt C staat het volgende in de rapportagedata: *"Cliënt C hield zich goed aan de planning. Dit deed ze zelfstandig"* (Rapportagedata cliënt C, 2014). Eén van de begeleiders vertelde dat de cliënten op een eenvoudige manier de dingen zelfstandig kunnen

uitvoeren. Als AutiPlan hen dus zelfstandigheid en eigen regie oplevert dan heb je een win-win situatie, aldus één van de begeleiders (Individueel interview begeleider A, 2014).

Op sommige momenten hadden de cliënten enige aansturing nodig bij het gebruik van AutiPlan. Aan de hand van kleine aanwijzingen van de begeleiding konden de cliënten aan het werk met de applicatie: *"Ik heb haar de volgorde van de picto's uitgelegd en toen ging ze met de map naar haar kamer. Ze kleepte zichzelf daar uit"* (Rapportagedata cliënt A, 2014). Cliënt B had in het begin nog wel moeite met het invullen van zijn planning. Dit deed hij samen met zijn begeleider: *"Het was wel even puzzelen, want zo laat dit doen en daarna dat doen. Maar dan moet je een beetje schuiven, want dit moet eerst of dan moet dat eerst. Dus een beetje in elkaar zetten"* (Individueel interview cliënt B, 2014).

Het gebruik van AutiPlan heeft invloed op het emotioneel welzijn van de cliënten; het emotioneel welzijn is het vierde hoofdthema. De cliënten vonden het leuk om met AutiPlan te werken: *"Ik merkte dat ze het erg leuk vond om te werken met de picto's"* (Rapportagedata cliënt A, 2014). Ook cliënt B beleefde plezier aan het gebruikmaken van AutiPlan: *"I: Vond je het leuk om de app te gebruiken? C: Ja leuk, en met plaatjes. Ja dat vind ik leuk om, daar ben ik fan van, van plaatjes"* (Individueel interview cliënt B, 2014). Hetzelfde geldt voor cliënt B: *"De bewoner die er plezier in heeft om de dingen zelfstandig te kunnen doen"* (Individueel interview begeleider 2, 2014). Het gebruik van AutiPlan gaf cliënt A een trots gevoel. Door middel van het geven van complimenten groeide het gevoel van trots bij cliënt A: *"Ze is trots. Als je zegt 'knap hoor!' dan straalt ze"* (Rapportagedata cliënt A, 2014).

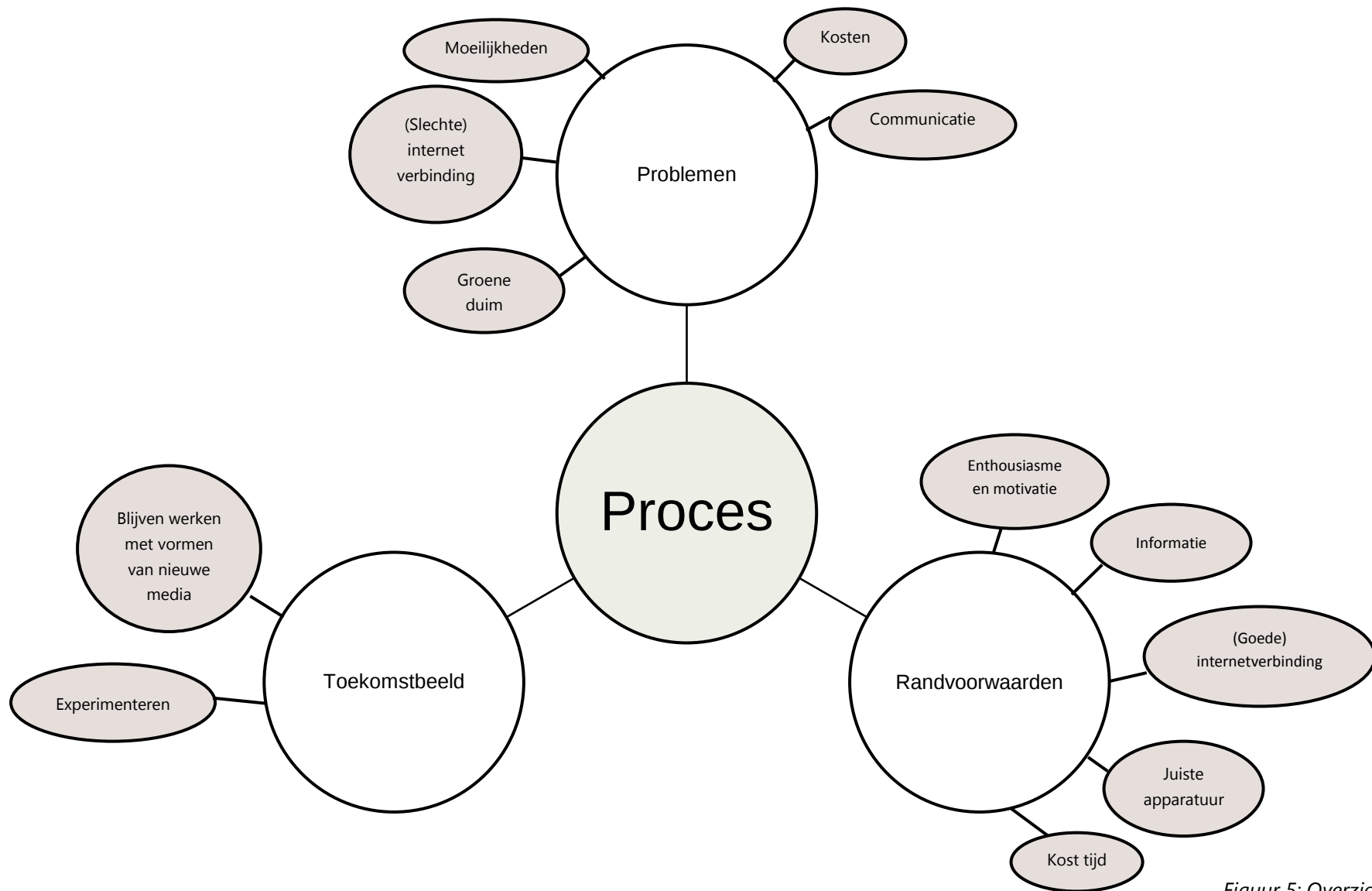
"Ik merkte dat ze het erg leuk vond om te werken met de picto's."

De cliënten kregen de vraag of ze door wilden gaan met het gebruikmaken van AutiPlan. Cliënt A en cliënt C willen doorgaan met AutiPlan. Cliënt B twijfelt vanwege de kosten van de applicatie. De begeleiders zijn van mening dat ze het gebruik van vormen van nieuwe media meer willen gaan inzetten: *"Ja, ik vind het de tijd ervoor om daarin verder te gaan. Wij maken er zelf natuurlijk steeds meer gebruik van dus 't is ook heel goed om vooral jonge bewoners die we hier hebben, maar ook de wat ouderen, om ze daar vertrouwd mee te maken en op hun eigen niveau ermee te laten werken. Dat vind ik belangrijk"* (Individueel interview begeleider A, 2014).

Er zijn hierboven al meerdere voordelen van AutiPlan genoemd. Een ander opvallend voordeel was tijdswinst: het implementeren van AutiPlan kost tijd, maar het levert ook tijdswinst op. *"De tijdswinst die het oplevert. Mensen worden niet persoonsafhankelijk, maar kunnen zichzelf redden met een App"* (Individueel interview begeleider A, 2014).

Cliënt A en C hebben met de geprinte versie van AutiPlan gewerkt. Hiervoor is gekozen omdat de digitale versie niet mogelijk was doordat zij niet beschikten over de juiste apparatuur, er een slechte internetverbinding op de kamers is en omdat cliënt A zelf ging schuiven in de planning. *"Ik denk dat dit (de geprinte versie van AutiPlan) voor cliënt A, zoals zij is, dat dit gewoon veel beter gaat werken. Voor haar, op haar niveau past dit het beste. In eerste instantie hadden we zoiets van wat jammer, maar als ik nu weer een keus moet maken, zou ik voor haar voor de pictokaarten kiezen. Dit voldoet prima zo."* (Individueel interview cliënt A, 2014).

4.2.6 SAMENVATTING RESULTATEN QUA PROCES

Figuur 5: Overzicht

De pilot met AutiPlan die gedaan is bij Stichting Sprank heeft informatie opgeleverd over welke invloed het heeft op de verschillende thema's, hierboven besproken onder 'product'. Daarnaast geeft de uitkomst van de pilot met AutiPlan aan hoe het 'proces' is geweest bij het implementeren van deze vorm van nieuwe media. Tegen welke problemen is men aangelopen, welke randvoorwaarden komen hieruit voort en wat is het toekomstbeeld: willen cliënten en begeleiders doorgaan met het gebruikmaken van AutiPlan?

Allereerst wordt, om overzichtelijk te maken tegen welke problemen de cliënten, begeleiders en de onderzoeksgroep aan liepen het hoofdthema 'problemen' uitgewerkt aan de hand van de verschillende labels.

In eerste instantie was de verwachting van de cliënten, begeleiders en onderzoeksgroep dat er een groene duim zou verschijnen op de applicatie AutiPlan wanneer een activiteit zou worden afgerond. Dit bleek niet zo te zijn; alleen bij de volledige versie waarvoor betaalt moet worden verschijnt een groene duim. Uit de interviews met de cliënten en begeleiders bleek dat de begeleiders graag zouden werken met een groene duim: *"Maar, ehm, ja het is nog wel een keertje, ik zou het nog wel leuk vinden als het beschikbaar komt dat ze toch kan oefenen met die groene duim en dingen af en toe doen, dus dat is misschien ook een kwestie van gewenning, maar dit werkt wel heel goed. Het past wel bij cliënt C."* (Individueel interview cliënt C, 2014).

Daarnaast zorgde het ontbreken van een goede internetverbinding op de locatie van Stichting Sprank te Putten voor problemen. De cliënten installeerden AutiPlan op hun apparaten, echter doordat er op hun kamers geen Wi-Fi bereik was, werden zij beperkt tot de woonkamer waar wel bereik was. De cliënten werden hierdoor minder enthousiast over AutiPlan: *"Heeft een tijd gewerkt met AutiPlan maar werd minder enthousiast doordat het niet goed werkte vanwege het ontbreken van internetbereik."* (Gespreksverslag bezoek aan Putten, 2014). Twee cliënten zijn overgestapt op de geprinte versie van AutiPlan vanwege het slechte internetbereik: *"Technisch probleem: twee van de cliënten die meewerken aan het onderzoek wonen in de hoeken van het gebouw waar geen Wi-Fi bereik is. Hierdoor is AutiPlan niet te gebruiken op hun kamer, terwijl het juist hiervoor bedoeld was."*

"Heeft een tijd gewerkt met AutiPlan maar werd minder enthousiast doordat het niet goed werkte vanwege het ontbreken van internetbereik."

Naast het ontbreken van een groene duim op AutiPlan en een goede internetverbinding, waren er diverse andere 'moeilijkheden' omtrent het implementeren van AutiPlan op een locatie van Stichting Sprank. In het workshopinterview noemden de begeleiders dat er veel opstartproblemen waren, dat AutiPlan niet op apparatuur van Apple gebruikt kan worden en dat begeleiders niet kunnen controleren of AutiPlan gebruikt wordt via internet, het kan niet gevolgd worden. Verder gaven ze aan dat het met AutiPlan niet mogelijk was een emotie aan te geven en gaven ze aan het raar te vinden dat de dagplanningen na de proefperiode niet meer zichtbaar waren op AutiPlan. *"Na proefperiode waren de dagplanningen niet meer beschikbaar. Vonden wij raar!"* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014).

In een gespreksverslag van een bezoek aan Putten staat beschreven dat een de begeleider van een van de cliënten op vakantie is. Dit maakte het lastig om deze cliënt op korte termijn te laten starten vanwege de grote betrokkenheid van de begeleider op de cliënt tijdens het implementatieproces. *"De begeleider van een van de cliënten is op vakantie, waardoor het lastiger is om deze cliënt op korte termijn te laten starten."* (Gespreksverslag bezoek aan Putten, 2014).

"De begeleider van één van de cliënten is op vakantie, waardoor het lastiger is om deze cliënt op korte termijn te laten starten."

Cliënt C gaf in het interview aan het weekend lastig te vinden omdat het een ander ritme heeft dan de doordeweekse dagen waarop ze werkt. Het is bij haar de bedoeling dat de begeleiders haar dagprogramma 's ochtends met haar doornemen. Dit gebeurt niet altijd. Ze heeft in het weekend meer 'lege tijd' waarop niet vaststaat in haar dagprogramma wat ze op die dag gaat doen. I: *"En hoe komt het dan dat het moeilijker is in het weekend?"* B: *"Nou? Vertel is?"* C: *"Dat.. niet werkt."* B: *"Dan werk je niet.. je vind het heel fijn om te werken, hè."* C: *"Ja."* B: *"En dan is, is er een beetje meer lege tijd, van, wat moet je nou gaan doen, en hoe gaat het nou, elk weekend ziet er net een beetje anders uit, dus ja."* (Individueel interview cliënt C, 2014).

Ook de kosten hebben een rol gespeeld in het proces van het implementeren van AutiPlan bij locatie Putten van Stichting Sprank. Het gebruik van AutiPlan is de eerste maand kosteloos (proefperiode), daarna zijn de kosten €5,95 per maand. De onderzoeksgroep heeft zich niet voldoende laten informeren en was in de veronderstelling dat het gebruikmaken van AutiPlan langdurig kosteloos zou zijn. Dit bleek niet zo te zijn. Dit zorgde voor problemen: *"De app AutiPlan zou gratis zijn was ons verteld maar dit is niet zo (alleen gratis tijdens een testperiode, daarna betaald). Omdat wij naar ouders al hadden gecommuniceerd dat het gratis was, en dus gebruikt kon blijven worden, en dit niet zo bleek te zijn kregen wij hierop reactie van een ouder die hier vragen over had (en er niet zo blij mee was verkeerd voorgelicht te zijn)."* (Mail Stichting Sprank Putten, 2014).

"De app AutiPlan zou gratis zijn was ons verteld maar dit is niet zo (alleen gratis tijdens een testperiode, daarna betaald). Omdat wij naar ouders al hadden gecommuniceerd dat het gratis was, en dus gebruikt kon blijven worden, en dit niet zo bleek te zijn kregen wij hierop reactie van een ouder die hier vragen over had (en er niet zo blij mee was verkeerd voorgelicht te zijn)."

Bij het implementeren van AutiPlan voor de pilot met drie cliënten en de betrokkenen, was de communicatie tussen alle betrokkenen een verbeterpunt. Zoals bovenstaand citaat aangeeft was er onduidelijkheid over de kosten van AutiPlan. Dit zorgde ervoor dat een ouder vragen had en niet blij was dat hij verkeerd voorgelicht was. Ook was er een miscommunicatie bij het introduceren van AutiPlan en de rolverdeling, zoals blijkt uit volgend citaat: *"De onderzoeksgroep heeft doorgekregen dat de stagiaire, die als contactpersoon was aangewezen, het teveel zou vinden worden. Ook was het niet de beste keuze om een stagiaire deze rol te geven. De begeleiders geven aan dat het niet zo is dat de stagiaire het teveel zou vinden worden. Tijdens het eerste bezoek aan de locatie in Putten miste de makkelijke taal van de onderzoeksgroep richting de cliënten om AutiPlan uit te leggen en te introduceren. De onderzoeksgroep was in de veronderstelling dat er een bijeenkomst zou plaatsvinden met de begeleiders (waar dus geen cliënten bij zouden zitten)."* (Gespreksverslag bezoek aan Putten, 2014).

Naast de communicatie tussen de betrokkenen schrok het tijdspad van de onderzoekers de begeleiders van Putten af: *"Het tijdspad schrok de begeleiders tijdens dit bezoek af; namelijk dat er redelijk snel met AutiPlan gestart zou moeten worden."* (Gespreksverslag bezoek aan Putten, 2014).

"Het tijdspad schrok de begeleiders tijdens dit bezoek af; namelijk dat er redelijk snel met AutiPlan gestart zou moeten worden."

Naast de bovengenoemde 'problemen' waar de betrokkenen tijdens het implementatieproces mee te maken kregen zijn er verschillende randvoorwaarden te noemen. Dit wordt het tweede hoofdthema genoemd: 'randvoorwaarden'.

Hierboven is beschreven dat het ontbreken van een goede internetverbinding leidde tot verschillende problemen. Hieruit komt een logische randvoorwaarde voort: een goede internetverbinding is een voorwaarde om AutiPlan te kunnen implementeren op een locatie van Stichting Sprank. Alleen dan kan er optimaal gebruik gemaakt worden van een applicatie als AutiPlan.

Uit de interviews met de begeleiders die meededen met de pilot, blijkt dat zij een enthousiast en gemotiveerd team belangrijk vinden wanneer AutiPlan geïmplementeerd wordt bij een locatie van Stichting Sprank. *"Er moet voldoende enthousiasme zijn om te gaan werken met een vorm van nieuwe media."*

"Er moet voldoende enthousiasme zijn om te gaan werken met een vorm van nieuwe media."

Daarnaast geven zij aan het belangrijk te vinden dat de bewoners enthousiast zijn en het leuk vinden om ermee te werken. Motivatie is nodig om het implementeren van een vorm van nieuwe media succesvol te laten zijn, zo geven zij aan: *"Bewoners moet ook gemotiveerd zijn om ermee te werken. En in ons geval was dat bij alle drie wel. Maar je weet niet of dat ook altijd zo zal zijn. Maar de bewoner moet het ook echt leuk vinden om mee te doen. En anders zou je het ook heel makkelijk, kan hij bij wijze van alles lekker aanvinken en het dan niet doen natuurlijk. Een stukje motivatie is wel nodig."* (Individueel interview begeleider B, 2014). Verder wordt aangegeven dat het belangrijk is dat het, wanneer men gebruik gaat maken van een vorm van nieuwe media als AutiPlan, breder wordt gedragen, dus door alle betrokkenen: *"Het moet worden gedragen door het team en ouders en verwanten."*

Een andere voorwaarde om AutiPlan succesvol te implementeren binnen een locatie van Stichting Sprank, is dat de betrokkenen voldoende geïnformeerd zijn. De cliënt(en), het team en andere betrokkenen worden geïnformeerd over de applicatie en technische weerstanden worden weggenomen. Een begeleider geeft aan dat het implementeren dan succesvol kan zijn. Eerst is het belangrijk dat het team goed weet wat AutiPlan inhoudt en hoe het werkt, om vervolgens AutiPlan te kunnen introduceren bij de cliënten: *"Niet alleen de begeleiders maar ook de bewoner zelf moet voldoende vooraf geïnformeerd zijn zodat 'ie weet waar die aan begint zodat de kans op slagen ook heel groot wordt dan. (...) Het team moet ook voldoende op de hoogte zijn, moet ook voldoende enthousiast zijn. (Technische) weerstanden moeten vooraf weggenomen zijn. En dan kan het ook slagen. En voordat je een bewoner helpt moet je zelf als team heel goed weten hoe het werkt, waar de kinderziektes zitten, dat je het vooraf eigenlijk al uitgeprobeerd hebt, zodat je als je één keer begint dat het dan ook loopt, dat*

je dan ook niet meer allemaal struikelblokken nog tegenkomt. Dat is heel belangrijk." (Individueel interview begeleider A, 2014).

"(...) En voordat je een bewoner helpt moet je zelf als team heel goed weten hoe het werkt, waar de kinderziektes zitten, dat je het vooraf eigenlijk al uitgeprobeerd hebt, zodat je als je één keer begint dat het dan ook loopt, dat je dan ook niet meer allemaal struikelblokken nog tegenkomt. Dat is heel belangrijk."

Om AutiPlan te kunnen implementeren bij een locatie van Stichting Sprank is het nodig dat de cliënten, die de applicatie gaan gebruiken, beschikken over de juiste apparatuur: een digitaal apparaat zoals een smartphone of een tablet met een juiste Android appstore waarop AutiPlan kan worden gedownload. Dit is een randvoorwaarde om AutiPlan te kunnen implementeren. *"Bij de derde cliënt waren er problemen met het installeren van AutiPlan. Dit bleek te liggen aan het feit dat zij een iPad heeft (van Apple). Deze heeft een ander Appstore (systeem waarin applicaties kunnen worden gedownload) waardoor AutiPlan niet gedownload en geïnstalleerd kan worden."* (Gespreksverslag bezoek aan Putten, 2014). Een andere optie bij het ontbreken van de juiste digitale apparatuur is, zoals eerder beschreven, het gebruikmaken van de geprinte versie van AutiPlan.

Het maken van een dagprogramma binnen de applicatie AutiPlan kost tijd, zo geven de begeleiders aan: *"Kost veel tijd om de sjablonen aan te maken, een sjabloon kan je niet kopiëren naar mijn idee."* (Individueel interview begeleider A, 2014). Een randvoorwaarde is daarom dat begeleiders tijd nemen om deze applicatie in gebruik te nemen. Daarnaast heeft het implementeren van AutiPlan op een locatie van Stichting Sprank tijd nodig binnen het team, het team bestaat uit meerdere part-time begeleiders die tijd nodig hebben om met AutiPlan te gaan werken: *"Team moet geïnstrueerd worden kost dus tijd."* (Individueel interview begeleider B, 2014).

"Team moet geïnstrueerd worden, kost dus tijd."

Het derde hoofdthema is 'toekomstbeeld'. Hoe kijken de cliënten en begeleiders die meegewerkt hebben aan de pilot aan tegen het gebruiken van AutiPlan of andere vormen van nieuwe media in de komende tijd? In de interviews met de begeleiders gaven zij aan dat ze verder willen gaan met het gebruikmaken van vormen van nieuwe media in de begeleiding van cliënten. Ze zijn enthousiast en zien er winst in. Ze vinden het belangrijk om met name de jongere en ook de oudere bewoners er op hun eigen niveau mee te laten werken. *"Ja. Ik vind het de tijd ervoor om daarin verder te gaan. Wij maken er zelf natuurlijk steeds meer gebruik van dus 't is ook heel goed om vooral jonge bewoners die we hier hebben, maar ook de wat ouderen, om ze daar vertrouwd mee te maken en op hun eigen niveau ermee te laten werken. Dat vind ik belangrijk."* (Individueel interview begeleider A, 2014).

Aan de pilot van dit onderzoek deden drie cliënten mee, ze willen nu meer cliënten op hun locatie met vormen van nieuwe media laten werken. Niet alleen dat, daarnaast geeft een begeleider aan het breder in te willen zetten en anderen van het werken met vormen van nieuwe media op de hoogte te

"(...) 't is ook heel goed om vooral jonge bewoners die we hier hebben, maar ook de wat ouderen, om ze daar vertrouwd mee te maken en op hun eigen niveau ermee te laten werken. Dat vind ik belangrijk."

brengen: *"Breder inzetten, anderen hiervan op de hoogte brengen."* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014).

Begeleiders willen blijven experimenteren met vormen van nieuwe media. Zij willen meer over dit onderwerp te weten komen en eventueel andere vormen uitproberen en breder inzetten. *"Uitzoeken en verder uitproberen, in de toekomst misschien digitaal platform op de groep?"* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014). Zij zijn met name geïnteresseerd in applicaties die kosteloos zijn: *"Andere (gratis) app's uitproberen?"* (Workshopinterview begeleiders Stichting Sprank, 2014).

"Uitzoeken en verder uitproberen, in de toekomst misschien digitaal platform op de groep?"

Tijdens de individuele interviews is er door de begeleiders gevraagd aan de onderzoeksgroep om een gratis alternatief voor AutiPlan te zoeken. Tijdens een zoektocht naar een gratis alternatief kwam naar voren dat het programma Picto Selecter een geschikt alternatief zou zijn voor client A en C. Picto Selecter is een programma waarmee pictokaarten kunnen worden opgesteld. Dit programma kan dus worden gebruikt door de cliënten die bij voorkeur niet werken met de digitale versie van AutiPlan (Bijlage 31 Alternatief AutiPlan, 2014).

5 CONCLUSIES

5.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk worden per deelvraag de conclusies getrokken, welke de uiteindelijke resultaten van dit onderzoek vormen. Ook wordt de hoofdvraag beantwoord. Daarnaast worden er, naar aanleiding van dit onderzoek, aanbevelingen gedaan. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een eigen discussie van de onderzoeksgroep.

5.2 CONCLUSIES

5.2.1. CONCLUSIE PRODUCT

De locatie van Stichting Sprank in Putten heeft ervoor gekozen om AutiPlan te testen. Dit is gedaan door drie cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis te laten werken met AutiPlan. Het IQ van de cliënten is verschillend. Hierdoor kan er ook gekeken worden of AutiPlan geschikt is voor meerdere mensen binnen deze doelgroep met een verschillend IQ en niveau. Door omstandigheden zijn er verschillende vormen van AutiPlan gebruikt, namelijk de geprinte versie en de digitale versie.

Het niveau van de cliënten die hebben deelgenomen aan de pilot is erg gevarieerd. De begeleiders vroegen zich af of AutiPlan ook geschikt zou zijn voor cliënten met een lager niveau. Uit deze pilot is gebleken dat alle drie de cliënten die een verschillend IQ hebben met AutiPlan overweg kunnen.

Twee cliënten hebben gebruik gemaakt van de geprinte versie van AutiPlan. Ze waren daar zeer positief over. Cliënt A heeft gewerkt met pictokaarten en heeft hier geen problemen mee ondervonden. Cliënt C heeft met de online en de geprinte versie van AutiPlan gewerkt. De geprinte versie bleek beter te zijn voor cliënt C, omdat cliënt C de geprinte versie handiger vond en ze geen Wi-Fi bereik op haar kamer had. Cliënt B heeft gedurende de hele pilot gewerkt met de online versie van AutiPlan en hij heeft geen problemen ondervonden. Hij vond het leuk om met deze versie te werken aangezien hij goed overweg kan met techniek. Op basis hiervan kan worden gezegd dat beide versies van AutiPlan te gebruiken zijn en dat voor sommige cliënten de geprinte versie meer werkbaar is. Of dit aan het niveau ligt, is moeilijk te concluderen vanwege het beperkte aantal deelnemers. Dit zou met een volgend onderzoek kunnen worden onderzocht.

Voor het analyseren van de verzamelde data is er gebruik gemaakt van vijf hoofdthema's; structuur, vaardigheden, zelfredzaamheid, emotioneel welzijn en toekomstbeeld. Het gebruik van AutiPlan heeft invloed gehad op elk thema van de hoofdthema's. Bij de eerste vier hoofdthema's was een groei te zien. Door het gebruik van AutiPlan kwam er meer structuur in het leven van de cliënten. Cliënt A heeft geleerd hoe ze zich zelfstandig uit kan kleden aan de hand van de pictokaarten. Cliënt B kan zijn dagplanning zelfstandig beheren en weet welke activiteiten hij op een dag heeft. Cliënt C gebruikt eveneens AutiPlan voor haar dagplanning. Dit biedt haar houvast. Wat verder opvallend is, is dat de cliënten minder hulp bij de begeleiding vragen. De zelfredzaamheid is gegroeid. Gezien de kanteling van de zorg in 2015 is dit een belangrijk gegeven. De werkdruk van de begeleiding zal groeien en hierdoor zullen ze minder tijd voor de cliënten hebben. Door het gebruik van AutiPlan kunnen de vaardigheden van de cliënten stabiel blijven of vergroot worden. Cliënt A zou aan de hand van de

pictokaarten meerdere vaardigheden kunnen ontwikkelen. Het emotioneel welzijn van de cliënten is gegroeid door het gebruik van AutiPlan. De cliënten vonden het plezierig om met AutiPlan te werken. Cliënt A was trots en dit gevoel groeide op het moment dat de begeleiding haar complimenten gaf.

Kortom, AutiPlan heeft ervoor gezorgd dat de cliënten gegroeid zijn op de eerste vier hoofdthema's en dat de cliënten en begeleiders willen blijven werken met vormen van nieuwe media (toekomstbeeld). Er is meer structuur gekomen in het leven van de cliënten, hun vaardigheden zijn gegroeid, het emotioneel welzijn is vergroot en de zelfredzaamheid is gegroeid.

5.2.2. CONCLUSIE PROCES

Het implementeren van AutiPlan bij de locatie Putten van Stichting Sprank was een proces waarin verschillende onverwachte tegenstanden overbrugd werden, maar ook waarin naar voren kwam hoe de begeleiders en cliënten het werken met een vorm van nieuwe media als AutiPlan hebben ervaren: ze zijn enthousiast.

Vanaf het begin van het implementatieproces waren de begeleiders enthousiast over het inzetten van vormen van nieuwe media in de begeleiding van hun doelgroep: mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis. In eerste instantie was het de bedoeling dat drie locaties van Stichting Sprank mee zouden werken aan de pilot. Uiteindelijk is alleen de locatie in Putten betrokken geweest in de pilot. Het is aannemelijk dat dit iets zegt over het enthousiasme en de motivatie van dit team en dus het succes van het implementeren van AutiPlan bij deze locatie van Stichting Sprank. Een gemotiveerd team is noodzakelijk om eventuele problemen in het implementatieproces te kunnen overwinnen. Naast gemotiveerde begeleiders is het van belang dat de cliënten gemotiveerd zijn om de vorm van nieuwe media te gebruiken. Tijdens deze pilot waren alle betrokken cliënten gemotiveerd en bereid om te leren. Waarschijnlijk heeft dit een grote rol gespeeld in het succes van het implementeren van AutiPlan bij deze cliënten.

De aanwezigheid en betrokkenheid van de begeleiders tijdens het implementatieproces is van groot belang. De afwezigheid van een begeleider zorgde tijdens het implementatieproces voor vertraging. De begeleider was immers nodig om de cliënt te instrueren en te begeleiden in het gebruiken van AutiPlan, met name in de eerste weken. Daarnaast is het belangrijk om de tijd te nemen om de vorm van nieuwe media te implementeren. Begeleiders en cliënten hebben tijd nodig om zich te laten informeren en kennis te maken met het product. Hierbij is het voor de cliënten bevorderlijk dat er, wanneer zij worden ingelicht over het gebruik van de vorm van nieuwe media, wordt aangesloten op hun niveau.

De slechte internetverbinding bij de locatie Putten zorgde ervoor dat de cliënten die AutiPlan gingen gebruiken minder enthousiast werden over het gebruik van deze vorm van nieuwe media. Cliënt C is zelfs een aantal dagen gestopt met het gebruiken van deze applicatie doordat de dagbriefjes op dat moment prettiger waren voor haar dan de online versie van AutiPlan. Daarnaast is het beschikken over de juiste apparatuur bij een vorm van nieuwe media van groot belang. Bij het ontbreken hiervan kan er niet worden gestart met het in gebruik nemen van een vorm van nieuwe media. Aan het begin van het implementatieproces zorgde het ontbreken hiervan voor vertraging. Dat de betrokkenen niet voldoende geïnformeerd waren over de voorwaarden van het gebruiken van AutiPlan is de oorzaak geweest van het ontbreken van geschikte apparatuur.

Een ander punt dat een grote rol speelt in het proces, is communicatie tussen alle betrokkenen. De betrokkenen zijn de cliënten, begeleiders en de ouders en/of verzorgers van cliënten en in dit geval

ook de opdrachtgever en de onderzoeksgroep. Duidelijke afspraken maken is van belang, evenals het geven volledige informatie over de vorm van nieuwe media aan de betrokkenen. Een duidelijke taakverdeling of rolverdeling zal ervoor zorgen dat iedere betrokkene weet wat zijn of haar taak of rol is.

De onverwachte kosten van AutiPlan zorgde ervoor dat tijdens de pilot het enthousiasme verminderde, met name bij de ouders van cliënten. Het proces zal soepeler verlopen wanneer alle betrokkenen zich volledig hebben laten informeren.

Toen AutiPlan eenmaal dagelijks werd gebruikt en de problemen in de beginfase waren overbrugd, bleek dat zowel de cliënten als begeleiders enthousiast waren over het gebruik van AutiPlan. AutiPlan zorgde voor verrassende positieve uitkomsten, zoals hierboven te lezen is onder 'Conclusie product'. Toen naar het toekomstbeeld werd gevraagd van cliënten en hun begeleiders, gaf tweederde van de cliënten aan AutiPlan in de toekomst te willen blijven gebruiken. De begeleiders willen blijven experimenteren met vormen van nieuwe media en willen het gebruik hiervan uitbreiden.

5.2.3. BEANTWOORDING CENTRALE VRAAGSTELLING

Centrale vraagstelling:

"Welke vormen van nieuwe media kunnen volgens de literatuur een bijdrage leveren aan het beantwoorden van de hulpvraag van cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen, hoe ervaren cliënten en begeleiders het gebruik van AutiPlan tijdens een periode variërend van vier tot negen weken en aan welke voorwaarden moet een locatie van Stichting Sprank voldoen om het werken met AutiPlan te kunnen implementeren?"

Na de bijeenkomst waarin verschillende vormen van nieuwe media, passend bij de doelgroep van Stichting Sprank, werden gepresenteerd, hebben de begeleiders van Stichting Sprank in Putten AutiPlan geselecteerd voor de pilot. AutiPlan sluit aan bij de hulpvraag van mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met een Autisme Spectrum Stoornis. AutiPlan vergroot de zelfredzaamheid, de applicatie helpt de cliënt zijn of haar vaardigheden uit te breiden, AutiPlan heeft een positieve invloed op het emotioneel welzijn van de cliënt en AutiPlan heeft een belangrijke bijdrage in het structureren van de dag.

Er is een pilot gedaan met AutiPlan. Aan deze pilot hebben drie cliënten van Stichting Sprank, locatie Putten, en hun begeleiders deelgenomen. Twee van de drie cliënten hebben na de pilot aangegeven graag te willen blijven werken met AutiPlan. Dat zij dit willen komt voort uit de hierboven genoemde effecten van AutiPlan; AutiPlan heeft positieve invloed op de structuur, vaardigheden, zelfredzaamheid en emotioneel welzijn van de cliënt. Dat de cliënten deze effecten hebben ondervonden, maakt dat de ervaringen van de cliënten positief zijn; ze hebben AutiPlan opgenomen in hun dag(structuur) en ondervinden hier veel voordeel van.

Ook de begeleiders van deze cliënten hebben AutiPlan als positief ervaren. Zij noemen voordelen als tijdswinst en plezier. Ook worden zij enthousiast wanneer zij zien dat hun cliënten zich verder ontwikkelen en ontplooien met behulp van AutiPlan. De begeleiders geven aan dat het motivatie, tijd en energie van hen vraagt om een applicatie als AutiPlan te implementeren. Als het implementatieproces eenmaal op gang geholpen is en de cliënten (zelfstandig) gaan werken met AutiPlan, dan levert de applicatie juist tijdswinst en plezier op. Kortom: ook de begeleiders zijn, evenals

de cliënten, positief over AutiPlan. De begeleiders willen in de toekomst eveneens blijven werken met AutiPlan of een soortgelijke vorm van nieuwe media, gezien de voordelen die het hen oplevert op de lange termijn.

Om een applicatie als AutiPlan te kunnen implementeren binnen een locatie van Stichting Sprank zijn er een aantal belangrijke randvoorwaarden waar rekening mee gehouden moet worden. Zo is het van belang dat alle betrokkenen, alvorens het implementatieproces te starten, zich goed hebben laten informeren over de gekozen vorm van nieuwe media. Zo heeft iedere betrokkene helder wat er gaat gebeuren en op welke manier. Daarnaast is het van belang dat duidelijk wordt welke rol iedere betrokkene heeft in het implementeren van de gekozen vorm van nieuwe media. Dit neemt mogelijke problemen tijdig weg. Het is hierbij belangrijk om van te voren de applicatie te onderzoeken op kosten, technische voorwaarden en mogelijk internetgebruik. Ook is het van belang om te kijken of de applicatie voldoende aansluit bij de hulpvraag, interesse en mogelijkheden van de cliënt. Verder zijn enthousiasme en motivatie binnen het team belangrijke voorwaarden, evenals tijd. Goede communicatie is eveneens een belangrijke voorwaarde voor een zo voorspoedig mogelijk verloop van het implementatieproces. Kortom: er zijn belangrijke randvoorwaarden die goed in ogenschouw genomen moeten worden alvorens een applicatie als AutiPlan geïmplementeerd wordt.

4.3 AANBEVELINGEN

Stichting Sprank en product

- Het is Stichting Sprank aan te bevelen om AutiPlan of een soortgelijke vorm van media in te zetten in de begeleiding van de cliënten.
- Als het gaat om de cliënten A, B en C is het aan te bevelen om AutiPlan of een soortgelijke vorm van nieuwe media te (blijven) gebruiken.
- Als het gaat om cliënt C is het aan te bevelen om haar dagprogramma te blijven structureren. Dit bevordert haar emotioneel welzijn. Het uitbreiden van AutiPlan, door AutiPlan bijvoorbeeld ook op haar werk te gaan gebruiken, zou een positieve uitwerking kunnen hebben.
- Als gratis alternatief voor de geprinte versie van AutiPlan is Picto Selecter aan te bevelen.

Begeleiders

- Zorg ervoor dat het team, dat gaat werken met vormen van nieuwe media in de begeleiding van gemotiveerd is en laat een aantal enthousiaste teamleden 'kenners' worden door zich te verdiepen in vormen van nieuwe media en houdt rekening met eventuele risico's rondom internetgebruik door cliënten.
- Neem als team de tijd om voldoende kennis op te doen over de gekozen vorm van nieuwe media en gun ook de cliënten de tijd om te wennen aan het werken met een vorm van nieuwe media.
- Het is aan te bevelen aan begeleiders of onderzoekers om op zoek te gaan naar vormen van nieuwe media aan de hand van de hulpvraag van de cliënten. Tijdens het zoeken naar een geschikte vorm van nieuwe media is het belangrijk om te letten op de technische voorwaarden die gelden voor de producten, evenals de eventuele kosten en de beschikbaarheid.

Proces

- Zorg dat er duidelijk wordt gecommuniceerd tussen en richting alle betrokkenen: laat overleg plaatsvinden tussen cliënten, begeleiders en betrokkenen om een overwogen keuze te maken over het in gebruik nemen van een vorm van nieuwe media. Laat alle betrokkenen meedenken en meebeslissen, ook in verband met de eventuele kosten van het product. Overleg wie deze kosten betaalt. Laat de cliënt een duidelijke rol spelen in de keuze van het implementeren van vormen van nieuwe media. Het is belangrijk dat de cliënt zelf de keuze maakt of achter de keuze staat voor de gekozen vorm – hij of zij gaat er mee werken en het is belangrijk dat de cliënt gemotiveerd en enthousiast is.
- Om een completer en duidelijker beeld van de cliënt te krijgen is het aan te raden om van tevoren een individueel gesprek aan te gaan met de cliënt. Hierin kan dan naar voren komen wat de verwachtingen van de cliënt zijn en wat zijn/haar hulpvraag is. Op basis daarvan kan een geschikt product worden gekozen. Het is aan te bevelen om andere betrokkenen rondom de cliënt te betrekken in het proces.

Toekomst en vervolgonderzoek

- Aanbeveling voor een meer representatief en betrouwbaar onderzoek, wanneer er opnieuw onderzoek gedaan wordt:
 - Doe een testperiode van drie maanden of langer
 - Laat tien of meer cliënten meedoen aan de pilot
- Aanbeveling voor een nieuw onderzoek: om opnieuw een pilot te starten voor het implementeren van een vorm van nieuwe media bij een locatie van Stichting Sprank, is het aan te bevelen dat deze locatie voor het starten van zo'n pilot voldoet aan de genoemde randvoorwaarden in hoofdstuk 4.
- Het is aan te bevelen om meerdere vormen van nieuwe media te testen. Daardoor kan er iets gezegd worden over het gebruik van vormen van nieuwe media bij Stichting Sprank in het algemeen, bijvoorbeeld welke vormen van nieuwe media geschikt zijn voor welke cliënten.

4.4 DISCUSSIE

"Hij doet recht aan de verdrukten, Hij geeft brood aan de hongerigen, Hij bevrijdt de gevangenen, Hij opent de ogen van blinden, Hij richt de gebogenen op (...), Hij beschermt de vreemdelingen, wezen en weduwen ondersteunt Hij." (Psalm 146)

Wij zien ieder mens als uniek en waardevol, als schepselen door God gemaakt. Mensen hebben zorg en liefde nodig, mensen leven voor God en voor elkaar. Juist voor mensen die, om wat voor reden dan ook, buiten de boot vallen is goede zorg- en hulpverlening uiterst belangrijk. Naast liefdevol en omzien naar de naaste is een Bijbelse opdracht. Jezus zelf is ons daarin voorgegaan als het ultieme Voorbeeld.

Ieder mens heeft eigen, unieke mogelijkheden. Wij gaan uit van de mogelijkheden van de mens. Deze mogelijkheden willen we benadrukken. Ook en juist binnen het beroep dat we mogen uitoefenen is een positieve, oplossingsgerichte instelling belangrijk. We helpen mensen naar een beter bestaan of

naar een betere kwaliteit van bestaan. Daarvoor zetten we ons in. Daarin vinden we zelfredzaamheid, eigen regie en autonomie heel belangrijk. De visie van Stichting Sprank sluit hierbij aan; bij Stichting Sprank krijgen mensen de ruimte om binnen zijn of haar mogelijkheden het eigen leven vorm te geven (Stichting Sprank, z.d.). Juist ook in deze tijd waarin we leven zijn dit heel belangrijke kernwaarden. Mensen worden steeds meer teruggeworpen op zichzelf en op hun netwerk, juist ook binnen de hulpverlening zien we dit gebeuren. Mensen kunnen, door alle bezuinigingen en veranderingen van Nederland naar een participatiesamenleving, minder sterk een beroep doen op de hulpverlening en sommigen zullen dan ook tussen wal en schip raken. We kunnen het hier niet mee eens zijn, maar dat heeft geen zin. De veranderingen gaan toch door. Het beste wat we daarom kunnen doen is deze mensen mogelijkheden aanreiken waarmee zij zichzelf beter kunnen redden, waarmee zij hun zelfstandigheid, eigen regie en autonomie kunnen versterken. Dit onderzoek heeft een kleine bijdrage geleverd in het aanreiken van zo'n mogelijkheid. AutiPlan geeft cliënten meer zelfstandigheid en eigen regie. Bovendien geeft AutiPlan een positieve stimulans in zelfbeeld en zelfvertrouwen doordat cliënten hun vaardigheden kunnen uitbreiden en hun dag (zelfstandig) kunnen structureren. AutiPlan helpt mee aan een verhoogde kwaliteit van leven voor cliënten. Uit onze eigen ervaringen hebben we ook gezien hoe verstrekkende gevolgen de bezuinigingen hebben voor cliënten. De ontevredenheid bij cliënten vinden wij niet onterecht, als we zien dat cliënten die wonen in een groep nauwelijks nog persoonlijke aandacht krijgen van hun begeleider, gewoonweg vanwege het feit dat daar geen tijd voor is. Er worden minder begeleiders ingezet, wat maakt dat de begeleiders hun handen vol hebben aan het runnen van de groep, zonder daarbij veel individuele aandacht te kunnen geven.

Het positieve van de veranderingen die gaande zijn binnen de hulpverlening is dat de verantwoording meer bij de cliënten zelf komt te liggen. Bovendien komt er een verandering van gedachtegoed: kijken naar de mogelijkheden in plaats van de beperkingen. Dit gedachtegoed onderschrijven wij van harte. De inzet van vormen van nieuwe media in de begeleiding aan cliënten geeft toegevoegde waarde binnen de hulpverlening. Cliënten kunnen door middel van een vorm van nieuwe media hun vaardigheden uitbreiden. Ook krijgen zij hierdoor mogelijkheden om hun zelfredzaamheid en zelfstandigheid uit te breiden en te ontwikkelen.

Wij zien het gebruik van vormen van nieuwe media binnen de hulpverlening als een verlengstuk van de begeleiding. We zien dat de begeleiding minder tijd heeft voor de cliënten. Op het moment dat een vorm van nieuwe media een deel van de begeleiding 'over kan nemen' heeft de begeleiding meer tijd voor de cliënt. Daarom vinden wij ook dat nieuwe media meer ingezet mag worden. In het theoretisch kader werd beschreven dat het gebruik van vormen van nieuwe media binnen de hulpverlening nog in de kinderschoenen staat. Hulpverleners lijken het lastig te vinden om vormen van nieuwe media in te zetten. Hoe zal het gaan? Hoe werkt het?

De inzet van vormen van nieuwe media in de begeleiding van cliënten heeft verschillende voordelen, zowel voor de cliënten als voor de begeleiding. Voor de cliënten kan het de zelfstandigheid bevorderen, vaardigheden kunnen groeien, er kan meer structuur komen in het dagelijks leven en het kan positieve invloed hebben op het emotioneel welzijn. Voor de begeleiders kan de inzet van vormen van nieuwe media tijdwinst en plezier opleveren. Wij zien het inzetten van vormen van nieuwe media binnen de hulpverlening daarom als een toegevoegde waarde in de begeleiding van cliënten. Wij willen dit als professionals in het werkveld graag gaan gebruiken en het toepassen van passende vormen van nieuwe media stimuleren.

LITERATUURLIJST

Andriessen, D., Delnooz, P., Onstenk, J., Peij, S. & Smeijster, H., (30 augustus 2010). *Verantwoording commissie gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het HBO*. Geraadpleegd op 7 februari 2014, van <http://www.che.nl/~media/Over%20CHE%20algemeen/Governance/Verantwoordinggedragscodedefinitief.pdf>

AutiPlan. (z.d.). Geraadpleegd op 12 maart 2014, van www.AutiPlan.nl

Autismeplein. (2012) *Wat is het nut van Hows?* Geraadpleegd op 10 maart 2014 van <http://www.autismeplein.nl/wat-is-het-nut-van-hows/>

Autismeplein (2011). *Kannerspecial* Geraadpleegd op 7 februari 2014 van http://www.leokannerhuis.nl/system/files/upload/kannerspecial20autismezorg2_020def20sp_300dpi_pdf_71288.pdf

Artsennet. (2013). *Medalert*. Geraadpleegd op 14 maart 2014 van <http://www.artsennet.nl/Kennisbank/Medische-apps/app/112381/MedAlert.htm>

Baarda, B. (2009). *Dit is onderzoek! Handleiding voor kwantitatief en kwalitatief onderzoek*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers bv

Baarda, D.B., De Goede, M.P.M. & Teunissen, J. (2005). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek. Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff

Bakker, P. & Bakker, T. (2013). *Handboek Nieuwe media*. Alphen aan de Rijn: Kluwer Uitgeverij B.V.

Beeldhorloge (z.d.). *Het beeldhorloge. Een eigentijdse oplossing met toekomst*. Geraadpleegd op 10 maart van <http://www.beeldhorloge.nl>

Beeldhorloge (z.d.). *Het beeldhorloge is een topuitvinding*. Geraadpleegd op 10 maart van <http://www.beeldhorloge.nl/ervaringen>

Boeije, H. (2005) *Analyseren in kwalitatief onderzoek*. Den Haag: Boom Lemma uitgeverij.

Boeten, M. (2011) *Het gebruik van digitale media binnen de hulpverlening*. Geraadpleegd op 20 januari 2014, van <http://www.koraalgroep.nl/site/loader/loader.aspx?DOCUMENTID=fc68ab12-47ec-4cf3-af26-51afd1022ba9>

Buchli, J. (z.d.). *Comorbiditeit*. Geraadpleegd op 6 maart 2014, van <http://www.kenniscentrum-kjp.nl/Professionals/Stoornissen/Autisme-spectrum-stoornissen/Omschrijving/Comorbiditeit#.UzMSSE-PLIU>

Caenen, R. (2013, 27 september) *Social media cijfers van augustus 2013*. Geraadpleegd op 8 februari 2014, van http://www.corinnekeijzer.nl/2013/09/27/cijfers-social-media-2013-het-complete-overzicht/#.VClb7fl_vUk

Carehouse (z.d.). *(Licht) verstandelijke beperking*. Geraadpleegd op 24 februari 2014, van <http://www.carehouse.nl/verstandelijke-beperking>

CBO. (2004) *Handleiding focusgroep onderzoek*. Gedownload op 7 februari 2014: <http://www.communicerenmetarmen.be/sites/default/files/HandleidingFocusgroepenCBO200409.pdf>

De stentor (2014, 11 februari). *Zelfstandig dankzijn plaatjes*. Geraadpleegd op 20 maart 2014, van <http://destentor.nl/algemeen/binnenland/zelfstandig-dankzij-plaatjes-1.4210103>

Digitaal portfolio (z.d.). Geraadpleegd 10 maart 2014 van <http://www.toekomstportfolio.nl/demo/>

Depla, M., Frederiks, B., Hertogh, C. & Niemeijer, A. (2012) *Toeziethoudende Domotica*. Geraadpleegd op 16 maart 2014, van <https://www.vumc.nl/afdelingen-themas/4851287/27797/Toeziethoudendedomotica>

Dijk, J. van. (2003, april) *De digitale kloof wordt dieper*. Gedownload op 8 februari 2014, van <http://doc.utwente.nl/59819/1/Dijk02digitale.pdf>

Domotica voor wonen en zorg (z.d.). *Abonnee worden van de Kenniscirkel*. Geraadpleegd op 7 maart 2014, van <http://www.domoticawonenzorg.nl/dwz/Abonnee-worden-van-de-Kenniscirkel.html>

Dungen-Bille, J. van der (2011, 11 maart) *Methoden om resultaten te bereiken*. Geraadpleegd op 11 februari: <http://ipinda.wordpress.com/2011/03/11/methoden-om-resultaat-te-bereiken/>.

E-hulp.nl (z.d.). *Online hulpvormen: Serious Game*. Geraadpleegd op 3 maart 2014, van <http://www.e-hulp.nl/achtergrondinformatie/online-hulpvormen/serious-game/>

Encyclo (z.d.). *Applicatie*. Geraadpleegd op 12 maart 2014, van <http://www.encyclo.nl/begrip/applicatie>

Encyclo (z.d.). *Comorbiditeit*. Geraadpleegd op 10 maart 2014, van <http://www.encyclo.nl/zoek.php?woord=comorbiditeit>

Encyclo (z.d.). *Digitale kloof*. Geraadpleegd op 8 maart 2014 van <http://www.encyclo.nl/zoek.php?woord=digitale+kloof>

Encyclo (z.d.). *Smartphone*. Geraadpleegd op 8 maart 2014 van <http://www.encyclo.nl/begrip/smartphone>

Encyclo (z.d.). *Sociale media*. Geraadpleegd op 8 maart 2014 van <http://www.encyclo.nl/zoek.php?woord=sociale+media>

Encyclo (z.d.). *Tablet*. Geraadpleegd op 8 maart 2014 van <http://www.encyclo.nl/zoek.php?woord=tablet>

Hermesen, P., Keukens, R. & Meer, J. van der. (2008) *Mensen met een verstandelijke beperking*. Deventer: Uitgeverij van Tricht.

Hersenstichting (z.d.). *Autisme Spectrum Stoornissen*. Geraadpleegd op 12 maart 2014, van <https://www.hersenstichting.nl/alles-over-hersenen/hersenaandoeningen/autismespectrumstoornissen>

Hagen, S. van der. (2011, mei) *Clienten willen internet*. *Markant*, 2011 (2), 12-15. http://www.kennispleingehandicaptensector.nl/docs/KNP/inspiratie/markant/Markant_katern_2_internet.pdf

Hagen, S. van der. (2013, april) Door ICT meer kwaliteit van leven. *Sozio SPH*, 2013 (2), 13-17.
http://www.noxqs.nl/wp-content/uploads/2013/04/Door_E_inclusie_meer_kwaliteit_van_leven_Sozio_2_20132.pdf

Hartog, F. den. (2010, 18 maart) *IIP Domotica & Smart Living* [Powerpoint]. Geraadpleegd op 16 maart 2014, van file:///C:/Users/Stephanie/Downloads/domotica%20ICT_Delta2010.pdf

HestiCare, specialisten in zorginnovatie (z.d.). *Beeldbellen*. Geraadpleegd op 1 maart 2014, van <http://www.hesticare.com/diensten/hesticare-community/beeldbellen-plus/>

Hof, E. van den. (2013, 7 augustus) *Onderzoeksnieuws project studeerwijzer met Autisme*. Geraadpleegd op 12 maart 2014, van <http://www.autismeplein.nl/onderzoeksnieuws-project-studeer-wijzer-met-autisme/>

Innovatieplatform Domotica en Smart Living. (2011) *Innovatieplatform*. Geraadpleegd op 12 maart 2014, van <http://www.domotica.nl/files/Documenten/IIP-DSL.pdf>

Klik (2013, 13 maart). *Emotieapp helpt om emoties te uiten*. Geraadpleegd op 18 maart 2014, van <http://www.klik.org/nieuws/emotieapp-helpt-om-emoties-te-uiten.html>

Koninklijke Vereniging van het Boekenvak. (2013, februari) *GfK – Trends in digitale media*. Geraadpleegd op 12 februari 2014, van <http://www.kvb.nl/feiten-en-cijfers/gfk-trends-in-digitale-media-dec-2013>

Kooymans, E. (2013, 20 december) *Autismespectrumstoornissen bij kinderen en adolescenten*. Geraadpleegd op 12 maart 2014, van <http://www.kenniscentrum-kjp.nl/Professionals/Stoornissen/Autisme-spectrum-stoornissen/Omschrijving/Algemeen-24>

Kwaliteit van bestaan (z.d.). Geraadpleegd op 14 maart 2014, van <http://www.kwaliteitvanbestaan.nl>

Nederlands Jeugdinstituut. (z.d.) *Wat is online hulp? Definitie*. Geraadpleegd op 10 maart 2014, van <http://nji.nl/Wat-is-online-hulp-Definitie>

Nederlands Jeugdinstituut (2013) *Wat werkt bij Autisme?* Gedownload op 29 september 2014, van [http://www.nji.nl/nl/\(311053\)-nji-dossierDownloads-Watwerkt_Autisme.pdf](http://www.nji.nl/nl/(311053)-nji-dossierDownloads-Watwerkt_Autisme.pdf)

Noxqs (z.d.) Geraadpleegd op 11 maart 2014, van <http://www.noxqs.nl>

Nysingh, E. & Kishna, S. (2013) *Kleinschalig wonen met Domotica*. Geraadpleegd op 15 maart 2014, van <http://www.invoorzorg.nl/ivzweb/Overzichten-In-Voor-Zorg!/map-literatuur/Kleinschalig-wonen-met-domotica.html>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2010, januari) *Welzijn Nieuwe Stijl*. Gedownload op 29 september 2014, van http://www.invoeringwmo.nl/sites/default/documenten/Brochure_WNS.pdf

My Mate (z.d.) Geraadpleegd op 12 maart 2014, van <http://www.my-mate.nl>

Oosterhuis, M. (2013, 12 november) *Quli heeft nieuwe functies*. Geraadpleegd op 7 maart 2013 van <http://www.autismeplein.nl/quli-heeft-nieuwe-functionaliteiten/>

Osch, D. van & Zijl, R. van. (2011) *Basisboek Sociale Media*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers (39-43 http://media.shopcast.nl/9789059317048/9789059317048_391.pdf)

Overmeire, G. (2009, 13 mei) *Wat is Virtual Reality?* Geraadpleegd op 12 maart 2014, van <http://www.transcedo.org/node/6>

Philadelphia (z.d.). *Digicontact*. Geraadpleegd op 8 maart 2014, van http://www.philadelphia.nl/contentfolder/8765/Folder_Digicontact.pdf

Pictoplanner (z.d.). *Coachend zorgen*. Geraadpleegd op 8 maart 2014, van <http://www.pictoplanner.net/>

Picto Selector (z.d.) *Gratis visuele ondersteuning die u voor uw kind kan maken*. Geraadpleegd op 29 september 2014, van <http://www.pictoselector.eu/>

Quli (z.d.). *Voor wie is Quli*. Geraadpleegd op 5 maart 2014, van https://www.quli.nl/voor_wie_is_quli

RANJ (z.d.). *Serious Games*. Geraadpleegd op 8 maart 2014 van <http://www.ranj.com/nl/Training%20games>.

Schnabel, P. (2004) *In het zicht van de toekomst: Sociaal en cultureel rapport 2004*. Den Haag: Sociaal en cultureel planbureau. <http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/20986>

SociaalOpStap (z.d.). *Sociale verhalen en stappenplannen*. Geraadpleegd op 10 maart 2014 van <http://www.sociaalopstap.nl>

SociaalOpStap (2012). *Evaluatie website en begeleidingsdraaiboek SociaalOpStap*. Uitkomsten voor- en nameting. Geraadpleegd op 10 maart 2014 van http://sociaalopstap.nl/upload/Eindrapportage%20CED%20SociaalOpStap_dig.versie.pdf

Sondz (2009) *Checklist voor het maken van een plan voor (markt)onderzoek: de onderzoeksopzet*. Geraadpleegd op 24 april 2014, van <http://www.sondz.nl/downloads/onderzoeksopzet.pdf>

Spelmaker (z.d.). *Spellen op maat*. Geraadpleegd op 8 maart 2014, van <http://www.spel-maker.nl/>

Swanborn, P.G. (2008). *Case studies. Wat, wanneer en hoe?* Den Haag: Boom Lemma uitgevers.

Timmer, S. (z.d.). *Quli het online persoonlijk zelfmanagementportaal*. Geraadpleegd op 10 maart 2014 van <http://www.leokannerhuis.nl/nieuws/quli-het-online-persoonlijk-zelfmanagementportaal>

Teunisse, J.P. (2012, 1 april) *Met apps op eigen benen leren staan* (afstudeeronderzoek) [HBO Kennisbank] Gedownload op 22 februari 2014, van <http://www.hbo-kennisbank.nl/nl/page/hborecord.view/?uploadId=han%3Aoai%3Arepository.samenmaken.nl%3Asmpid%3A12925>

Verhoeven, N. (2011). *Wat is onderzoek? Praktijkboek methoden en technieken voor het hoger onderwijs*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.

Vonk, J. & Hosmar, A. (2009). *Emotionele ontwikkeling bij mensen met een beperking. Een denk- en handelingskader voor de praktijk*, p.74. Leuven: Uitgeverij Acco

Vries, A. van. (2011, 13 mei) *Social media – SWOT met een twist sterktes*. Geraadpleegd op 18 januari 2014, van <http://www.frankwatching.com/archive/2011/05/13/social-media-swot-met-een-twist-sterktes/>

Vrije universiteit Amsterdam (z.d.). Geraadpleegd op 20 april 2014, van <http://www2.let.vu.nl/werkbanken/taalonderzoek/strategieen/inhoudsanalyse.php>

Welcome. (z.d.) *Welk besturingssysteem past bij mij?* Geraadpleegd op 23 september 2014, van <https://www.welcombij.nl/besturingssystemen/besturingssystemen.html>

WMO wijzer. (2014, 27 februari). *Nieuwe zorg app ter verbetering van de zelfredzaamheid*. Geraadpleegd op 10 maart 2014, van <http://wmo-wijzer.nl/wmo-landelijk/nieuwe-zorg-app-ter-verbetering-van-de-zelfredzaamheid>

Wordpress. (2014) *Zoekplan terminologie*. Geraadpleegd op 24 april 2004, van <http://infobronnen.wordpress.com/zoekplan-terminologie/>

BIJLAGEN

BIJLAGEN HOOFDSTUK 3

BIJLAGE 1: PLANNING EN ROLVERDELING

PRAKTISCHE AFSPRAKEN

Elke maandag en dinsdag staan ingepland voor het onderzoek. We spreken per week af of we gezamenlijk op school aan het werk gaan of dat we individueel aan het werk gaan. Verder communiceren we via een chatgroep op Facebook zodat we op de andere momenten contact met elkaar hebben.

Het logboek houden we individueel bij. En de gezamenlijke momenten worden door Thera vastgelegd in het logboek. Verder is Thera eindredacteur van het verslag. We leveren onze stukken aan bij Thera en zij houdt het bij in het verslag.

FASERING

Tabel 1.1

Fase	Inhoud	Datum
Fase 1	Onderzoeksplan deel 1	
	Onderzoeksvoorstel	
	Aanleiding	
	Theoretische inleiding	
	Begripsafbakening	
	Probleemomschrijving	
	Hoofd en deelvragen	Januari af
Fase 2	Onderzoeksplan deel 2	
	Onderzoeksontwerp	
	Planning	Eind maart af
Fase 3	Operationalisering	
	Uitwerken van de methodieken	
	Opstellen van goede interviewvragen en schema's	13 mei afgerond
Fase 4	Resultaatanalyse	
	Interviews afnemen	Begin juli
	Beschrijven en analyse	September
	Data analyseren	September

	Resultaten weergeven	September
	Interpreteren van de resultaten	September
Fase 5	Het onderzoeksverslag	
	Hoofdstuk 1	Eind maart
	Hoofdstuk 2	Eind maart
	Hoofdstuk 3	Halverwege mei
	Hoofdstuk 4	Eind mei
	Hoofdstuk 5	September
	Bijlagen	September
	Procesevaluatie	Oktober
	Presentatie	20 oktober
	Verslag van de presentatie	Eind oktober

Rol- en taakverdeling

Per hoofdstuk bespreken we wie wat gaat doen. We kijken daarbij naar de kwaliteiten van elk individu en wat elk persoon leuk vindt om te doen. Verder hebben we algemene taken:

- Thera: hoofdredacteur en het bijhouden van gezamenlijke afspraken;
- Annet: communicatie met derden;
- Stephanie: planning en proces.

Tabel 2.1

Stap 1: vragen opstellen	Hoofdvraag: Welke vormen van nieuwe media kunnen volgens de literatuur een bijdrage leveren aan het beantwoorden van de hulpvraag van cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen en hoe ervaren cliënten en begeleiders deze vormen van nieuwe media na het toepassen hiervan in een periode van zes weken? Deelvragen: <i>Deelvraag 1:</i> Welke vormen van nieuwe media kunnen volgens de literatuur een bijdrage leveren aan het beantwoorden van de hulpvraag van cliënten met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen? <i>Deelvraag 2:</i> Hoe ervaren cliënten de vormen van nieuwe media na het toepassen van de gekozen middelen in een periode van zes weken? <i>Deelvraag 3:</i> Hoe ervaren begeleiders de vormen van nieuwe media na het toepassen van de gekozen middelen in een periode van zes weken?
Stap 2: het onderwerp afbakenen	Plaats: de informatie wordt gezocht in de databanken op het internet, literatuur uit de mediatheek van de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle en in tijdschriften. Tijd: vier weken om de informatie te zoeken en te analyseren. Kosten: geen
Stap 3: oriënteren	Vanuit de stichting Sprank zijn er verschillende folders meegegeven waarin informatie staat over ontwikkelde vormen van nieuwe media. De instellingen die gebruik maken van deze vormen van nieuwe media staan hierbij ook beschreven. Het is de bedoeling dat er contact wordt opgenomen met deze instellingen. Verder zal er een gesprek plaats vinden met een specialist die mee zal denken in het zoeken naar relevante bronnen.
Stap 4: zoektermen	Verstandelijke beperking Autisme Spectrum Stoornis Hulpverlening Vormen van nieuwe media

Stap 5: informatie zoeken

Er zal gezocht worden naar relevante informatie op verschillende plekken:

- Mediatheek van de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle
- Databanken op het internet
- HBO Kennisbank (zoeken naar eerder gedane onderzoeken die een link hebben met (de inzet van) van vormen van nieuwe media)
- Bibliotheken
- Verschillende instellingen

Stap 6: informatie selecteren en beoordelen

De volgende criteria worden geëist van de bronnen:

Recent: de bron mag niet ouder zijn dan vijf jaar.

Objectief: er wordt gekeken naar de objectiviteit van de bronnen. Objectiviteit is een voorwaarde.

Relevantie: er wordt gekeken naar de relevantie van de informatie voor dit onderzoek. Relevantie van de informatie is eveneens een voorwaarde.

Bron: Sondz, (z.d.).

BIJLAGE 3: ANALYSETABEL

Tabel 3.1 Beperking in sociaal contact bij Autisme Spectrum Stoornissen

Diagnostische kenmerken: → ↓ Vormen van nieuwe media:	Tekort in het spontaan proberen met anderen plezier/bezigheden/prestaties te delen	Afwezigheid van sociaal of emotionele wederkerigheid (reactie/teruggeven)	Stoornis in het gebruik van non-verbaal gedrag	Niet in slagen tot relatie te komen passend bij ontwikkelingsniveau

Tabel 3.2 Beperking in communicatie bij Autisme Spectrum Stoornissen

Diagnostische kenmerken: → ↓ Product:	Vertraagde ontwikkeling of afwezigheid van gesproken taal	Niet in staat om een gesprek te beginnen of staande te houden	Afwijkingen in de vorm en/of inhoud van de spraak	Geen spontaan fantasiespel of sociaal imiterend spel passend bij het ontwikkelingsniveau

Tabel 3.3 Beperking in gedragspatronen bij Autisme Spectrum Stoornissen

Diagnostische kenmerken: → ↓ Product:	Beperkte, stereotype interesses die abnormaal zijn in intensiteit of richting	Veel routine en rituelen	Stereotype bewegingen	Preoccupatie met delen van objecten of ongewone hechting aan voorwerpen

Tabel 3.1 Verstandelijke beperking: cognitief domein

Diagnostische kenmerken: → ↓	Laag intellectueel functioneren	Problemen met abstract en hypothetisch denken (oorzaak-gevolg denken, ervaringen niet kunnen generaliseren)	Beperkte informatieverwerking
Product:			

Tabel 3.2 Verstandelijke beperking: sociaal domein

Diagnostische kenmerken: → ↓	Afwijkende sociale informatieverwerking	Overschatting door anderen en zichzelf	Negatief zelfbeeld en weinig zelfvertrouwen
Product:			

Tabel 3.3 Verstandelijke beperking: emotioneel domein

Diagnostische kenmerken: → ↓	Beperking in adequaat reageren op emoties	Beperkt inlevingsvermogen	Beperkte ontwikkeling van het geweten; minder besef van goed of fout	Beperkte impulscontrole (gebrekkige zelfsturing)
Product:				

BIJLAGE 4: VOORSTELLEN STICHTING SPRANK

Stephanie Geefshuijsen

Ik ben Stephanie Geefshuijsen. Ik ben 22 jaar oud en kom uit Oldebroek. Ik ben 4e jaars SPH-er op de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle. We gaan ons afstudeeronderzoek hier doen. We gaan onderzoeken hoe nieuwe media kan worden ingezet voor mensen met autisme. Samen met Thera en Annet zal ik dit gaan onderzoek bij Stichting Sprank. Hopelijk komen er mooie resultaten uit het onderzoek. Als je vragen hebt, stel ze gerust.

E-mailadres: sgeefshuijsen@gh.nl

Annet Krooneman

Ik ben Annet Krooneman, ik ben 20 jaar en ik kom uit Doornspijk. Ik zit op de Gereformeerde Hogeschool hier in Zwolle en ik volg met veel plezier de opleiding tot Sociaal Pedagogisch Hulpverlener. Momenteel loop ik stage bij Stichting Philadelphia Zorg. Ik ga samen met Stephanie en Thera het afstudeeronderzoek doen voor Stichting Sprank. We hopen dat we met dit onderzoek iets kunnen toevoegen aan de kennis over het gebruik van vormen van nieuwe media in de begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking in combinatie met Autisme Spectrum Stoornissen. We gaan ervoor!

E-mailadres: akrooneman@gh.nl

Thera Koetsier

Ik ben Thera Koetsier en ik woon in het kleine dorpje Oene. Ik ben vierdejaars student sociaal pedagogische hulpverlening, deze opleiding volg ik aan de Gereformeerde Hogeschool in Zwolle. In mijn stages heb ik ervaring opgedaan in het begeleiden van mensen (volwassenen en kinderen) met een verstandelijke-en/of lichamelijke beperking. Samen met Stephanie en Annet ben ik bezig met een onderzoek binnen de Stichting Sprank. Dit onderzoek gaat over de nieuwe media en de inzet hiervan in de begeleiding van mensen met een autisme spectrum stoornis en een verstandelijke beperking. Heeft u vragen, spreek ons dan gerust aan...

E-mailadres: tkoetsier@gh.nl

Brief

Zwolle, 25 maart 2014

Betreft: toestemming deelname onderzoek

Geachte ouder(s)/verzorger(s)/contactpersoon,

Wij zijn drie studenten van de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle. Op dit moment volgen we het laatste jaar van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening. Meer informatie kunt u vinden op de pagina waarin we ons voorstellen.

De reden dat we u deze brief sturen, is dat we op dit moment bezig zijn met een onderzoek bij Stichting Sprank. Dit onderzoek gaat over welke nieuwe vormen van media een bijdrage kunnen leveren in de begeleiding van mensen met een Autisme Spectrum Stoornis in combinatie met een verstandelijke beperking. Vormen van nieuwe media zijn bijvoorbeeld een applicatie op een tablet en smartphone waarin met pictogrammen een duidelijke dagstructuur wordt aangeboden, of een product dat helpt de medicatie op tijd in te nemen. Vaak is het doel van zo'n product om de zelfredzaamheid en regie over het eigen leven te vergroten. Stichting Sprank heeft het plan om in de toekomst waar het mogelijk is en waar het past vormen van nieuwe media in te zetten in de begeleiding.

Het onderzoek biedt een unieke mogelijkheid om kennis te maken met het gebruik van nieuwe media. Dit is een actueel onderwerp waarin nog veel ontwikkelingen gaande zijn en steeds meer mogelijkheden ontstaan.

Een onderdeel van dit onderzoek is een pilot waarin gedurende vier weken een vorm van nieuwe media wordt gebruikt door een cliënt en zijn of haar begeleiders. Om het effect en de ervaring met het product goed te kunnen meten, wordt er door de begeleiding gerapporteerd over het werken met het product gedurende deze twee weken. Na het draaien van de pilot is het ons plan om interviews af te nemen met de begeleiders en de cliënten die met het product hebben gewerkt. In deze interviews houden we uiteraard rekening met de privacy van de cliënten door de namen te anonimiseren en informatie die niet van belang is voor het onderzoek niet te gebruiken of te verspreiden.

Graag willen we de persoon waarvan u ouder(s)/verzorger(s)/contactpersoon bent mee laten doen aan het onderzoek. Om ons de mogelijkheid te bieden een interview met hem of haar af te kunnen nemen om een zo betrouwbaar mogelijk onderzoek te kunnen uitvoeren, hebben we van u als ouder(s)/verzorger(s)/contactpersoon toestemming nodig. Hiervoor verwijzen we u naar het toestemmingsformulier waarin u door een handtekening te zetten toestemming geeft voor deelname aan het onderzoek en voor het interview na afloop van de pilot. Na het invullen van dit formulier mag u deze afgeven aan een van de begeleiders van Stichting Sprank.

Voor vragen verwijzen we naar de medewerkers van Stichting Sprank. Ook mag u uw vragen toezenden naar tkoetsier@gh.nl. We zien uw medewerking en eventuele vragen tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Stephanie Geefshuijsen, Annet Krooneman en Thera Koetsier

Toestemmingsformulier

Door middel van dit formulier geef ik mijn toestemming om _____
(naam invullen) mee te laten werken aan het onderzoek en mee te laten werken aan het interview na afloop van de pilot.

Datum: _____

Plaats: _____

Handtekening ouder/verzorger/contactpersoon:

BIJLAGE 6: TOESTEMMINGSFORMULIER CLIËNTEN

Zwolle, 25 Maart 2014

Goedendag meneer/mevrouw,

We zullen ons eerst even voorstellen. Wij zijn Thera, Annet en Stephanie.

Stephanie

Annet

Thera

Wij zijn studenten van de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle. We zijn bezig met een onderzoek bij Stichting Sprank. Het onderzoek gaat over hoe een telefoon of tablet je kunnen helpen in het dagelijks leven. Hierop staan verschillende programma's die jou zouden kunnen helpen met verschillende taken. Bijvoorbeeld een agenda op je telefoon waarin precies staat wat je gaat doen. Of je krijgt een melding op je tablet of telefoon op het moment dat je gaat eten of dat je jouw medicatie in moet nemen.

Om te kijken of dit wat voor jou is, hebben we je hulp nodig! Wil je vier weken oefenen met zo'n programma? Jouw begeleiders gaan je daarbij helpen. Vier weken heb je de tijd om daarmee te oefenen. Daarna gaan we jou daarover een aantal vragen stellen.

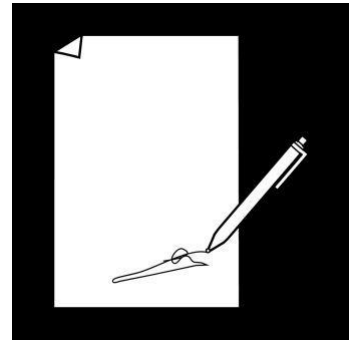
Zou je dit willen doen? Dan mag je hieronder jouw handtekening zetten. Hiermee geef je toestemming voor dit onderzoek. Als je geen toestemming wilt geven, hoef je geen handtekening te zetten.

Als je nog vragen hebt, mag je die aan je begeleider vragen of je mag ons mailen. En als je dit formulier hebt ingevuld, zou je deze dan aan je begeleider willen geven?

Mijn mailadres is: sgeefshuijsen@gh.nl

Toestemmingsformulier

Ik geef wel / geen toestemming voor het onderzoek.
(doorstrepen wat niet van toepassing is)

Je naam:

Handtekening van jou:

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groeten,

Annet Krooneman, Thera Koetsier en Stephanie Geefshuijsen

Installatie van AutiPlan op de computer:

- Ga naar www.AutiPlan.nl. Op de startpagina staat een button *start nu met plannen*. Klik daarop.
- Vervolgens kunt u kiezen tussen *AutiPlan voor het gezin* of *AutiPlan voor een organisatie*. Ga voor *AutiPlan voor het gezin*. Klik op *aan de slag*.
- Vul de gegevens in en vink het vierkantje *ik ga akkoord met de voorwaarden* aan. Klik vervolgens op de blauwe button *start met plannen*.

Installatie van AutiPlan op de tablet of smartphone:

Stap 1: Installeer de AutiPlan App vanaf de [Google Play store](#). Dit kunt u doen door naar de app store / play store te gaan. Bij het zoekicoontje typt u *AutiPlan* in. Dan ziet u de applicatie AutiPlan staan met dit logo →

Download de applicatie en open de applicatie op de tablet of de smartphone.

Stap 2: Log in met uw huidige e-mail adres en wachtwoord.

Stap 3: Selecteer de persoon die de planning gaat gebruiken.

Het maken van een week of dagplanning:

Wanneer u bent ingelogd op AutiPlan staan er in het midden een aantal opties waarvoor u kunt kiezen. Deze opties leggen op een eenvoudige manier uit hoe u kunt omgaan met het programma:

- Interactieve rondleiding
- [Download de starten met AutiPlan handleiding](#) (klik hierop voor de handleiding)
- Bekijk een korte instructie video (www.youtube.nl)
- Bekijk de veelgestelde vragen of stel ons een vraag of geef feedback

BIJLAGE 8: OBSERVATIERAPPORTAGE AUTIPLAN

Tabel 8.1

Datum:	
Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de <i>structuur</i>?	
Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op <i>vaardigheden</i> van de cliënt?	
Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op het <i>emotioneel welzijn</i> van de cliënt?	
Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de <i>zelfredzaamheid</i> van de cliënt?	
Waren er problemen in het gebruik van AutiPlan? Zo ja, welke?	
Overige opmerkingen:	

Tabel 9.1

Thema	Cliënten	Label	Coderen
Structuur			
	Cliënt 1		
	Cliënt 2		
	Cliënt 3		
Vaardigheden			
	Cliënt 1		
	Cliënt 2		
	Cliënt 3		
Emotioneel welzijn			
	Cliënt 1		
	Cliënt 2		
	Cliënt 3		
Zelfredzaamheid			
	Cliënt 1		
	Cliënt 2		
	Cliënt 3		
Problemen			
	Cliënt 1		
	Cliënt 2		
	Cliënt 3		
Opmerkingen			
	Cliënt 1		
	Cliënt 2		
	Cliënt 3		

Onderstaande cliëntbeschrijvingen zijn aangeleverd door Stichting Sprank ten behoeve van het onderzoek.

CLIËNT A

Cliënt A is een meisje van 16 jaar. Ze heeft een verstandelijke beperking, haar IQ is geschat op 38 (IQ waarde tussen de 35-50 met een betrouwbaarheid van 80%). De datum van het laatste onderzoek is 16-07-2007. Cliënt C kan niet lezen, schrijven en rekenen. Omdat cliënt A zich moeilijk kan concentreren vind ze het lastig om opdrachten zelfstandig te doen. Zij heeft hier begeleiding en sturing bij nodig. Ze heeft wel een goed geheugen en kan zich dingen herinneren die er zijn gebeurt. Het aanleren van nieuwe vaardigheden gebeurt door het vaak te herhalen en met ondersteuning van picto's.

CLIËNT B

Cliënt B is een jongen met een normaal IQ en heeft ADHD en een Autisme Spectrum Stoornis. Hij heeft een grote interesse voor techniek en is handig met computers. Hij vindt het leuk om hierover met anderen te praten. Wanneer er plotseling iets moet wijzigen in zijn dagprogramma vindt hij dit erg lastig, hij heeft dan tijd nodig om hierover na te denken en heeft dan soms ook hulp nodig in de vorm van een nieuw door de begeleiding uitgeschreven dagprogramma. Hierin zou AutoPlan hem misschien kunnen helpen.

CLIËNT C

Cliënt C is een vrouw van bijna 50 jaar die al veel moeilijke dingen in haar leven heeft meegemaakt. Tot een aantal jaren geleden functioneerde ze nog redelijk zelfstandig maar ze is in haar leven veel overschat. In 2012 heeft ze een herseninfarct doorgemaakt wat haar hulpvraag aanzienlijk heeft vergroot. Cliënt C is door een psychiater mondeling gediagnosticeerd voor PDD-NOS. Onlangs is een IQ test afgenomen bij cliënt C. Hier kwam het volgende uit: haar verbale IQ is 54 en haar performale IQ is 53. Alles bij elkaar komt ze uit op een totaal IQ van 55.

Cliënt C is een vriendelijke en vaak enthousiaste vrouw. Ze is echter ook erg labiel, heeft een laag zelfbeeld en haar stemming kan gemakkelijk omslaan. Ze is behoorlijk chaotisch, vergeet nogal eens zaken die niet haar interesse hebben zoals de algemene dagelijkse levensverrichtingen. Ze heeft een tablet voor foto's en spelletjes en is in dit geval goed leerbaar, ze is hier best handig mee, maar vanwege risico's heeft ze niet de beschikking over het internet. Cliënt C heeft het liefst constant de begeleiders om haar heen, nabijheid is erg belangrijk voor haar. Het liefst weet ze op elk moment waar de begeleiders zijn en meldt ze zich ook steeds bij hen aan of af. Ze zegt dan wat ze gaat doen en tot hoelang. Volgens de persoonlijk begeleider van cliënt C zou het mooi zijn als ze de beschikking hadden over een EmotieApp zodat ze haar op afstand met wat peptalk of anderszins zouden kunnen begeleiden maar de persoonlijk begeleider denkt dat voor nu AutoPlan wel bij haar zou kunnen aanslaan. Omdat ze zo chaotisch is, heel visueel is ingesteld en veel interesse heeft in technische snufjes zou het mooi zijn wanneer ze een vast dagprogramma via AutoPlan krijgt aangeboden. Op dit

moment wordt er voor cliënt C nog gewerkt met zogenaamde 'dagbriefjes' waarop per dag staat vermeldt wat haar activiteiten zijn en welke begeleiders er aanwezig zijn. AutiPlan zou het dagbriefje kunnen vervangen. Cliënt C is enthousiast en begint graag aan nieuwe dingen. Wanneer cliënt C geïnterviewd wordt is het wel handig dit zo te plannen dat er een bekende begeleider bij aanwezig is, ze komt erg moeilijk uit haar woorden en heeft vaak hulp nodig bij het verwoorden van haar gedachten.

BIJLAGE 11: INTERVIEWSCHEMA INDIVIDUEEL INTERVIEW CLIËNTEN

INTRODUCTIE

Het doel van dit interview is om erachter te komen wat jouw ervaringen zijn met het werken met AutiPlan. We zijn benieuwd of het product je daadwerkelijk verder heeft geholpen, of dat je er niet zoveel aan hebt gehad. Door jou een aantal vragen te stellen komen we erachter of het product voor jou iets heeft opgeleverd.

Dit onderzoek doen wij in opdracht van Stichting Sprank, waar je ook bij woont. Stichting Sprank wilde graag kijken of er bepaalde vormen van nieuwe media zouden passen binnen Stichting Sprank en of deze producten jullie als bewoners verder zouden kunnen helpen.

De reden dat we jou interviewen is omdat je bent uitgekozen door jouw begeleider om mee te doen aan dit onderzoek. Jouw begeleider heeft jou uitgekozen omdat zij dacht dat het AutiPlan jou verder zou kunnen helpen.

We nemen dit gesprek op zodat we na afloop alles wat er tijdens dit gesprek gezegd is kunnen naluisteren en uitschrijven. Dit zorgt ervoor dat we echt alleen datgene als informatie gebruiken wat jij ons hebt verteld (= objectiviteit waarborgen).

Datgene wat je ons vertelt nemen we op en schrijven we letterlijk uit in een verslag. Op het moment dat alles staat uitgeschreven in het verslag verwijderen we de geluidsopname. Je bent niet de enige bewoner van Stichting Sprank die heeft meegedaan aan dit onderzoek en die we interviewen, er zijn zoals je weet nog meer cliënten. De informatie die jullie ons geven kan ervoor zorgen dat er binnen Stichting Sprank bijvoorbeeld meer of juist minder gewerkt gaat worden met vormen van nieuwe media.

Datgene wat je ons vertelt gaat dus over hoe je het hebt ervaren om met AutiPlan te werken. Dit interview zal ongeveer een half uur duren. Wat je ons vertelt en het feit dat jij het vertelt blijft in het onderzoek anoniem. Dit betekent dat niemand zal weten dat deze informatie van jou afkomstig is. Jouw naam zal niet terugkomen in het verslag. Zo hoort dat met een interview. Ook de opname van het gesprek wordt verwijderd zodra het interview is uitgeschreven.

INTERVIEWTHEMA'S

1. Hoe vond je het om te werken met het AutiPlan?
2. Hoe heeft AutiPlan zijn invloed gehad op:
 - Structuur
 - Zelfredzaamheid
 - Vergroten van vaardigheden
 - Emotioneel welzijn / zelfbeeld
 - Toekomstbeeld – wil je blijven werken met AutiPlan?

AFSLUITING

Heb je nog vragen over dit interview? Dan willen we deze graag horen en beantwoorden. Met jouw naam en andere gegevens doen we verder niets, alleen datgene wat je ons vertelt hebt gebruiken we voor dit onderzoek.

Verder contact over dit interview en onderzoek hebben wij met je begeleider. Als je vragen hebt over het onderzoek en hoe het allemaal verder gaat, kun je dit aangeven bij je begeleider, dan zal je begeleider contact opnemen met ons.

BIJLAGE 12: LABELSCHEMA INDIVIDUEEL INTERVIEW CLIËNTEN

De interviews met de cliënten die meedoen aan het onderzoek worden geanalyseerd aan de hand van labels. De interviewvragen komen voort uit het interviewschema.

Tabel 12.1

Openingsvraag: Hoe vond je het om te werken met AutoPlan?	Label	Coderen
Clïënt 1		
Clïënt 2		
Clïënt 3		

Tabel 12.2

Thema 1: Hoe heeft AutoPlan invloed gehad op structuur?	Label	Coderen
Clïënt 1		
Clïënt 2		
Clïënt 3		

Tabel 12.3

Thema 2: Hoe heeft AutoPlan invloed gehad op zelfredzaamheid?	Label	Coderen
Clïënt 1		
Clïënt 2		
Clïënt 3		

Tabel 12.4

Thema 3: Hoe heeft AutoPlan invloed gehad op het emotioneel welzijn?	Label	Coderen
Clïënt 1		
Clïënt 2		
Clïënt 3		

Tabel 12.5

Thema 4: Hoe heeft AutiPlan invloed gehad op het zelfbeeld?	Label	Coderen
Clïënt 1		
Clïënt 2		
Clïënt 3		

Tabel 12.6

Thema 5: Toekomstbeeld: zou je willen blijven werken met AutiPlan?	Label	Coderen
Clïënt 1		
Clïënt 2		
Clïënt 3		

BIJLAGE 13: WORKSHOPINTERVIEW

Uitnodigen:

- Stagiaire
- Persoonlijk begeleider cliënt 1
- Persoonlijk begeleider cliënt 2
- Persoonlijk begeleider cliënt 3

Benodigdheden:

- Ruimte voor bijeenkomst
- Groot papier
- Memoblaadjes
- Stiften

Vragen workshopinterview:

- Wat waren uw verwachtingen van het werken met AutiPlan en in hoeverre voldeed deze vorm van nieuwe media aan deze verwachtingen?
- Wat zijn de ervaringen met het werken met AutiPlan voor u als hulpverlener?
- Wat zijn volgens u de voordelen van het gebruik maken van AutiPlan?
- Wat zijn volgens u de nadelen van het gebruik maken van AutiPlan?
- In hoeverre heeft het gebruik van AutiPlan uw kijk op het gebruik van vormen van nieuwe media in de hulpverlening verandert?
- Wat zijn uw plannen voor de komende tijd als het gaat om het inzetten van vormen van nieuwe media in het werken met cliënten?
- Welke aanbevelingen zou u doen aan andere professionals/begeleiders als het gaat om het inzetten van vormen van nieuwe media in de begeleiding van deze doelgroep?
- Op welke manier of op welke onderdelen heeft AutiPlan volgens u ondersteuning geboden aan de cliënt die hiermee heeft gewerkt?

Tabel 14.1

Vraag 1: Wat waren uw verwachtingen van het werken met AutoPlan en in hoeverre voldeed deze vorm van nieuwe media aan deze verwachtingen?	Label	Coderen
Begeleider cliënt 1		
Begeleider cliënt 2		

Tabel 14.2

Vraag 2: Wat zijn de ervaringen met het werken met AutoPlan voor u als hulpverlener?	Label	Coderen
Begeleider cliënt 1		
Begeleider cliënt 2		

Tabel 14.3

Vraag 3: Wat zijn volgens u de voordelen van het gebruik maken van AutoPlan?	Label	Coderen
Begeleider cliënt 1		
Begeleider cliënt 2		

Tabel 14.4

Vraag 4: Wat zijn volgens u de nadelen van het gebruik maken van AutoPlan?	Label	Coderen
Begeleider cliënt 1		
Begeleider cliënt 2		

Tabel 14.5

Vraag 5: In hoeverre heeft het gebruik van AutoPlan uw kijk op het gebruik van vormen van nieuwe media in de hulpverlening veranderd?	Label	Coderen
Begeleider cliënt 1		
Begeleider cliënt 2		

Tabel 14.6

Vraag 6: Wat zijn uw plannen voor de komende tijd als het gaat om het inzetten van vormen van nieuwe media in het werken met cliënten?	Label	Coderen
Begeleider cliënt 1		
Begeleider cliënt 2		

Tabel 14.7

Vraag 7: Welke aanbevelingen zou u doen aan andere professionals/begeleiders als het gaat om het inzetten van vormen van nieuwe media in de begeleiding van deze doelgroep?	Label	Coderen
Begeleider cliënt 1		
Begeleider cliënt 2		

Table 14.8

Vraag 8: Op welke manier of op welke onderdelen heeft AutiPlan volgens u ondersteuning geboden aan de cliënt die hiermee heeft gewerkt?	Label	Coderen
Begeleider cliënt 1		
Begeleider cliënt 2		

BIJLAGE 15: KENMERKEN AUTISME SPECTRUM STOORNIS

Tabel 15.1 Beperkingen in sociaal contact bij een Autisme Spectrum Stoornis en toepasbare vormen van nieuwe media

Diagnostische kenmerken: → Product: ↓	Tekort in het spontaan proberen met anderen plezier/bezigheden/prestaties te delen	Afwezigheid van sociaal of emotionele wederkerigheid (reactie/teruggeven)	Stoornis in het gebruik van non-verbaal gedrag	Niet in slagen tot relatie te komen die passen bij ontwikkelingsniveau
Beeldbellen	Helpt sociale netwerk te versterken			
Quli	Via chat, mail en sociale netwerk bezigheden en stemmingen delen met familie, vrienden, lotgenoten of zorgprofessionals			
AutiPlan				AutiPlan kan ondersteunend zijn bij het onderhouden van contacten. Door de planning kan de cliënt of anderen afspraken inplannen.
Sociaal op Stap	Deze vorm van nieuwe media is ontwikkeld om sociale situaties te begrijpen en te leren hoe ermee om te gaan.	Door het oefenen met sociale verhalen en de stappenplannen leert de gebruiker hoe hij in gesprek gaat met een ander		Door de stappenplannen en sociale verhalen zal de gebruiker leren hoe je een relatie met een ander aangaat en onderhoud.
Digitale coach		Door het gebruik van de digitale coach kan de		

		gebruiker leren om te gaan met sociale situaties. Bijvoorbeeld hoe werk je samen met een collega.		
--	--	---	--	--

Tabel 15.2 Beperkingen in communicatie bij een Autisme Spectrum Stoornis en toepasbare vormen van nieuwe media

Diagnostische kenmerken: → Product: ↓	Vertraagde ontwikkeling of afwezigheid van gesproken taal	Niet in staat om een gesprek te beginnen of staande te houden	Afwijkingen in de vorm en/of inhoud van de spraak	Geen spontaan fantasiespel of sociaal imiterend spel passend bij het ontwikkelingsniveau
Quli	Met Quli is het mogelijk om digitaal te communiceren. Hiervoor is gesproken taal niet noodzakelijk.	Quli maakt het mogelijk voor de cliënt om op een eenvoudige manier contact te maken met de toegevoegde contactpersonen.	Het is mogelijk digitaal contact te maken met de toegevoegde contactpersonen via het internet, door middel van chat en mail. Quli is niet ontwikkeld om de vorm en/of inhoud van de spraak te <i>ontwikkelen</i> of te <i>stimuleren</i> .	
Hows				Hows maakt het mogelijk in een virtuele wereld te oefenen met fantasiespel. Door middel van het virtuele huis en het opsparen van punten, werkt men aan

				huishoudelijke taken in de realiteit.
Sociaal op Stap		SociaalOpStap helpt de gebruiker door middel van uitgeschreven 'verhalen' te oefenen om een gesprek aan te gaan en deze prettig te laten verlopen.		
Enquete kwaliteit van bestaan		De enquête is een eenvoudig, visueel instrument om in gesprek te komen over de aandachtspunten in de ondersteuning waar iemand behoefte aan heeft. De enquête biedt dan ook een goede mogelijkheid tot het aangaan en onderhouden van een gesprek tussen de gebruiker en diens begeleider.		

Tabel 15.3 Beperkingen in gedragpatronen bij een Autisme Spectrum Stoornis en toepasbare vormen van nieuwe media

Diagnostische kenmerken: → ↓ Product:	Beperkte, stereotype interesses die abnormaal zijn in intensiteit of richting	Veel routine en rituelen	Stereotype bewegingen	Preoccupatie met delen van objecten of ongewone hechting aan voorwerpen
Quli		Quli helpt structuur en overzicht te houden in weekprogramma en zelfstandig leven in te richten (met behulp van agenda, herinneringsbericht) (Quli, 2014)		
Hows		Hows helpt bij het aanbrengen van structuur in de huishouding en Hows maakt het mogelijk om nieuwe vaardigheden aan te leren (Autismeplein, 2013).		
AutiPlan		AutiPlan helpt bij het structuren van de dag of week. En is niet alleen toegankelijk voor de client, maar ook voor de omgeving.		
MedAlert		MedAlert is een applicatie die ter ondersteuning kan bieden voor het innemen		

		van medicatie. Deze applicatie geeft een melding van wanneer de medicatie moet worden ingenomen.		
Beeldhorloge	Het biedt ondersteuning door de dag te structureren. Er worden verschillende activiteiten aangegeven. Dit helpt de gebruiker om verschillende activiteiten te doen verdeeld over momenten op de dag.	Het beeldhorloge biedt ondersteuning bij het structureren van de dag. Op het moment dat een activiteit begint krijgt men een melding op het horloge.		
My mate		Door het gebruik van my mate zal er structuur komen op verschillende gebieden in het leven van de gebruiker. Hij of zij heeft inzicht in de financiën en is op de hoogte van zijn of haar inkomsten en uitgaven. Verder kunnen er stappenplannen worden opgesteld voor bepaalde handelingen, activiteiten en taken.		
Pictoplanner		De Pictoplanner heeft als doel de gebruiker houvast te bieden voor de uitvoering van de algemene dagelijkse		

		levensverrichtingen. Door een aantal picto's achter elkaar te plaatsen in een bepaalde volgorde wordt duidelijk hoe men bijvoorbeeld een eitje moet bakken. Ook helpt de PictoPlanner mee met het houden van overzicht en structuur in de dag en week.		
--	--	--	--	--

BIJLAGE 16: KENMERKEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

Tabel 16.1 Verstandelijke beperking en toepasbare vormen van nieuwe media: intellectueel

Diagnostische kenmerken: → Product: ↓	Laag intellectueel functioneren	Problemen met abstract en hypothetisch denken (oorzaak-gevolg denken, ervaringen niet kunnen generaliseren)	Beperkte informatieverwerking
Beeldbellen	Beeldbellen biedt de cliënt de mogelijkheid om via het beeldscherm uitleg te vragen, over bijvoorbeeld documenten, aan de begeleider. Zo is Beeldbellen een hulpmiddel waarbij de gebruiker snel contact kan maken met de begeleider.		
AutiPlan	AutiPlan maakt het mogelijk om zelfstandig of samen met begeleiding structuur aan te brengen in de dag of in de week.		
Digitale Coach	De digitale coach maakt het mogelijk om meer zelfstandig te kunnen functioneren op bepaalde gebieden. Bijvoorbeeld in het openbaar vervoer, op school, op het werk en met het innemen van medicatie (Leo Kannerhuis, 2013).	De digitale coach maakt het mogelijk om te oefenen met het oplossen van problemen. Door de coach te vragen om hulp, leert men situaties op te lossen. Door er vaak genoeg mee te oefenen, wordt men zelfstandiger in het oplossen van problemen. En het doel is dat	

		uiteindelijk de digitale coach niet nodig is en de persoon zelf oplossingen kan bedenken in bepaalde situaties.	
MedAlert	Door het gebruik van Medalert kan men de medicatie zelfstandig innemen en is begeleiding daarin niet meer nodig.		
My mate		Met de applicatie my mate leert de gebruiker om stappenplannen op te stellen voor een bepaalde handeling. Hierdoor leert met in stappen te denken en leert men makkelijker oorzaak-gevolg denken.	
Enquete kwaliteit van bestaan	Bij de enquête kwaliteit van bestaan wordt ingegaan op de ondersteuningsbehoeften van de cliënt in de breedste zin van het woord. Hieronder kan ook zijn of haar eigen intellectuele functioneren vallen. Door hierover in gesprek te gaan met de begeleider kan de cliënt zich hierin ontwikkelen, bijvoorbeeld als hij of zij vragen heeft over een bepaald onderwerp.	Bij de enquête kwaliteit van bestaan wordt ingegaan op de ondersteuningsbehoeften van de cliënt in de breedste zin van het woord. Hieronder kan ook zijn of haar eigen abstracte, hypothetische denken vallen. Door hierover in gesprek te gaan met de begeleider kan de cliënt hier meer inzicht in en grip op krijgen. Het gesprek met de begeleider kan een belangrijke rol spelen in de ontwikkelingen op dit niveau.	
Pictoplanner		De Pictoplanner heeft als doel de	

		gebruiker houvast te bieden voor de uitvoering van de algemene dagelijkse levensverrichtingen. Ook helpt de Pictoplanner mee aan het houden van overzicht en structuur in de dag en week. Zo wordt het abstracte en hypothetische denken van de gebruiker ondersteunt.	
--	--	--	--

Tabel 16.2 Verstandelijke beperking en toepasbare vormen van nieuwe media: sociaal domein en zelfbeeld

Diagnostische kenmerken: Product: ↓	Afwijkende → sociale informatieverwerking	Overschatting door anderen en zichzelf	Negatief zelfbeeld en weinig zelfvertrouwen
Beeldbellen	De cliënt kan wanneer de begeleider beschikbaar is, zijn of haar verhaal doen.		Regelmatig contact met mensen heeft een positief effect op het zelfbeeld en zelfvertrouwen van een persoon. Beeldbellen maakt het de gebruiker mogelijk om regelmatig contact te hebben met een begeleider.
Quli	Binnen een beveiligde omgeving kan de cliënt contact maken met mensen uit zijn of haar netwerk (Leo Kannerhuis, 2011). Zo kan de cliënt ondersteuning, advies en hulp vragen wanneer hier behoefte aan is.	Binnen een beveiligde omgeving kan de cliënt contact maken met mensen uit zijn of haar netwerk (Leo Kannerhuis, 2011). Dit kan de cliënt ondersteuning bieden bij verschillende situaties, bijvoorbeeld als gevolg van overschatting door anderen of zichzelf.	

Digitale Coach			Door het gebruik van de digitale coach, krijgt iemand meer zelfvertrouwen. Bijvoorbeeld door het gebruik van de OV coach. Uit een pilot kwam naar voren dat het mogelijk was om uiteindelijk zelfstandig te reizen met het openbare vervoer.
MedAlert			Door het gebruik van de medalert, leert iemand zelfstandig zijn medicatie in te nemen. Hierdoor is begeleiding niet meer nodig en zal het zelfvertrouwen toenemen, omdat men inziet dat men groeit in zijn/haar persoonlijke ontwikkeling.
Enquete kwaliteit van bestaan	Bij de enquête kwaliteit van bestaan wordt ingegaan op de ondersteuningsbehoeften van de cliënt in de breedste zin van het woord. Hierbij kan ook zijn of haar eigen sociale informatieverwerking aan de orde komen. Door hierover in gesprek te gaan met de begeleider kan de cliënt hier meer inzicht in en grip op krijgen.	Met de enquête kwaliteit van bestaan is het mogelijk om samen met de begeleider, op een eenvoudige manier, een begeleidingsplan op te stellen. Hierdoor krijgt de gebruiker regie over zijn of haar leven en meer inzicht in zichzelf.	Doordat de gebruiker regie over zijn of haar eigen leven en meer zelfkennis krijgt, zal zijn of haar zelfvertrouwen groeien.
My Mate			My mate is ontwikkeld zodat de gebruiker meer zelfstandig wordt. Hij of zij krijgt inzicht in zijn of haar

			financiën, hij of zij kan stappenplannen maken voor bepaalde handelingen, taken en activiteiten én dan is er nog de agenda. Hierdoor wordt de gebruiker zelfstandiger en zal hij of zij meer vertrouwen krijgen in zijn of haar eigen kunnen.
Pictoplanner			Door de Pictoplanner ontstaat een tijdlijn waarin staat welke handelingen moeten worden gedaan. Door hiermee te oefenen kan de gebruiker zelfstandiger worden. Hij of zij kan bijvoorbeeld leren te koken. Hierdoor zal er minder begeleiding nodig zijn en zal het zelfvertrouwen in hem of haar kunnen groeien.
Domotica			Domotica is ontwikkeld zodat de gebruiker zelfstandiger wordt. Doordat het huis meedenkt met de gebruiker kan hij zelfstandiger wonen. Begeleiding hoeft niet te komen controleren of de huishoudelijk apparaten uit zijn en of de deuren op slot zitten. Doordat er minder begeleiding nodig is, zal het vertrouwen van de cliënt in

			eigen kunnen groeien.
Sociaal op Stap	Door gebruik te maken van de sociale verhalen en de stappenplannen zal de gebruiker in staat zijn om te oefenen in het contact maken met zijn/haar omgeving.		Door te groeien in het sociale contact zal de gebruiker meer vertrouwen in zichzelf krijgen.
Digitaal Portfolio			Door een digitaal portfolio te ontwikkelen kan de gebruiker op een rustige manier laten zien wat zijn sterke kanten zijn en kan hij duidelijk in beeld brengen waarom hij geschikt is voor een bepaalde functie waarop hij wil solliciteren. Hierdoor zal hij meer vertrouwen krijgen in het solliciteren en zoeken naar een baan.
AutiPlan			Door overzicht en structuur te hebben in het dagprogramma zal de gebruiker meer zelfvertrouwen ontwikkelen.
Hows			Door structuur aan te brengen in het huishouden kan de gebruiker meer vertrouwen in zijn eigen kunnen krijgen. De gebruiker kan hierdoor zelfstandig zijn eigen huishouden doen.

Tabel 16.3 Verstandelijke beperking

Diagnostische kenmerken: → Product: ↓	Beperking in adequaat reageren op emoties	Beperkt inlevingsvermogen	Beperkte ontwikkeling van het geweten; minder besef van goed of fout	Beperkte impulscontrole (gebrekkige zelfsturing)
Beeldbellen	De cliënt kan wanneer de begeleider beschikbaar is, zijn of haar verhaal doen.			De cliënt kan wanneer de begeleider beschikbaar is, zijn of haar verhaal doen en vragen stellen. De begeleider kan contact opnemen via de beeldtelefoon met de cliënt en zo hem of haar aansturen.
Quli	In de 'moodbox' kan de cliënt aangeven hoe hij of zij zich op dat moment voelt (Leo Kannerhuis, 2011).			Binnen een beveiligde omgeving kan de cliënt contact maken met mensen uit zijn of haar netwerk. Zo kan de cliënt ondersteuning, advies en hulp vragen wanneer hier behoefte aan is.

EmotieApp	Het doel van de EmotieApp is om de zelfredzaamheid van de gebruiker te vergroten door de eigen emoties en gevoelens te herkennen en te erkennen. Het stelt de gebruiker in staat emoties meer richting te geven en te vertalen naar een oplossing of een manier om ermee om te gaan.			De EmotieApp stelt de gebruiker in staat emoties meer richting te geven en te vertalen naar een oplossing of een manier om ermee om te gaan. Mensen met een verstandelijke beperking en Autisme Spectrum Stoornissen kunnen met behulp van de EmotieApp hun emoties verwoorden en daarmee invloed uitoefenen op hun eigen emotionele beleving.
Sociaal op Stap	Door te oefenen met sociale situaties en door te onderzoeken wat er wordt verwacht in een bepaalde situatie zal de gebruiker leren om en oefenen in het adequaat te reageren op bepaalde emoties. Dit komt doordat de gebruiker leert hoe met situaties om kan worden gegaan.			

Enquête kwaliteit van bestaan	Bij de enquête kwaliteit van bestaan wordt ingegaan op de ondersteuningsbehoeften van de cliënt in de breedste zin van het woord. Hieronder kan ook zijn of haar eigen emotionele welzijn vallen. Door hierover in gesprek te gaan met de begeleider kan de cliënt hier meer inzicht in en grip op krijgen.	Bij de enquête kwaliteit van bestaan wordt ingegaan op de ondersteuningsbehoeften van de cliënt in de breedste zin van het woord. Hierbij kan ook zijn of haar eigen inlevingsvermogen aan de orde komen. Door hierover a.d.h.v. alledaagse of specifieke situaties in gesprek te gaan met de begeleider kan de cliënt hier meer inzicht in en grip op krijgen.	Bij de enquête kwaliteit van bestaan wordt ingegaan op de ondersteuningsbehoeften van de cliënt in de breedste zin van het woord. Hierbij kan ook zijn of haar eigen geweten aan de orde komen. Door hierover in gesprek te gaan met de begeleider kan de cliënt hier meer inzicht in en grip op krijgen.	Bij de enquête kwaliteit van bestaan wordt ingegaan op de ondersteuningsbehoeften van de cliënt in de breedste zin van het woord. Hierbij kan ook zijn of haar eigen zelfsturing aan de orde komen. Door hierover in gesprek te gaan met de begeleider kan de cliënt hier meer inzicht in en grip op krijgen.
--------------------------------------	---	---	---	---

Aanwezigen:

Jan Vuurboom

Thera Koetsier

Locatie:

Zwolle, Viaa Gereformeerde Hogeschool

Notulen:

Jan geeft in het gesprek een aantal adviezen en tips:

- Beurs Zorg & ICT vindt plaats op 25-27 maart 2014. Hierin worden verschillende producten aangeboden en kun je veel informatie verkrijgen over het onderwerp 'nieuwe media'.
- Jan benoemde dat er een 'koepel' is waarbinnen contact is tussen de drie verschillende groepen: beroep, opleiding en industrie.
- Lectoraat Saxion Enschede doet onderzoek/heeft onderzoek gedaan. Dhr. Charles Willems houdt zich veel met het onderwerp bezig.
- Diverse bronnen:
 - Presentatie 2010 Domotica
 - Presentatie Charles Willems
 - map in de mediatheek: Toolkit 'Zorg op afstand' – altijd dichtbij. Actiz - organisatie van zorgondernemers
- Verschillende vragen meenemen in het onderzoek:
 - Plussen en minnen. Met welke motieven wil men nieuwe media inzetten? Gaat het geld opleveren (voor de hulpverleningsinstantie, zorgverzekeraar of productontwikkelaar) of heeft men hierbij de kwaliteit van de hulpverlening op het oog? Wat is de waarde? Is het aanvullend of vervangend?
 - Huidige beweging: straks zijn er te weinig zorgverleners, dus het is noodzaak om een oplossing te bedenken.
- Onderzoek: in een soort context beschrijven: dit is de wereld/samenleving waarin we leven, op technisch gebied is er ontzettend veel mogelijk.
- Als hulpverlener de vraag stellen om een product dat aansluit bij je cliënt. Wat heeft de cliënt nodig, wat zou hem/haar kunnen helpen. Er is zoveel mogelijk. Dit gebeurt weinig, zorg & welzijn ziet de techniek als een 'andere wereld'. Wel heeft de productontwikkelaar hier behoefte aan/staat hier open voor.

Datum en tijd

13 maart 2014

10:00-12:30 uur

Locatie

Stichting Sprank, hoofdkantoor te Zwolle

Aanwezigen

Tineke (gedragsdeskundige Stichting Sprank)

Lara (gedragsdeskundige Stichting Sprank)

Team Putten Stichting Sprank

Stephanie Geefshuijsen

Annet Krooneman

Thera Koetsier

Doel bijeenkomst

Deze bijeenkomst presenteerden we de door ons gevonden vormen van nieuwe media aan een aantal medewerkers van Sprank die betrokken zijn met het onderzoek. Afgelopen periode zijn wij als onderzoeksgroep druk bezig geweest met het zoeken, verzamelen en selecteren voor de mogelijk geschikte nieuwe vormen van media waar Stichting Sprank mee zou kunnen gaan werken.

Verloop bijeenkomst

We kwamen aan bij Stichting Sprank en ontmoetten daar de aanwezige medewerkers die voor onze presentatie waren gekomen. Het opstarten van de PowerPointpresentatie leverde even wat problemen op doordat het internet het eerst niet goed deed (later wel) en geluid het niet deed. We zijn uiteindelijk verder gegaan met de presentatie zonder geluid. De aanwezigen reageerden enthousiast op de meeste gepresenteerde vormen van nieuwe media, stelden vragen, gaven hun inbreng en zagen in veel producten mogelijkheden voor hun doelgroep. Na het presenteren bespraken we de producten met de aanwezigen (focusgroep). De aanwezigen waren met name geïnteresseerd in AutiPlan en de EmotieApp. Na afloop hadden we als onderzoeksgroepje een moment van overleg.

Gemaakte afspraken

We hebben afgesproken dat wij de PowerPointpresentatie met een document van de beschrijving van de gepresenteerde vormen van nieuwe media sturen naar Tineke den Otter. Zij stuurt deze informatie door naar de teams die betrokken zijn bij het onderzoek zodat zij het in kunnen lezen en/of na kunnen lezen (ook omdat we de video's uit de presentatie niet goed hebben kunnen tonen).

Wij als groepje stellen twee soorten brieven op waarin de cliënt en/of zijn of haar ouders/voogden toestemming kunnen geven om aan het onderzoek mee te doen door te werken met een nieuwe vorm

van media (gekozen door zijn/haar team). Deze hopen we as. maandag (17 maart) samen op te stellen. We maken een versie voor de cliënt (eenvoudige taal) en een versie voor de ouders/voogden. Hier voegen we het stukje bij wat we aan het begin hebben gestuurd naar Stichting Sprank; een stuk tekst waarin we ons voorstellen en onze e-mailadressen.

Wij stellen een soort format op die de begeleiders (die gaan werken met een nieuwe vorm van media met de cliënt) gaan gebruiken in het rapporteren van het werken hiermee. De persoonlijk begeleider van de cliënt is de contactpersoon.

Binnen twee weken wordt ons duidelijk gemaakt welke vorm(en) van nieuwe media zijn gekozen en welke cliënt er mee gaat werken.

Aanwezigen

Tineke den Otter

Stephanie Geefshuijsen

Annet Krooneman

Thera Koetsier

Datum en tijd

25 maart 2014

10:30-12:00 uur

Locatie

Stichting Sprank, hoofdkantoor te Zwolle

Agendapunten

- Tijdsduur pilot
- Wijze van rapporteren tijdens pilot (begeleiding)
- Data afspreken

Notulen gesprek

Tijdens dit gesprek hebben we met elkaar een aantal dingen doorgesproken rondom het onderzoek.

- Tineke noemde dat ze niet de functie of rol wil hebben als tussenpersoon tussen ons als onderzoekers en de begeleiders en cliënten. Wij organiseren dat contact.
- Bij het mailen van de brief, waarin de toestemming gegeven kan worden om mee te werken aan het onderzoek, sturen we tegelijkertijd een reminder dat donderdag 27 maart 2014 de begeleiders zouden mailen over de cliënten.
- Duur van de pilot: Tineke benoemde dat er toch, om een goed beeld te krijgen, er een periode van minimaal vier weken nodig is om de pilot te draaien. De cliënten hebben tijd nodig om het tot zich te nemen. Ze hebben een lager niveau (3, 4) en in het onderzoek houden we ook hiermee rekening. Omdat we het onderzoek zo bruikbaar mogelijk willen laten zijn en straks een goed onderzoek willen afronden, hebben we in goed overleg besloten om de pilot vier weken te laten duren. Dit heeft tot gevolg dat we de deadline in mei niet halen en we later afstuderen.
- Rapporteren: hierbij is het belangrijk om het zo kant-en-klaar mogelijk aan te leveren, voorgestructureerd zodat de begeleiding hier zo min mogelijk tijd aan kwijt is. Het makkelijkste is om het in een digitaal Word-bestand aan te leveren. Tineke gaf ons het advies er 'bovenop' te zitten omdat de begeleiders het erg druk hebben. Aan ons de taak het zo laagdrempelig mogelijk te maken.
- Voordat de pilot kan beginnen, moeten er voorbereidingen worden getroffen. Allereerst hebben we de ingevulde toestemmingsformulieren nodig om te kunnen starten. Wij geven de

begeleiding instructies en maken, wanneer we een afspraak hiervoor hebben, het product startklaar. Hiervoor maken we een handleiding. Wanneer we op de locatie zijn, willen we gelijk een afspraak maken voor de interviews zodat we dat in kunnen plannen.

- Het is noodzakelijk wat meer te weten over de cliënt zodat we in kunnen schatten of het gekozen product geschikt is voor deze cliënt. En ook; welk antwoord willen we hebben? Gaat het om zelfstandigheid; zelfredzaamheid of iets anders?
- Vijf cliënten, vijf individuele casussen. Het lukt met dit aantal niet om het onderzoek representatief te laten zijn. Wel geeft het een beeld over welke vormen van nieuwe media passen bij de Stichting Sprank. Het is een beschrijvend onderzoek.
- Tineke vroeg ons haar tussendoor de documenten toe te sturen zodat zij het proces kan volgen en mee kan lezen. Dit levert niet veel tijdverlies op doordat ze redelijk snel kan reageren. Verder mailen we het deel van het verslag wat we afhebben.
- Wij gaan overleggen met Esther Hoekman of er een proefinterview plaats moet vinden.
- Wanneer we meer weten en het onderzoeksproces verder is gevorderd, mailen we over een voorstel van een datum voor de (eind)presentatie.
- Op maandag 5 mei (week 19) willen we starten met de vier weken durende pilot. Bij deze pilot willen we meenemen hoe overdraagbaar het is tussen begeleiders in het team. Hoe loopt dit?
- Wanneer we mailen naar de begeleiders, sturen we een cc'tje naar Tineke en Lara.

BIJLAGE 20: GESPREKSVERSLAG BEZOEK LOCATIE PUTTEN

Aanwezigen

Clïënt A

Clïënt B

Clïënt C

Begeleidster Stichting Sprank Putten

Berinda (Stagiaire Stichting Sprank Putten)

Stephanie Geefshuijsen

Annet Krooneman

Thera Koetsier

Datum en locatie:

Stichting Sprank, locatie te Putten

14 april 2014

Beschrijving bijeenkomst

Deze bijeenkomst gaf ons (als onderzoekers) de gelegenheid om de woning van locatie Putten van Stichting Sprank te bekijken en de cliënten te ontmoeten die meedraaien in het onderzoek.

We kwamen binnen en een cliënt gaf een rondleiding door de woning. Zo kregen we een eerste indruk van de woonruimte van de cliënten. In een vergaderruimte gingen we bij elkaar zitten met de hierboven genoemde aanwezigen. Doel van de bijeenkomst was om kennis te maken met de cliënten die meedoen aan het onderzoek, eventuele vragen te beantwoorden en, waar mogelijk, de geselecteerde applicaties te installeren en op te starten op de apparaten van de cliënten.

Tijdens de bijeenkomst vertelden de cliënten, met behulp van begeleiding, wie ze waren en hoe de applicaties hen zou kunnen helpen en ondersteunen. Een cliënt gebruikt de applicatie AutiPlan op zijn smartphone, zodat hij het altijd bij zich kan dragen. Hij gaf aan dat hij het vooral lastig vindt hoelang bijvoorbeeld een halfuur duurt en wat hij in een bepaalde tijd aan activiteiten en handelingen kan doen. De verwachting is dat AutiPlan hem hierbij gaat helpen. De tweede cliënt gaat ook AutiPlan gebruiken, evenals de derde cliënt. Bij de derde cliënt waren er problemen met het installeren van AutiPlan. Dit bleek te liggen aan het feit dat zij een iPad heeft (van Apple). Deze heeft een ander Appstore (systeem waarin applicaties kunnen worden gedownload) waardoor AutiPlan niet gedownload en geïnstalleerd kan worden. Wij gaven aan dat we uit zouden zoeken en contact op zouden nemen met de makers van AutiPlan, of deze applicatie inderdaad niet beschikbaar is op de Applestore. De begeleider gaf aan dat familieleden van de cliënt wellicht nog een andere tablet hebben zodat er misschien geruild zou kunnen worden, wanneer het inderdaad niet mogelijk zou zijn AutiPlan te gebruiken op haar iPad.

We bespraken dat het niet te doen zou zijn om de volgende dag, dinsdag 15 april, al te starten met de pilot. We vinden het allemaal belangrijk om de cliënten en begeleiding de tijd te gunnen op een rustige manier te beginnen met het werken met de applicaties. Daarom hebben we afgesproken dat het ook prima is wanneer de cliënten een aantal dagen later dan 15 april starten, bijvoorbeeld het einde van de week of het begin van de daarop volgende week. De begeleider van een van de cliënten

is op vakantie, waardoor het lastiger is om deze cliënt op korte termijn te laten starten. Hierbij wordt gekeken naar wat wel mogelijk is. Daarnaast is de stagiaire Berinda onze contactpersoon, zij is veel aanwezig op de locatie en kan de begeleiders en cliënten ondersteunen in het werken met de applicaties. We hebben afgesproken dat we contact houden over het verloop van de pilot (Annet Krooneman is onze eerste contactpersoon).

BIJLAGE 21: VOORTGANGSGESPREK MET STICHTING SPRANK

Aanwezigen

Tineke den Otter
Henry Wagenveld
Esther Hoekman
Stephanie Geefshuijsen
Annet Krooneman
Thera Koetsier

Datum en locatie

15 mei 2014

Stichting Sprank, hoofdkantoor te Zwolle

Notulen gesprek

Tijdens dit gesprek hebben we een en ander doorgesproken en een aantal afspraken gemaakt.

We zijn tot de conclusie gekomen dat er veel miscommunicatie is ontstaan en begeleiders tegen een aantal punten aanliepen waardoor vragen ontstonden. Van hieruit hebben we een aantal afspraken gemaakt.

- We concludeerden dat het niet werkt dat de stagiaire de contactpersoon is, of tussenpersoon. Daarom willen we kortere lijnen. De onderzoeksgroep verbetert de manier van communiceren, ook richting Tineke. De onderzoeksgroep biedt in de communicatie meer duidelijkheid: dit is wat het plan is en hoe we het willen doen (visie).
- Er draaien minder cliënten met de pilot mee dan verwacht. Daarom zijn de methoden van het onderzoek veranderd en is het onderzoeksverslag aangepast: we gaan nu casusstudies doen (case-study). Er wordt door Stephanie, Annet en Thera gekeken of de verkregen beschrijving van de cliënten hiervoor volstaat. Wanneer dit niet zo is, wordt er naar oplossingen gezocht.
- De onderzoeksgroep neemt contact op met de begeleiders in Putten door op hun mail te reageren en doet een voorstel voor een afspraak voor een goed gesprek. Met de begeleiders bespreken we of zij het zien zitten om de duur van de pilot te verlengen. Wanneer zij ermee instemmen zal er in totaal variërend van vier tot negen weken gewerkt worden met AutiPlan.
- Het tijdspad is verlengd. In september hopen we het onderzoek af te kunnen ronden. We hebben nu minder druk en meer ruimte om voor een kwalitatief goed onderzoek gaan. Na het gesprek tussen de onderzoeksgroep en begeleiders van Putten hopen we een nieuwe start te kunnen maken.

- De applicatie AutiPlan kost na een periode van 30 dagen €5,95. Tineke en Henry gaven aan dat het moet lukken om deze kosten te declareren via Stichting Sprank. Zo kan de pilot verlengd worden en kan er voldoende data worden verzameld voor het onderzoek.
- De nieuwste versie van het onderzoeksplan wordt aangepast en gestuurd naar Tineke. Tineke en Lara krijgen de tijd om dit na te kijken (er is een afspraak gepland op 5 juni 13:30 uur, waarbij Lara en Tineke aanwezig zullen zijn).
- In het onderzoeksverslag zal het volgende nog opgenomen worden: wat de voorwaarden zijn om de applicatie te laten slagen (in de vorm van een deelvraag). Verder komt erin te staan een profiel van iedere deelnemende cliënt en wat de hulpvraag is (uiteraard wordt alles geanonimiseerd) en een tijdsplanning.

BIJLAGE 22: MAIL BEGELEIDER STICHTING SPRANK PUTTEN

Datum

13 mei 2014

Inhoud mail

"Hallo allemaal,

Ik had me nog qua mail een beetje afzijdig gehouden in het hele verhaal

Maar volgens mij kunnen waar we precies moeite mee hebben zo samenvatten:

- De app AutiPlan zou gratis zijn was ons verteld maar dit is niet zo (alleen gratis tijdens een testperiode, daarna betaald) Omdat wij naar ouders al hadden gecommuniceerd dat het gratis was, en dus gebruikt kon blijven worden, en dit niet zo bleek te zijn kregen wij hierop reactie van een ouder die hier vragen over had (en er niet zo blij mee was verkeerd voorgelicht te zijn)..
- We hebben IQ gegevens en een korte beschrijving van de bewoners met belangrijkste kenmerken naar jullie gemaild, maar nu vragen jullie om een uitgebreidere beschrijving waarbij ook ingegaan wordt op de onderscheidende kenmerken zoals uitslagen van testen, IQ, sociale vaardigheidstesten, etc. Ook al willen jullie het anoniem maken, jullie kennen de bewoners wel en lezen dus al die verslagen. Dit vinden wij als begeleiders qua privacy toch echt iets te ver gaan, we hebben even overlegd met Lara (gedragsdeskundige) wat zij hiervan vond en zij is het daarin met ons eens.
- Ons was ook verteld dat de app zonder constante internetverbinding te gebruiken is maar dit blijkt in de praktijk niet goed te werken
- De uitleg naar bewoners daar ben ik zelf niet bij geweest, maar ik hoorde van collega's dat de bewoners zelf die de app moesten gaan gebruiken hier niet echt bij betrokken werden en er geen rekening was gehouden met niveau (hoe zorg je er voor dat je uitleg aansluit bij wat de bewoner begrijpt)
- De brief voor ouders kwam vrij laat, terwijl jullie vervolgens wel aangaven haast te hebben en de app zo snel mogelijk in gebruik genomen moest worden. Was de brief er eerder geweest hadden we

ouders en bewoners eerder uitleg kunnen geven en meer tijd gehad. Nu moest het allemaal even snel en was er weinig tijd om problemen waar we tegenaan liepen op te lossen. Ik denk dat niet echt goed ingeschat is dat de tijd van een PB'er ook maar beperkt is. Omdat we nu weinig tijd hadden is het team ook niet volledig goed ingelicht en dit zorgt weer voor gebrekkige rapportage op het verloop.

Problemen met het installeren op een i-pad en slecht wifi bereik in ons pand hielpen aan het hele project niet echt mee, dat zijn weer punten waar jullie niet zo veel aan kunnen doen. Maar ook dit zorgde ervoor dat er weinig op gerapporteerd is..

Dit zijn dus zo'n beetje de problemen waar wij tegenaan liepen, voor jullie ook goed om te weten denk ik. Ik weet niet of jullie bovenstaande herkennen?

Groeten EllenB".

Tabel 30.1 Structuur

A	Werken met picto's
B	Zelfstandig taken uitvoeren
C	Uitleg / aansturing krijgen
D	Taken zijn al bekend
E	Plannen en overzicht
F	Frequentie
G	Geen invloed
H	Trots gevoel
I	Duidelijkheid
J	Onvolledig

Tabel 30.2 Vaardigheden

A	Werken met picto's
B	Zelfstandig taken uitvoeren
C	Uitleg/ aansturing krijgen
D	Taken zijn al bekend
G	Geen invloed
I	Duidelijkheid
K	Moeite met bepaalde vaardigheden
L	Herkenning
M	Ondersteuning
N	Minder vergeten
O	Minder begeleiding/hulp vragen
P	Groei in vaardigheden

Tabel 30.3 Emotioneel welzijn en zelfbeeld

C	Uitleg/aansturing krijgen
G	Geen invloed
H	Trots gevoel
I	Duidelijkheid
M	Ondersteuning
Q	Plezier
R	Blij gevoel
S	Complimenten
T	Spanning
U	Positief
V	Moeilijk in te schatten
W	Makkelijk
X	Wennen
Y	Rust
Z	Stabiele emotie
AA	Moeilijkheden

Tabel 30.4 Zelfredzaamheid

A	Werken met picto's
B	Zelfstandig taken uitvoeren
C	Uitleg/aansturing krijgen
D	Taken zijn al bekend
G	Geen invloed
H	Trots gevoel
I	Duidelijkheid
N	Minder vergeten
O	Minder begeleiding/hulp vragen
BB	Veranderingen
CC	Beslissingen nemen

Tabel 30.5 Problemen/voorwaarden

J	Onvolledigheid
Z	Moeilijkheden
DD	(slechte) internetverbinding
EE	Clïënt kan 'werken' in AutiPlan
FF	Onzekerheid/terughoudend
GG	Groene duim (ontbreekt)
HH	Enthousiasme en motivatie
II	Informatie
JJ	Verwarring
KK	Volgorde niet kunnen veranderen
LL	Kosten
MM	Juiste apparatuur
NN	Extra bladen
OO	Kost tijd
PP	Weerstand
QQ	Communicatie tussen betrokken
RR	Randvoorwaarden

Tabel 30.6 Toekomstbeeld

SS	Blijven werken met AutiPlan
TT	Twijfel
UU	Blijven werken met nieuwe vormen van media
VV	Experimenteren

Tabel 30.7 Voordelen gebruik AutiPlan

WW	Tijdswinst
XX	Voordelen

Tabel 30.8 Overige

YY	Geprinte versie van AutiPlan
----	------------------------------

Tabel 24.1

Openingsvraag:	Label	Coderen
Hoe vond je het om te werken met AutiPlan?		
Clïënt A	Q. Plezier	Q. C: "Vond ik wel leuk. Lachen."
Clïënt B	W. Makkelijk	W. C: "Nou ik vond het wel makkelijk dat ik er een dagoverzicht van kon maken. En dat ik dat op de computer samen kon maken en dat iets klaar hebt het klokje erboven en dan kun je het zo achter elkaar afvinken. Dus dat was wel makkelijk ja."
	X. Wennen	W. C: "Ik vond het wel makkelijk dat per dag kan je het zo programmeren. Dus dat vond ik wel makkelijk. Dan hoeft je in een keer, zeg maar van alles. Dus als het vandaag dinsdag is, hoeft je maar een keer en heb je gelijk de hele planning voor de dinsdag". X. I: "Hoe ging het werken met AutiPlan? C: In het begin is het even wennen, maar dan ging het wel aardig. Wat was er wennen dan? Nou de app openen, het instellen, en hoe het eruit ziet natuurlijk."

Cliënt C	Q. Plezier	Q. C: "Leuk."
----------	------------	---------------

Tabel 24.2

Thema 1: Hoe heeft AutiPlan invloed gehad op structuur?	Label	Coderen
Cliënt A	A. Werken met picto's	A. B: "Picto's vind jij altijd heel fijn hè? En dat ze dan in de volgorde staan. En dat jij precies weet wat je moet doen als je naar het plaatje kijkt."
Cliënt B	E. Plannen en overzicht F. Frequentie	E. I: "Je vertelde de vorige keer dat we elkaar zagen dat je graag een dag planning wilt hebben, zodat je precies weet wanneer je wat gaat doen. Heb je door het gebruik van AutiPlan nu een duidelijke planning? Dat je nu precies per dag weet wat je gaat doen?" C: "Ja ja nu wel. Dat is wel makkelijk. Je zet hem aan. En dan staat er 's avonds dit doen, 's avonds dat doen. Dat is wel makkelijk ja." F. I: "En wanneer gebruik je AutiPlan? Gebruik je het contant of alleen 's ochtends?" B: "Vaak 's avonds als ik uit mijn werk kom. Want overdag ben ik natuurlijk aan het werk. En dan heb ik er geen tijd voor nee."
Cliënt C	A. Werken met picto's	A. C: "Kijk, op eh 's morgens staan, wakker worden, wassen, deodorant, aankleden, haar kammen, bed opmaken, ontbijt. Of dan gaat 't,

		dagboek schrijven, eventjes tot halfacht zitten, ja. Dan schrijf ik op in dagboek, beter voor mijn hoofd." B: "Je schrijft in je dagboek..," C: "Ja." B: "..dat doe je ook nog, maar dit zorgt ervoor dat je het allemaal...?" C: "Doet." A. I: "(...) AutiPlan helpt jou dus om stapje voor stapje" C: "Ja" I: "de dingen te doen die je mag doen" B: "Maar, we, helpt AutiPlan dan, dat je dat dan weer hebt, als je thuiskomt?" C: "Ja, dan, dan, ja schrijft alles op, ja" B: "Ja. Dus je hebt nog een boekje waar je alles in schrijft, maar deze daar kijk je steeds op" C: "Ja" B: "en dan heb je elke dag een andere. Hè? " A. B: "Ja. Ze heeft de lijst de hele dag bij zich, C: "Ja" B: "dus daar kijkt ze zelf tussendoor op maar we hebben vaste tijden, in het weekend dan eh na het ontbijt gaan we samen de dag doornemen dus dan pakken we de lijst erbij en dan is het stapje voor stapje even van oké. En bijvoorbeeld op zaterdag" C: "Ja" B: "staat er op de lijst van klusjes doen, dus dan gaan we vast bespreken van nou welke klusjes kun jij doen vandaag, want
--	--	--

	F. Frequentie	Cliënt C vindt het leuk om mee te helpen met klusjes" C: "Ja" B: "maar ehm, ehm, op doordeweekse dagen dan, 's morgens dan moet ze al op tijd weg dan lopen we even mee naar de slaapkamer om tanden te poetsen en dan kletsen we eventjes. Hé, en dan ga je de deur daarna uit, en 's middags rond deze tijd komt Cliënt C thuis, en dan wordt ze geholpen met douchen en dan nemen we ook weer de dag door voor de rest van de avond. Dus dan pakken we de lijsten erbij." F. C: "Als ik wakker word, dan, dan gebruik ik het wel. Ja. Ja." F. B: "we hebben ook gewoon eentje voor het weekend. Die bestaat er gewoon. Ja." F. B: Want, neem je deze ook mee naar het werk? Nee? Laat je 'm altijd op je kamer liggen? C: "Ja." I: "Je gebruikt 'm alleen hier?" C: "Ja. Eh, ja. Kan (mompelt) hebben we 't over gehad. Ja. Als ik naar bed gaat, dan ga ik even dvd kijken en dan naar bed. Ja. En dan ruim ik alles op. Zodat netjes is voor morgen. Doe ik altijd."
--	---------------	---

Tabel 24.3

Thema 2: Hoe heeft AutiPlan invloed gehad op zelfredzaamheid?	Label	Coderen
Cliënt A	B. Zelfstandig taken uitvoeren C. Uitleg / aansturing krijgen	B. B: "Vanmiddag heb je helemaal zelf je broodtrommel in de vaatwasmachine gedaan hè? Zonder hulp van mij." C. B: "Alleen met hoe je 't in de vaatwasser legt, dat de deksel met de vieze kant naar onderen ligt, dat ging ik nog zeggen hè?"
Cliënt B	C. Uitleg/ aansturing krijgen BB. Veranderingen	C. I: "Hoe is het gegaan met het invullen van je planning? Als je dat met begeleiding deed?" C: "Was wel even puzzelen, want zo laat dit doen en daarna dat doen. Maar dan moet je een beetje schuiven, want dit moet eerst of dan moet dat eerst. Dus een beetje in elkaar zetten." BB. I: "Gebruik je AutiPlan als je 's ochtends word gebeld dat je 's middags onverwachts wat gaat doen?" C: "Dat niet nee."
Cliënt C	N. Minder vergeten	N. C: "Dat vergeet je 's morgens wel, dat sommige dat, ze.." B: "Dat je schoenen even door de moeten strak aangetrokken worden, he?" C: "Ja, ja." B: "Cliënt C kan het wel, maar ze moeten

	I. Duidelijkheid	even strak aangetrokken worden, en nou die hier op staat, wordt 'ie niet meer zo vaak vergeten, he?" N. B: "Vergeet je nou minder" C: "Ja" B: "Ja, hè?"C: "Ja" B: "Dat denk ik ook." I. C: "Aankleden, tanden poetsen, schoenen vast laten maken, koffie, klusjes doe ik altijd, weet ik precies wat ik moet doen, en dan automatisch ontbijttafel afruimen en dan weet ik precies wat ik moet doen, (grinnikt), s wel, afruimen, zelf, ..afruimen en dan zie ik wat s zie ik wat afwasmachine inruimen."
--	------------------	--

Tabel 24.4

Thema 3: Hoe heeft AutiPlan invloed gehad op het vergroten van vaardigheden?	Label	Coderen
Clïënt A	A. Werken met picto's	A. B: "Dit is de nieuwste pictokaart, de pictokaart van vier uur 's middags, en daarin staat ook een picto van de broodtrommel en de beker en die vergat ze heel vaak, dan bleef die nog op haar kamer staan, en dan wou ze hem 's ochtends

	B. Zelfstandig taken uitvoeren	pakken en dan was de beker nog vies, en wat doet ze nu met de pictokaart? Wat doet ze dan helemaal zelf? » de broodtrommel in de vaatwasmachine.” B. I: “En wat doet ze nu met de pictokaart? Wat doet ze dan helemaal zelf? » de broodtrommel in de vaatwasmachine.”
Clïënt B	E. Plannen en overzicht	E. I: “Bijvoorbeeld je dag inplannen? Gaat dat nu makkelijker?” C: “Ja dat dan wel. Als ik nu dit moet doen en dan naar werk en na werk ga je dit doen en dan ga je weer dat doen. Dat is iets makkelijker geworden.” I: “En wat vind je ervan dat het nu makkelijker gaat?” B: “Nou een stukje meer overzicht.”
Clïënt C	N. Minder vergeten	N. B: “Ja, ze vergeet veel minder. Hè? De deo vergeet je niet meer zo, en ehm, schoenen vast laten maken, dat vroeg je eerst niet, en vraag je nou denk ik wel, eh, sneller.” N. C: “Nou, ja, soms, vergeet ik het gewoon.” B: “Ja, maar goed het staat er wel op dus dan kun je wel weer even, en voor de begeleiders die samen met jou de dag doornemen, die zien het ook

		weer even. Dus voor die is het ook een reminder. Dat vind ik, daar is het ook wel heel fijn voor."
--	--	--

Tabel 24.5

Thema 4: Hoe heeft AutiPlan invloed gehad op het emotioneel welzijn / zelfbeeld?	Label	Coderen
Clïënt A	B. Zelfstandig taken uitvoeren Q. Plezier R. Blij gevoel S. Complimenten V. Moeilijk in te schatten	B. B: "Gewoon een stukje zelfstandigheid die ze op deze manier gaat verwerven, en dat is denk ik gewoon heel positief voor je zelfbeeld." Q. C: "Ik vond het wel leuk." R. C: "Blij... Ja." S. B: "Ik stond erbij te kijken en wat zei ik? Dat je 't goed had gedaan hè?" V. B: "Maar dat is dan toch moeilijk te registreren."
Clïënt B	Q. Plezier	Q. I: "Vond je het leuk om de app te gebruiken?C: "Ja, leuk. en met plaatjes. Ja dat vind ik leuk om, daar ben ik fan van, van

		plaatjes."
Cliënt C	C. Uitleg / aansturing krijgen	C. C: "Ja, dag doornemen. Samen, da's belangrijk, dan week wat het is, weet je wel." I: "Dat is belangrijk voor jou." C: "Ja." B: "Wat eigenlijk, ze heeft wel de lijst, maar ze heeft het toch nodig dat ook een begeleider het samen met haar nog even allemaal op gaat zeggen."
	I. Duidelijkheid	I. B: "Maar doe je het nou anders met AutiPlan als toen je nog dagbriefjes had?" C: "Ja." B: "En wat is dan het verschil" C: "Dies duidelijker" B: "Daar staat het duidelijker op" C: "Ja"
	M. Ondersteuning	I. C: "Vink leuk, dit is duidelijk voor mij. (...)"
	R. Blij gevoel	M. B: "Ze heeft er wel veel steun aan. Dacht ik." C: "Ja."
	Q. Plezier	R. I: "Dus dan word je eigenlijk wel blij van AutiPlan?" C: "Ja."
		Q. B: "Doe je nog steeds evenveel opschrijven als vroeger? Dus dat maakt niet uit"

		C: "Nee maar als k, dit dit is handiger als k, ja, nou, als k niet in de groep ben ofzo, en dan eh, vind ik het wel prettig, ja. Dan is de leiding in de buurt, dan weet ik waar, bl, ja.." I: "Dus dan word je eigenlijk wel blij van AutiPlan?" C: "Ja." I: "Klopt dat?" C: "Ja."
--	--	---

Tabel 24.6

Thema 5: Toekomstbeeld: zou je willen blijven werken met AutiPlan?	Label	Coderen
Clïënt A	SS. Blijven werken met AutiPlan	SS. C: "De pictokaarten moeten me blijven helpen."
Clïënt B	TT. Twijfel UU. Blijven werken met vormen van nieuwe media	TT. C: "Daar moet ik nog even over nadenken ja." UU. B: "We gaan een ander programmatje zoeken wat goedkoper is. Zijn vader heeft nog ideeën hierover." C: "Hij zei en dit is dan een app op de telefoon, maar hij had al alles gedaan met de agenda die erop stond. Hele planning gemaakt. En met plaatjes, kan je erop zetten. Zit er allemaal in, in de telefoon. Ik heb een agenda op de telefoon. Daar was hij zelf al mee bezig

		geweest."
Clïënt C	SS. Blijven werken met AutiPlan	SS. B: "Ja, want als we gaan zeggen, wat wil je het liefste houden, als we nu doorgaan, wil je dan AutiPlan houden of wil je liever weer je oude dagbriefjes terug?" C: "Dit."

Tabel 24.7

Overige	Label	Coderen
Clïënt A	EE. Clïënt zelf kan werken in AutiPlan GG. Groene duim (ontbreekt) YY. Geprinte versie van AutiPlan	EE. B: "Maar toen ging ze er vervolgens lekker mee spelen, dus het dagritme veranderde, want ze kan daar zelf mee bezig en in schuiven." GG. B: "Ja, het enigste wat ik erg leuk vond van dat hele AutiPlan online, is die grote groene duim. Dat had ik met deze zoiets van: oh wauw, echt meteen, boem, je hebt het goed gedaan. En dat stukje ontbreekt nu, bij de kaartversie." YY. B: "Ik denk dat dit (geprinte versie van AutiPlan) voor cliënt A, zoals zij is, dat dit gewoon veel beter gaat werken. Voor haar, op haar niveau past dit het beste."
Clïënt B	Z. Moeilijkheden	Z: B: "Nou we hadden samen uitgezocht. Soms

		kan je ergens een tijd aan hangen. Toen zei ik van ja maar dat komt niet helemaal uit. Dan gebruikte ik hem wel eens zonder tijd." C: "Tja in mijn systeem denk ik van nou is het tijd. En dan moet het binnen zo snelle tijd en toen hebben we het zonder tijd gedaan. Anders werd het een beetje beetje veel." I: "Welke dingen deed je dan zonder tijd?" B: "Nou we deden dat soms wel eens medicijnen na het eten bijvoorbeeld. Daar heb je niet echt vaste tijd voor. Want je bent niet op een vaste tijd klaar met eten. Dan deden we het er gelijk achter aan en dan kon je er geen tijd bij zetten. Dan klopt het namelijk niet meer en dan klopt het voor mij eigenlijk ook niet meer. Staat er zeven uur en we zijn ineens half zeven klaar met eten." Z. B: "Hij heeft het ook even niet gedaan hè? Ik weet niet, hoelang duurde dat nou? Heel even deed hij het niet. Toen kwam je vertellen dat hij het niet deed." C: "En toen had jij op de computer ingelogd en toen had ik hier (kijkend naar zijn telefoon) ingelogd. Ik weet niet hoe lang het duurde? In ieder geval één dag."
Clïënt C	Z. Moeilijkheden	Z. B: "Het nadeel ervan is dat je het (geprinte versie AutiPlan, T.K.) niet zo makkelijk snel aanpast want dan moet je weer nieuwe bladen gaan maken en eh, en dat soort dingen."

		Z. B: "Cliënt C zegt van in het weekend dan ben ik vrij en dan is het een beetje lastig want dan hebben we een beetje een ander ritme als doordeweeks," C: "Ja." B: "en dan wordt het niet altijd doorgenomen, maar da's wel de bedoeling, dat de vroege dienst, als jij klaar bent met ontbijt, dat het dan eventjes gaat doorgenomen worden" C: "Ja." Z. I: "Nee, op je iPad deed 'ie het niet, hè?" C: "Nee. Dis veel handiger." I: "Je vindt het op papier handiger?" C: "Ja." Z. C: "Maar alleen, weekend, dan.. is voor mij.. sorry.. eh.. moeilijker dan, of.." B: "Het weekend is wat moeilijker maar op zich staan er ook een heleboel dingen vast voor het weekend." C: "Ja, ja ja." I: "En hoe komt het dan dat het moeilijker is in het weekend?" B: "Nou? Vertel is?" C: "Dat.. niet werkt." B: "Dan werk je niet.. je vind het heel fijn om te werken, hè." C: "Ja." B: "En dan is, is er een beetje meer lege tijd, van, wat moet je nou gaan doen, en hoe gaat het nou, elk weekend ziet er net een beetje anders uit, dus ja."
--	--	--

	YY. Geprinte versie van AutiPlan	dan plakken we 's avonds even een briefje op haar AutiPlan, van morgen heeft die vroege dienst, dat is jouw aanspreekpunt" C: "Ja." B: "en die heeft late dienst" I: "Dus dan weet jij wie er aanwezig is." C: "Ja." YY. B: "Nou ja, ehm, ik vraag me wel af, dat stel, ehm, dat er wel, eh, internet beschikbaar was geweest voor Cliënt C, of het dan toch niet dit beter was, achteraf. Ik bedoel daar waren we anders niet achter gekomen en daar zijn we nu achter gekomen dat het dus op deze manier heel goed werkt".
--	----------------------------------	--

RAPPORTAGEDATA CLIËNT A

Tabel 25.1 Rapportagedata cliënt A: structuur

1. Op welke manier heeft AutoPlan vandaag invloed gehad op de structuur?	
6-5-14	Cliënt A heeft zichzelf (gedeeltelijk) zelfstandig uitgetrokken door de volgorde van de picto's te volgen.
7-5-14	Cliënt A heeft zich uitgetrokken met de picto's. Toen ik kwam deed ze nog niks, maar als ik vroeg wat er op het plaatje stond deed ze het wel!
8-5-14	Cliënt A heeft vanavond twee keer uitleg gehad, en na de tweede keer is het goed gelukt om de picto's te volgen.
12-5-14	Cliënt A heeft het helemaal alleen gedaan met de picto's.
13-5-14	Heeft zicht omgetrokken voor slapen.
14-5-14	De volgorde gaf structuur.
15-5-14	Ik heb haar de volgorde van de picto's uitgelegd en toen ging ze met de map naar haar kamer. Kleetde zichzelf daar uit.
16-5-14	Ik heb haar de picto's gegeven en ze is naar haar kamer gegaan. Ik heb gezegd dat ik zo weer bij haar kwam.
17-5-14	Nadat ik haar de picto's heb gegeven is ze zelf gaan uitkleden wat heel goed en snel gebeurde.
20-5-14	-
21-5-14	Ze heeft zich aan de volgorde van picto's gehouden.
23-5-14	Niet. Heb Cliënt A haar blad gegeven. Toen ik 10 minuten later bij haar kwam had ze enkel haar schoenen uit.
27-5-14	Goed. Ik was het vergeten en ze zei zelf van dat ik haar picto's vergeten was.
29-5-14	Vanavond meegelopen. De stapjes benoemd.
30-5-14	Ze weet wat ze moet gaan doen voor het slapen gaan.
17-6-14	Geen.
18-6-14	Duidelijkheid.
20-6-14	Ze was trots dat ze alles zo goed zelf kon vanavond. Ze weet door de kaart wat ze moet doen.
23-6-14	Vanmiddag goed, aan de hand van de pictokaart heeft cliënt A nog een paar dingen zelf gedaan.

24-6-14	Het gaf haar duidelijkheid in de volgorde.
25-6-14	Het gaf duidelijkheid.
27-6-14	's Middags: Was er niet gelijk mee begonnen zodat ze een gedeelte van de kaart niet had gedaan. Dit later weer opgepakt.
27-6-14	's Avonds: Cliënt A pakte het zelf op. Ze deed het volgens lijstje maar keek er weinig op.

Tabel 25.2 Rapportagedata cliënt A: vaardigheden

2. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de vaardigheden van de cliënt?	
6-5-14	Cliënt A heeft vandaag gewerkt aan de vaardigheid om zichzelf zelfstandig uit te kleden. Ze heeft de picto's gebruikt en kwam tot de picto 'hemd uit doen'.
7-5-14	Ze heeft zich geprobeerd met de picto's uit te kleden.
8-5-14	Heeft zich zonder hulp of aanwezigheid van een begeleider aan de picto's gehouden.
12-5-14	-
13-5-14	Naar mijn idee geen want bij mij deed ze het altijd al zelf.
14-5-14	Geen naar mijn idee, kon dit al bij mij zelfstandig.
15-5-14	Ze heeft zichzelf uitgetkleed en ook haar pyjama aangetrokken uit eigen initiatief.
16-5-14	Ze heeft alles gedaan wat op de picto's stond.
17-5-14	Zoals de picto's stonden heeft ze het gedaan.
20-5-14	Niet. Ze kan al deze vaardigheden zonder picto's.
21-5-14	Zichzelf uitgetkleed.
23-5-14	-
27-5-14	Toen ik later terugkwam had ze haar pyjama aan maar is niet naar WC geweest. Toen haar daar nog wel op aangestuurd.
29-5-14	Toen ik terugkwam schoenen/sokken/broek uit. Ze was ondertussen snoepje tegengekomen dus dat op gaan eten. Ze ging daarna zelfstandig verder.
30-5-14	Ze weet vrij goed wat ze moet doen en had alleen moeite om pyjama goed aan te trekken. Deze zat binnenstebuiten.
17-6-14	Zelf uitkleden en pyjama aan, maar kan dit ook zonder picto.
18-6-14	Ik denk niet meer zoveel, omdat Cliënt A weet wat er m...
20-6-14	Deed alles zelfstandig. Ze kan de dingen zelfstandig doen.

23-6-14	Positief.
24-6-14	Herkenning in wat er van haar verwacht wordt.
25-6-14	Cliënt A heeft zich geheel zelfstandig uitgetrokken, had alle stappen gevolgd vanavond.
27-6-14	's Middags: Je kan haar hiermee makkelijker en overzichtelijker haar programma laten doen.
27-6-14	's Avonds: Zie hierboven: "Cliënt A pakte het zelf op. Ze deed het volgens lijstje maar keek er weinig op."

Tabel 25.3 Rapportagedata cliënt A: emotioneel welzijn

3. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op het emotioneel welzijn van de cliënt?	
6-5-14	Ik merkte dat ze het erg leuk vond om te werken met de picto's.
7-5-14	Niet. Ze snapte het niet.
8-5-14	Krijg ik geen hoogte van.
12-5-14	Ze vond het leuk om te doen. Ze moest er erg om lachen dat ze het goed had gedaan! ☺
13-5-14	Geen.
14-5-14	Geen.
15-5-14	Ze vond het leuk en vertelde in bed dat ik het anders deed dan andere leiding. Hoe dan, daar kwam ik niet achter.
16-5-14	Ze vond zelf dat ze het goed gedaan had.
17-5-14	Toen ik tussendoor even ging kijken zei ze vol trots: "kijk, mijn broek is uit."
20-5-14	-
21-5-14	Vond het leuk om te 'werken' met de picto's.
23-5-14	Niet. Ze zit naar dat blad te staren van wat moet ik hiermee.
27-5-14	Goed. Ik had het gevoel dat ze het begreep.
29-5-14	Vooraf dat ze het zelf alleen kan. Compliment gegeven.
30-5-14	Ze wilde hem het liefst wegstoppen maar toen ik het erbij pakte werkte het goed.
17-6-14	Het gaf zo na de vakantie wat spanning, de picto's, maar pakte het toch goed op.
18-6-14	Moeilijk in te schatten, maar ik denk toch positief – stukje zelfredzaamheid.
20-6-14	Ze is trots. Als je zegt "knap hoor" dan straalt ze.
23-6-14	Moeilijk in te schatten » ik denk positief gevoel want ze kreeg complimenten.

24-6-14	Als ze het zelf doet geeft dat een goed gevoel voor haar. Als je dit maar naar haar toe benoemd.
25-6-14	Geen invloed op gezien.
27-6-14	's Middags: -
27-6-14	's Avonds: -

Tabel 25.4 Rapportagedata cliënt A: zelfredzaamheid

4. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de zelfredzaamheid van de cliënt?	
6-5-14	Ze heeft zichzelf uitgetrokken tot en met haar hemd, zonder dat er begeleiding bij aanwezig was.
7-5-14	Niet, ze had niets zelf gedaan.
8-5-14	Ze heeft zichzelf kunnen redden in een klein stukje van haar bezigheden.
12-5-14	Ze is erg trots op haarzelf.
13-5-14	Ze deed zelfstandig, maar kon dit al. De picto's geven wel wat houvast in hoe het moet.
14-5-14	Zelf uitgetrokken.
15-5-14	Ik vond het leuk dat ze zelf haar pyjama had aangetrokken terwijl dat niet op de picto's staat.
16-5-14	Ze vertelde dat ze alleen haar nachtpon nog aan moest maar ze had hem niet gepakt.
17-5-14	Heeft zichzelf snel uitgetrokken.
20-5-14	Ze kan al deze vaardigheden zonder picto's.
21-5-14	Zelfstandig uitgetrokken, maar dit kan ze ondertussen ook wel zonder het blad met picto's denk ik.
23-5-14	Geen. Ze kon dit al zelf maar door de picto's heb ik het idee dat ze stagneert.
27-5-14	Zat in haar pyjama met haar kleren in haar hand. Hebben samen in de was gedaan.
29-5-14	Benoemd en was aan de slag zonder dat ik erbij was.
30-5-14	Goede invloed = positief!
17-6-14	Zelf pyjama aan, maar kon dit al.
18-6-14	-
20-6-14	Ze gaat zelfstandig aan de slag.
23-6-14	-
24-6-14	Heeft zich grotendeels zelf uitgetrokken (tot op haar hemd).

25-6-14	Zie vaardigheden: "Cliënt A heeft zich geheel zelfstandig uitgetrokken, had alle stappen gevolgd vanavond."
27-6-14	's Middags: Kan zo meerdere taken achter elkaar doen.
27-6-14	's Avonds: Het lijkt er al zo goed in te zitten dat ze de lijst niet nodig heeft.

Tabel 25.5 Rapportagedata cliënt A: problemen gebruik AutiPlan

5. Waren er problemen in het gebruik van AutiPlan? Zo ja, welke?	
6-5-14	Ja, ze heeft geen internet op haar kamer en dit heeft ze wel nodig. Ze werkt nu met een geprinte planning.
7-5-14	-
8-5-14	Nee.
12-5-14	-
13-5-14	Nee, papieren versie.
14-5-14	Papieren versie.
15-5-14	Nee.
16-5-14	Nee.
17-5-14	Nee.
20-5-14	Om 21.00 uur heb ik tegen Cliënt A gezegd dat ze mocht beginnen met uitkleden. Toen ik even later kwam, was ze al helemaal uitgetrokken en zei trots: "Heb ik allemaal al gedaan zonder picto's."
21-5-14	Nee.
23-5-14	-
27-5-14	Nee.
29-5-14	Is me niet helemaal duidelijk of ze het zonder ook zou doen.
30-5-14	Lijkt nog wat onzeker daarin / terughoudend.
17-6-14	Nee. Cliënt A zei: "ik kan best zonder picto's me uitkleden hoor." Ze had hem naar mijn idee ook niet gebruikt.
18-6-14	-
20-6-14	Nee.
23-6-14	-

24-6-14	-
25-6-14	-
27-6-14	's Middags: -
27-6-14	's Avonds: -

RAPPORTAGEDATA CLIËNT B

Tabel 25.6 Rapportagedata cliënt B: structuur

1. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de structuur?	
8-5-14	We hebben samen gekeken naar de planning. Cliënt B had nog wat wijzigingen die hij met mij veranderd heeft. Cliënt B heeft de structuur goed duidelijk.
14-5-14	Hij lijkt de structuur goed duidelijk te hebben. Hij kende de structuur al wel voor we begonnen met de app. Toch geeft hij aan het op deze manier prettig te vinden.
10-6-14	Cliënt B kon goed schakelen, toen ik iets later kwam om te gamen was hij al bezig en had tussendoor wat gedaan.
2-7-14	De app geeft Cliënt B duidelijkheid en houvast in de dingen die moeten gebeuren.

Tabel 25.7 Rapportagedata cliënt B: vaardigheden

2. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de vaardigheden van de cliënt?	
8-5-14	-
7-5-14	-
10-6-14	-
2-7-14	Hij heeft er houvast aan.

Tabel 25.8 Rapportagedata cliënt B: emotioneel welzijn

3. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op het emotioneel welzijn van de cliënt?	
8-5-14	-
14-5-14	Het lijkt hem rust te geven.
10-6-14	-
2-7-14	-

Tabel 25.9 Rapportagedata cliënt B: zelfredzaamheid

4. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de zelfredzaamheid van de cliënt?	
8-5-14	Hij kwam zelf om medicatie vragen. Ik weet niet of het door de app kwam of dat hij er gewoon aan dacht maar het is een vorm van zelfredzaamheid.
14-5-14	-
10-6-14	-
2-7-14	Hij kan zelfstandig zien welke dingen moeten gebeuren. Zo vergeet hij ze niet.

Tabel 25.10 Rapportagedata cliënt B: problemen gebruik AutiPlan

5. Waren er problemen in het gebruik van AutiPlan? Zo ja, welke?	
8-5-14	Nee
14-5-14	We hebben geen vast tijdstip voor douchen erin staan omdat het varieert. Dit vond hij wel even verwarrend.
10-6-14	Nee.
2-7-14	Nee, hij gaf aan er blij mee te zijn.

RAPPORTAGEDATA CLIËNT C

Tabel 25.10 Rapportagedata cliënt C: structuur

1. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de structuur?	
23-04-14	Het was even wennen, vandaag de eerste dag dat we er mee werken. ze leek de structuur goed te kennen, had ook nog een dagbriefje. Morgen niet dus dan is ze hiervoor volledig afhankelijk van de app.
06-05-14	De structuur in haar programma, door het kunnen afvinken van activiteit.
08-05-14	De dagindeling had een positieve invloed om cliënt C haar structuur, het geeft haar houvast bij alles
10-05-14	We hebben zelf de volgorde van activiteiten veranderd en zijn verdergegaan op het dagbriefje. Hier vroeg cliënt C om, en i.v.m. het weekend was het handiger
25-05-14	cliënt C heeft met haar dagbriefje gewerkt vandaag.
10-06-14	Terug verwijzen omdat ze eerst altijd slaapdienst als aanspreekpunt had raakte ze van

	slag gezegd niet nodig kijk eens op AutiPlan
11-06-14	Ze had het lijstje goed gevolgd.
12-06-14	Het leek wel te helpen in het aanhouden van de volgorde, ze deed het stap voor stap
13-06-14	Niks gemerkt. Liet alleen zien toen hij ingeleverd moest worden.
14-06-14	Ze was tot acht uur weg/visite
15-06-14	Ze werkt alles netjes op rij af.
16-06-14	Volgde het lijstje.
17-06-14	Duidelijk programma zocht daarom minder houvast bij begeleiding maar bij haar AutiPlan.
18-06-14	Lekker duidelijk voor cliënt C, en alle informatie heeft ze bij zich, ook evt de aanvullingen
24-06-14	cliënt C weet haar dagplanning dit geeft haar duidelijkheid
25-06-14	Ze heeft zich gehouden aan de dagstructuur, dit lijkt beter te gaan dan zonder de kaarten
27-06-14	De structuur was even onduidelijk omdat het onvolledig was.
28-06-14	cliënt C kende de structuur, geen bijz verder
29-06-14	Ik kon haar erop terug verwijzen.
30-06-14	Geeft haar houvast.

Tabel 25.11 Rapportagedata cliënt C: vaardigheden

2. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de vaardigheden van de cliënt?	
23-04-14	Geen invloed gezien.
06-05-14	Was zelfstandig, zocht weinig hulp van begeleiding.
08-05-14	Volgens mij maakt dit geen verschil?
10-05-14	-
25-05-14	Positief het dagbriefje, hier heeft ze houvast aan
10-06-14	Duidelijk wat ze moet gaan doen
11-06-14	Cliënt C heeft gekeken op haar daglijst had alles gedaan, ook zaken die ze normaliter wel vergeet zoals deo.
12-06-14	Ze vroeg minder hulp bij het structureren van de stappen.
13-06-14	Geen idee.

14-06-14	
15-06-14	Duidelijkheid+structuur doen haar goed
16-06-14	Structuur
17-06-14	Zelfstandigheid vergroot door beter inzicht in dagprogramma
18-06-14	Daardoor is cliënt C beter in staat de dag door te komen (voor een stuk zelfstandig)
24-06-14	Doordat het duidelijk is, kan cliënt C goed functioneren
25-06-14	Geen groei nieuwe vaardigheden gezien. De handelingen die ze moest uitvoeren deed ze gewoon
27-06-14	Niet.
28-06-14	Ze hield zich goed aan haar planning, dit deed zij zelfstandig.
29-06-14	Niet.
30-06-14	Ze vind fijn om vastigheid te hebben.

Tabel 25.12 Rapportagedata cliënt C: emotioneel welzijn

3. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op het emotioneel welzijn van de cliënt?	
23-04-14	Ze zat goed in haar vel, dit is nu nog niet direct aan gebruik van de app te linken.
06-05-14	Stabiel qua emoties, mogelijk door het kunnen afvinken van activiteit.
08-05-14	cliënt C weet wat er gaat komen/gebeuren dit is prettig voor haar emotioneel welzijn
10-05-14	Ze zag de picto van douchen bij AutiPlan. Daarvóór was ze echt gestresst, toen ze de picto zag was dat bevestiging dat alles nog hetzelfde was
25-05-14	Het geeft haar rust en bevestiging in de afspraken
10-06-14	Rust in haar denken o ja staat er op dus is het zo
11-06-14	Het geeft duidelijkheid/veiligheid
12-06-14	Niet zozeer invloed op gezien
13-06-14	Niet gebruikt 's middags. Gewoon met haar gepraat, maar de planning hoefde er niet bij
14-06-14	Ze benoemde dat ze deze briefjes fijner vind dan de vorige
15-06-14	cliënt C geeft aan het veel fijner te vinden dan de dagbriefjes die ze had. Er staat meer info op per dag.
16-06-14	Rust om te weten hoe haar avond eruit zag.
17-06-14	Stabiele emotie (ik vermoed door de duidelijkheid)

18-06-14	cliënt C was wel redelijk emotioneel, omdat ze ervoor koos om op haar kamer voetbal te kijken
24-06-14	Door de duidelijkheid geeft dit rust in haar hoofd waardoor ze minder/niet emotioneel reageerd
25-06-14	Het leek haar rust te geven
27-06-14	Het feit dat de pedicure er niet op stond als extra was reden voor een huilbui
28-06-14	Geen invloed gezien, ze was wat emotioneel door spanning.
29-06-14	Gaf duidelijkheid & rust/overzicht
30-06-14	Ze was niet helemaal stabiel dan geeft haar art duidelijkheden

Tabel 25.13 Rapportagedata cliënt C: zelfredzaamheid

4. Op welke manier heeft AutiPlan vandaag invloed gehad op de zelfredzaamheid van de cliënt?	
23-04-14	Geen invloed gezien
06-05-14	Was zelfstandig, of dit ook direct te linken is weet ik niet.
08-05-14	-
10-05-14	-
25-05-14	Geeft een stukje vertrouw
10-06-14	Kan zelf kijken wat ze moet gaan doen
11-06-14	
12-06-14	Zie ook tweede vraag ("Ze vroeg minder hulp bij het structureren van de stappen.").
13-06-14	Niet.
14-06-14	Ze kan zelfstandig kijken wat ze moet doen
15-06-14	Ze komt zelfstandig heel ver met de lijst
16-06-14	Zelf lijstje gevolgd
17-06-14	Zie vaardigheden ("Zelfstandigheid vergroot door beter inzicht in dagprogramma")
18-06-14	Beter stuur in de activiteiten gedurende de dag
24-06-14	Had zelf al kleding klaar gelegd voor het douchen
25-06-14	Haar dag leek overzichtelijker te zijn voor haar
27-06-14	Zelfstandig naar de bieb en zelf beslissen: als ik eerst naar de bieb ga, heb ik nog genoeg tijd voor de pedicure.
28-06-14	Had weinig hulp van begeleiding nodig voor het structureren v/d dag.

29-06-14	Niet.
30-06-14	Ja weet zelf wat ze moet doen

Tabel 25.14 Rapportagedata cliënt C: problemen

5. Waren er problemen in het gebruik van AutiPlan? Zo ja, welke?	
23-04-14	Nee verliep goed.
06-05-14	Internetverbinding.
08-05-14	Geen AutiPlan.
10-05-14	Ik kon de volgorde zelf niet veranderen, dus zijn we verder gegaan op het gewone dagbriefje.
25-05-14	
10-06-14	Nee.
11-06-14	Geen.
12-06-14	Geen.
13-06-14	Nee.
14-06-14	Nee.
15-06-14	-
16-06-14	Er staat niet op hoe laat ze naar bed gaat ☺
17-06-14	
18-06-14	Nee.
24-06-14	-
25-06-14	Nee.
27-06-14	Ik had even niet duidelijk dat het fiets of bieb was, ik dacht beiden. Daarin corrigeerde ze wel.
28-06-14	Nee.
29-06-14	Nee.
30-06-14	Miste het picto met naar bed gaan.

Tabel 25.15 Rapportagedata cliënt C: overige opmerkingen

6. Overige opmerkingen	
23-04-14	
06-05-14	
08-05-14	
10-05-14	
25-05-14	
10-06-14	
11-06-14	
12-06-14	
13-06-14	
14-06-14	
15-06-14	
16-06-14	
17-06-14	Mis het kunnen afvinken/smile als iets afgerond is. Dit zou stimulerend kunnen werken.
18-06-14	
24-06-14	
25-06-14	
27-06-14	
28-06-14	
29-06-14	
30-06-14	

Tabel 25.1 Analyseren rapportagedata

Thema	Cliënten	Label	Coderen
Structuur			
	Cliënt A	A. Werken met picto's	A. "Cliënt A heeft zichzelf (gedeeltelijk) zelfstandig uitgetrokken door de volgorde van de picto's te volgen."
		B. Zelfstandig taken uitvoeren	B. "Ze is zichzelf gaan uitkleden wat heel goed en snel gebeurde."
		C. Uitleg / aansturing krijgen	C. "Cliënt A heeft vanavond twee keer uitleg gehad, en na de tweede keer is het goed gelukt om de picto's te volgen."
		D. Taken zijn al bekend	D. "Cliënt A pakte het zelf op. Ze deed het volgens lijstje maar keek er weinig op."
		G. Geen invloed	G. "Heb cliënt A haar blad gegeven. Toen ik 10 minuten later bij haar kwam had ze enkel haar schoenen uit."
		H. Trots gevoel	H. "Ze was trots dat ze alles zo goed zelf kon vanavond."
	Cliënt B	B. Zelfstandig taken uitvoeren	B. "Cliënt B kon goed schakelen, toen ik iets later kwam om te gamen was hij al bezig en had tussendoor wat gedaan."
		I. Duidelijkheid	I. "We hebben samen gekeken naar de planning. Cliënt B had nog wat wijzigingen die hij met mij veranderd heeft. Cliënt B heeft de structuur goed duidelijk."

			"Hij lijkt de structuur goed duidelijk te hebben. Hij kende de structuur al wel voor we begonnen met de app. Toch geeft hij aan het op deze manier prettig te vinden." "De app geeft cliënt B duidelijkheid en houvast in de dingen die moeten gebeuren."
	Cliënt C	A. Werken met picto's C. Uitleg/aansturing krijgen G. Geen invloed I. Duidelijkheid J. Onvolledig	A. "Ze heeft zich gehouden aan de dagstructuur, dit lijkt beter te gaan dan zonder de kaarten." C. "Terug verwijzen omdat ze eerst altijd slaapdienst als aanspreekpunt had raakte ze van slag gezegd niet nodig kijk eens op AutiPlan" G. "Niks gemerkt. Liet alleen zien toen hij ingeleverd moest worden." I. "Duidelijk programma zocht daarom minder houvast bij begeleiding maar bij haar AutiPlan." J. "De structuur was even onduidelijk omdat het onvolledig was."
Vaardigheden			
	Cliënt A	A. Werken met picto's B. Zelfstandig taken uitvoeren C. Uitleg / aansturing krijgen	A. "Ze heeft alles gedaan wat op de picto's stond." B. "Heeft zich zonder hulp of aanwezigheid van een begeleider aan de picto's gehouden." C. "Toen ik later terugkwam had ze haar pyjama aan maar is niet naar WC geweest. Toen haar daar nog wel op

		D. Taken zijn al bekend G. Geen invloed K. Moeite met bepaalde vaardigheden L. Herkenning	aangestuurd." D. "Geen naar mijn idee, kon dit al bij mij zelfstandig." G. "Naar mijn idee geen invloed want bij mij deed ze het altijd al zelf." K. "Ze weet vrij goed wat ze moet doen en had alleen moeite om pyjama goed aan te trekken. Deze zat binnenstebuiten." L. "AutiPlan geeft herkenning in wat er van haar verwacht wordt."
	Clïënt B	M. Ondersteuning	M. "Hij heeft er houvast aan"
	Clïënt C	B. Zelfstandig taken uitvoeren G. Geen invloed I. Duidelijkheid N. Minder vergeten O. Minder begeleiding/hulp vragen	B. "Ze hield zich goed aan haar planning, dit deed zij zelfstandig." G. "Geen groei nieuwe vaardigheden gezien. De handelingen die ze moest uitvoeren deed ze gewoon." I. "Duidelijk wat ze moet gaan doen." N. "Clïënt C heeft gekeken op haar daglijst had alles gedaan, ook zaken die ze normaliter wel vergeet zoals deo." O. "Ze vroeg minder hulp bij het structureren van de stappen."

Emotioneel welzijn / zelfbeeld			
	Cliënt A	G. Geen invloed H. Trots gevoel S. Complimenten T. Spanning Q. Positief V. Moeilijk in te schatten	G. "Niet. Ze zit naar dat blad te staren van wat moet ik hiermee." H. "Toen ik tussendoor even ging kijken zei ze vol trots: 'kijk, mijn broek is uit'." S. "Ze is trots. Als je zegt 'knap hoor!' dan straalt ze." T. "Het gaf zo na de vakantie wat spanning, de picto's, maar ze pakte het toch goed op." Q. "Moeilijk in te schatten, maar ik denk toch positief – stukje zelfredzaamheid." "Ze vond het leuk om te doen. Ze moest er erg om lachen dat ze het goed had gedaan! ☺" V. "Krijg ik geen hoogte van."
	Cliënt B	U. Positief	U. "Het lijkt hem rust te geven"
	Cliënt C	G. Geen invloed J. Onvolledig M. Ondersteuning	G. "Niet zozeer invloed op gezien." J. "Het feit dat de pedicure er niet op stond als extra was reden voor een huilbui." M. "Door de duidelijkheid geeft dit rust in haar hoofd waardoor ze minder/niet emotioneel reageert."

		U. Positief V. Moeilijk in te schatten Y. Rust Z. Stabiele emotie	M. "Ze was niet helemaal stabiel dan geeft haar art duidelijkheden." U. "Cliënt C geeft aan het veel fijner te vinden dan de dagbriefjes die ze had. Er staat meer info op per dag." V. "Ze zat goed in haar vel, dit is nu nog niet direct aan gebruik van de app te linken." Y. "Rust in haar denken o ja staat er op dus is het zo." Z. "Stabiel qua emoties, mogelijk door het kunnen afvinken van activiteit."
Zelfredzaamheid			
	Cliënt A	A. Werken met picto's B. Zelfstandig taken uitvoeren D. Taken zijn al bekend G. Geen invloed H. Trots gevoel	A. "De picto's geven wel wat houvast in hoe het moet." B. "Ze heeft zichzelf uitgekleeft tot en met haar hemd, zonder dat er begeleiding bij aanwezig was." D. "Ze deed zelfstandig, maar kon dit al." G. "Niet. Ze had niets zelf gedaan." H. "Ze is erg trots op haarzelf."
	Cliënt B	B: Zelfstandig taken uitvoeren	B. "Hij kwam zelf om medicatie vragen" B. "Hij kan zelfstandig zien welke dingen moeten gebeuren. Zo vergeet hij ze niet"

	Cliënt C	G. Geen invloed I. Duidelijkheid O. Minder begeleiding/hulp vragen BB. Beslissingen nemen	B. "Ze komt zelfstandig heel ver met de lijst." B. "Had zelf al kleding klaar gelegd voor het douchen." G. "Geen invloed gezien." I. "Haar dag leek overzichtelijker te zijn voor haar." O. "Ze vroeg minder hulp bij het structureren van de stappen." BB. "Zelfstandig naar de bieb en zelf beslissen: als ik eerst naar de bieb ga, heb ik nog genoeg tijd voor de pedicure."
Problemen			
	Cliënt A	DD. (Slechte) internetverbinding FF. Onzeker / terughoudend	DD. "Ze heeft geen internet op haar kamer en dit heeft ze wel nodig. Ze werkt nu met een geprinte planning." FF. "Ze lijkt nog wat onzeker daarin / terughoudend."
	Cliënt B	JJ. Verwarring	JJ. "We hebben geen vast tijdstip voor douchen erin staan omdat het varieert. Dit vond hij wel even verwarrend."
	Cliënt C	J. Onvolledig DD. (Slechte) internetverbinding KK. Volgorde niet zelf kunnen veranderen	J. "Miste het picto met naar bed gaan." DD. "Internetverbinding." KK. "Ik kon de volgorde zelf niet veranderen, dus zijn we verder gegaan op het gewone dagbriefje."
Opmerkingen			

	Clänt A	-	-
	Clänt B	-	-
	Clänt C	-	-

1. Wat waren uw verwachtingen van het werken met AutiPlan en in hoeverre voldeed deze vorm van nieuwe media aan deze verwachtingen?

Begeleider cliënt 1: *"Verwachtingen hoog, dat viel dus wel wat tegen vanwege Wifi bereik dat slecht was. Op zich blijf ik enthousiast over het gebruik van Apps."*

Begeleider cliënt 2: *"Verwachting: overzicht, duidelijkheid, gebruiksgemak."*

Uitkomst: wel overzicht, veel opstartproblemen."

2. Wat zijn de ervaringen met het werken met AutiPlan voor u als hulpverlener?

Begeleider cliënt 1: *"Leuk om bewoners te stimuleren en uitbreidingen te kunnen realiseren. Ervaring is dat je minder tijd kwijt bent met herhalen. Het zorgt voor succesjes. Zelfstandigheid."*

Begeleider cliënt 2: *"Toen het eenmaal liep: tijdswinst en makkelijk in gebruik."*

3. Wat zijn volgens jou de voordelen van het gebruik maken van AutiPlan?

Begeleider cliënt 1: *"Tijdswinst, zelfstandigheidsbevordering is leuk om te stimuleren, plezier delen. ☺"*

Begeleider cliënt 2: *"Eenvoudig aan te leren aan bewoners en collega's. Bewoners zijn gemotiveerd om zelfstandig taken uit te voeren dus meer plezier! ☺"*

4. Wat zijn volgens u de nadelen van het gebruik maken van AutiPlan?

Begeleider cliënt 1: *"Kan niet op I-Pad, internet is noodzakelijk en is niet voor elke bewoner goed om te hebben, groene duim verschijnt niet, via de site niet inloggen om activiteiten te zien, team moet geïnstrueerd worden en dat kost tijd, weerstanden moeten soms eerst weggenomen worden, geen 'emotie' mogelijk, na proefperiode waren de dagplanningen niet meer beschikbaar, dat vonden wij raar!"*

Begeleider cliënt 2: *"Je kunt niet controleren of het gebruikt wordt via internet, hoge kosten in vergelijking met andere Apps, ouders zijn niet gemotiveerd zoveel te betalen, niet op Apple, constant internet voor nodig (risico's aan internetgebruik voor andere doeleinden), kost veel tijd om de sjablonen aan te maken, een sjabloon kan je niet kopiëren naar mijn idee."*

5. In hoeverre heeft het gebruik van AutiPlan uw kijk op het gebruik van vormen van nieuwe media in de hulpverlening veranderd?

Begeleider cliënt 1: *"Het is dichterbij en sneller in te zetten dan ik vooraf dacht. Ook voor bewoners met lager niveau geschikt. Had ik vooraf niet verwacht."*

Begeleider cliënt 2: *"Het smaakt nu naar meer! Ik kan me nu beter voorstellen welke winst er te behalen is, ik heb gezien dat bewoners enthousiast zijn om ermee te werken."*

6. Wat zijn uw plannen voor de komende tijd als het gaat om het inzetten van vormen van nieuwe media in het werken met cliënten?

Begeleider cliënt 1: *"Meer bewoners erbij gaan betrekken, duidelijk aangeven dat er Wifi bereik nodig is, andere (gratis) Apps uitproberen?, communicatie binnen team in gang zetten."*

Begeleider cliënt 2: *"Zo snel mogelijk volledig Wifi bereik in het pand, uitzoeken en verder uitproberen, in toekomst misschien digitaal platform op de groep?, breder inzetten, anderen hiervan op de hoogte brengen."*

7. Welke aanbevelingen zou u doen aan andere professionals/begeleiders als het gaat om het inzetten van vormen van nieuwe media in de begeleiding van deze doelgroep?

Begeleider cliënt 1: *"Zorg dat er een paar enthousiastelingen binnen een team wat gaan uitzoeken op dit gebied, koudwatervrees opzij zetten, ouders + netwerk hier zo mogelijk in betrekken, eerst alle randvoorwaarden klaar hebben voordat je begint, zodat de kans op succes zo groot mogelijk is, vooraf heel goed informeren (team, netwerk, begeleiders)."*

Begeleider cliënt 2: *"Gewoon proberen, denk in mogelijkheden (niet: bewoner zal het niet snappen e.d.), overleg goed met verwanten, bespreek voor- en nadelen, betrek bewoners er zo veel mogelijk bij zodat het niet 'jouw project' is."*

8. Op welke manier of op welke onderdelen heeft AutiPlan volgens u ondersteuning geboden aan de cliënt die hiermee heeft gewerkt?

Begeleider cliënt 1: *"Cliënt heeft meer duidelijkheid, houvast en veiligheid ondervonden. Doel » bevorderen zelfstandigheid en positief zelfbeeld."*

Begeleider cliënt 2: *"Overzicht geven, structuur, plezier in zelfstandig taken uitvoeren, duidelijkheid, vaardigheid gekregen in dingen die daarvoor nog lastig waren."*

BIJLAGE 28: ANALYSETABEL WORKSHOP INTERVIEW BEGELEIDERS

Tabel 28.1

Vraag 1: Wat waren uw verwachtingen van het werken met AutoPlan en in hoeverre voldeed deze vorm van nieuwe media aan deze verwachtingen?	Label	Coderen
Begeleider cliënt A	I. Duidelijkheid Z. Moeilijkheden	I. "verwachting: overzicht, duidelijkheid, gebruiksgemak. Uitkomst: wel overzicht," Z. "veel opstartproblemen."
Begeleider cliënt B	DD. (Slechte) internetverbinding	DD. "Verwachtingen hoog, dat viel dus wel wat tegen vanwege Wifi bereik dat slecht was. Op zich blijf ik enthousiast over het gebruik van Apps."

Tabel 28.2

Vraag 2: Wat zijn de ervaringen met het werken met AutoPlan voor jou als hulpverlener?	Label	Coderen
Begeleider cliënt A	W. Makkelijk WW. Tijdwinst	W. "makkelijk in gebruik." WW. "Toen het eenmaal liep... tijdwinst"
Begeleider cliënt B	B. Zelfstandig taken uitvoeren Q. Plezier	B. "Het zorgt voor succes-jes zelfstandigheid." Q. "Leuk om bewoners te stimuleren en

	WW. Tijdwinst	uitbreidingen te kunnen realiseren.” WW. “Ervaring is dat je minder tijd kwijt (bent, T.K.) met herhalen.”
--	---------------	---

Tabel 28.3

Vraag 3: Wat zijn volgens u de voordelen van het gebruiken van AutiPlan?	Label	Coderen
Begeleider cliënt A	B. Zelfstandig taken uitvoeren Q. Plezier W. Makkelijk	B. “bewoners zijn gemotiveerd om zelfstandig taken uit te voeren dus meer plezier! ☺” Q. “bewoners zijn gemotiveerd om zelfstandig taken uit te voeren dus meer plezier! ☺” W. “eenvoudig aan te leren aan bewoners en collega’s”
Begeleider cliënt B	B. Zelfstandig taken uitvoeren Q. Plezier WW. Tijdwinst	B. “zelfstandigheidsbevordering is leuk om te stimuleren” Q. “Plezier delen ☺” WW. “tijdswinst”

Tabel 28.4

Vraag 4: Wat zijn volgens u de nadelen voor het gebruiken van AutiPlan?	Label	Coderen
Begeleider cliënt A	DD. Internetverbinding AA. Moeilijkheden LL. Kosten OO. Kost tijd	DD. "constant internet voor nodig (risico's aan internetgebruik voor andere doeleinden)" AA. "Je kunt niet controleren of het gebruikt wordt via internet" AA. "Niet op Apple" LL. "Hoge kosten in vergelijking met andere Apps, ouders zijn niet gemotiveerd zoveel te betalen" OO. "Kost veel tijd om de sjablonen aan te maken, een sjabloon kan je niet kopiëren naar mijn idee."
Begeleider cliënt B	AA. Moeilijkheden	AA. "Kan niet op I-pad" AA. "Via de site niet inloggen om activiteiten te zien" AA. "Geen 'emotie' mogelijk" AA. "Na proefperiode waren de dagplanningen

	DD. (slechte) internetverbinding GG. Groene duim (ontbreekt) OO. Kost tijd PP. Weerstanden	<u>niet</u> meer beschikbaar. Vonden wij raar!" DD. "Internet is noodzakelijk en is niet voor elke bewoner goed om te hebben" GG. "Groene duim verschijnt niet" OO. "Team moet geïnstrueerd worden kost dus tijd." PP. "Weerstanden moeten soms eerst weggenomen worden"
--	---	--

Tabel 28.5

Vraag 5: In hoeverre heeft het gebruik van AutiPlan uw kijk op het gebruik van vormen van nieuwe media in de hulpverlening veranderd?	Label	Coderen
Begeleider cliënt A	Q. Plezier SS. Blijven werken met AutiPlan XX. Voordelen	Q. "Ik heb gezien dat bewoners enthousiast zijn om ermee te werken. SS. "Het smaakt nu naar meer! " XX. "Ik kan me nu beter voorstellen welke winst er te behalen is"

Begeleider cliënt B	W. Makkelijk	W. "Het is dichterbij en sneller in te zetten dan ik vooraf dacht."
	XX. Voordelen	XX. "Ook voor bewoners met lager niveau geschikt. Had ik vooraf niet verwacht."

Tabel 28.8

Vraag 6: Wat zijn uw plannen voor de komende tijd als het gaat om het inzetten van vormen van nieuwe media in het werken met cliënten?	Label	Coderen
Begeleider cliënt A	DD. (Slechte) internetverbinding	DD. "Zo snel mogelijk volledig wifi bereik in het pand"
	VV. Experimenteren	VV. "Uitzoeken en verder uitproberen, in toekomst misschien digitaal platform op de groep?"
	UU. Blijven werken met vormen van nieuwe media	UU. "Breder inzetten, anderen hiervan op de hoogte brengen"
Begeleider cliënt B	SS. Blijven werken met AutiPlan	SS. "Meer bewoners erbij gaan betrekken"
	DD. (Slechte) internetverbinding	DD. "Duidelijk aangeven dat er wifibereik nodig is"
	QQ. Communicatie tussen betrokkenen	QQ. "Communicatie binnen team in gang zetten"
	VV. Experimenteren	VV. "Andere (gratis) app's uitproberen?"

Tabel 28.9

Vraag 7: Welke aanbevelingen zou je doen aan andere professionals/begeleiders als het gaat om het inzetten van vormen van nieuwe media in de begeleiding van deze doelgroep?	Label	Coderen
Begeleider cliënt A	HH. Enthousiasme en motivatie QQ. Communicatie tussen betrokkenen VV. Experimenteren	HH. "Denk in mogelijkheden (niet: bewoner zal het niet snappen e.d.)" QQ. "Overleg goed met verwanten, bespreek voor- en nadelen, betrek bewoners er zo veel mogelijk bij zodat het niet 'jouw project' is" VV. "Gewoon proberen!"
Begeleider cliënt B	QQ. Communicatie tussen betrokkenen	QQ. "Zorg dat er een paar enthousiastelingen binnen een team wat gaan uitzoeken op dit gebied" QQ. "Koudwatervrees opzij zetten" QQ. "Ouders + netwerk hier zo mogelijk in betrekken" QQ. "Vooraf heel goed informeren (team, netwerk, begeleiders)"

	RR. Randvoorwaarden	RR. "Eerst alle randvoorwaarden klaar hebben voordat je begint, zodat de kans op succes zo groot mogelijk is"
--	---------------------	---

Tabel 28.10

Vraag 8: Op welke manier of op welke onderdelen heeft AutoPlan volgens u ondersteuning geboden aan de cliënt die hiermee heeft gewerkt?	Label	Coderen
Begeleider cliënt A	I. Duidelijkheid P. Groei in vaardigheden Q. Plezier	I. "Overzicht geven" I. "Structuur" P. "Vaardigheid gekregen in dingen die daarvoor nog lastig waren" Q. "Plezier in zelfstandig taken uitvoeren"
Begeleider cliënt B	B. Zelfstandig taken uitvoeren I. Duidelijkheid	B. "Cliënt heeft meer duidelijkheid, houvast en veiligheid ondervonden. Doel → bevorderen zelfstandigheid en positief zelfbeeld." I. "Cliënt heeft meer duidelijkheid, houvast en veiligheid ondervonden. Doel → bevorderen zelfstandigheid en positief zelfbeeld."

	M. Ondersteuning	M. "Cliënt heeft meer duidelijkheid, houvast en veiligheid ondervonden. Doel → bevorderen zelfstandigheid en positief zelfbeeld."
--	------------------	---

BIJLAGE 29: ANALYSETABEL INDIVIDUELE INTERVIEWS BEGELEIDERS

Tabel 29.1

Vraag 1: Wat vind je van het gebruik maken van applicaties in de begeleiding aan cliënten? Moet dit meer gedaan worden?	Label	Coderen
Begeleider A	B. Zelfstandig taken uitvoeren SS. Blijven werken met AutiPlan WW. Tijdswinst	B. "En als het hen zelfstandigheid en eigen regie oplevert dan heb je een win-win-situatie. Als het de zelfstandigheid vergroot (en dat is zo) moet je het altijd doen denk ik." SS. "Ja. Ik vind het de tijd ervoor om daarin verder te gaan. Wij maken er zelf natuurlijk steeds meer gebruik van dus 't is ook heel goed om vooral jonge bewoners die we hier hebben, maar ook de wat ouderen, om ze daar vertrouwd mee te maken en op hun eigen niveau ermee te laten werken. Dat vind ik belangrijk." WW. "En de tijdswinst die het oplevert. Mensen

		worden niet persoonsafhankelijk maar kunnen zichzelf redden met een App."
Begeleider B	B. Zelfstandigheid taken uitvoeren Q. Plezier OO. Kost tijd WW. Tijdwinst SS. Blijven werken met AutiPlan XX. Voordelen	B. "Eigenlijk op een eenvoudige manier de dingen zelfstandig uit te laten voeren". Q. "En wat ik eerder ook al aangaf, het plezier eigenlijk. De bewoner die er plezier in heeft om de dingen zelfstandig te kunnen doen". OO. "Je moet er even tijd in investeren, maar dan krijg je er ook tijdwinst voor terug". WW. "Je moet er even tijd in investeren, maar dan krijg je er ook tijdwinst voor terug". SS. "Nou ik denk zeker dat het meer ingezet moet worden. Ik zie er heel veel winst in". XX. "Ik heb natuurlijk al een aantal dingen opgegeven. De overzicht dat het geeft, de structuur, ook wel de tijdwinst dat het voor ons als begeleiders wat ook wel belangrijk is"

Tabel 29.2

Vraag 2: Welke voorwaarden zijn ervoor nodig om een applicatie als AutoPlan te kunnen implementeren?	Label	Coderen
Begeleider A	DD. (Slechte) internetverbinding HH. Enthousiasme en motivatie II. Informatie	DD. "Ja. Daar is voor nodig dat je in elk geval goed Wifi bereik hebt." HH. "Er moet voldoende enthousiasme zijn om te gaan werken met een vorm van nieuwe media." II. "Niet alleen de begeleiders maar ook de bewoner zelf moet voldoende vooraf geïnformeerd zijn zodat 'ie weet waar die aan begint zodat de kans op slagen ook heel groot wordt dan."
Begeleider B	DD. (Slechte) internetverbinding HH. Enthousiasme en motivatie	DD. "WIFI-bereik in het pand. Want je moet in het hele pand internet kunnen hebben. Want we hebben meegemaakt dat het uitviel en dat zit je dan erg tegen. Want dat werkt niet". HH. "Het moet worden gedragen door het team en ouders en uhm verwanten".

	LL. Kosten MM. Juiste apparatuur	HH. "Bewoners moet ook gemotiveerd zijn om ermee te werken. En in ons geval was dat bij alle drie wel. Maar je weet niet of dat ook altijd zo zal zijn. Maar de bewoner moet het ook echt leuk vinden om mee te doen. En anders zou je het ook heel makkelijk, kan hij bij wijze van alles lekker aanvinken en het dan niet doen natuurlijk. Een stukje motivatie is wel nodig". LL. "Je moet de afstemming hebben over als er eventueel kosten aan verbonden zijn en of ja iedereen het ermee eens is. De voordelen van de app moeten opwegen tegen de kosten. MM. "Dan moet je toch wel een smartphone of een tablet hebben. Maar ja, je kan op zich ook op de papieren versie gebruiken. Dus daar zit ook een beetje winst in. Het mooiste is natuurlijk als je toegang hebt tot een smartphone of een tablet.
--	--	--

Tabel 30.1 Invloed van AutiPlan op structuur

De invloed van AutiPlan op de structuur van de cliënt	
A. WERKEN MET PICTO'S	
Data cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Cliënt A heeft zichzelf (gedeeltelijk) zelfstandig uitgekleeft door de volgorde van de picto's te volgen. ▪ Cliënt A heeft zich uitgekleeft met de picto's. Toen ik kwam deed ze nog niks, maar als ik vroeg wat er op het plaatje stond deed ze het wel! ▪ Cliënt A heeft vanavond twee keer uitleg gehad, en na de tweede keer is het goed gelukt om de picto's te volgen. ▪ Cliënt A heeft het helemaal alleen gedaan met de picto's. ▪ De volgorde (van de picto's) gaf structuur. ▪ Ik heb haar de volgorde van de picto's uitgelegd en toen ging ze met de map naar haar kamer. Kleetde zichzelf daar uit. ▪ Ik heb haar de picto's gegeven en ze is naar haar kamer gegaan. Ik heb gezegd dat ik zo weer bij haar kwam. ... ▪ Nadat ik haar de picto's heb gegeven is ze zelf gaan uitkleden wat heel goed en snel gebeurde. ▪ Ze heeft zich aan de volgorde van de picto's gehouden. ▪ Ze was trots dat ze alles zo goed zelf kon vanavond. Ze weet door de pictokaart wat ze moet doen. ▪ Vanmiddag goed, aan de hand van de pictokaart heeft cliënt A nog een paar dingen zelf gedaan. ▪ Het gaf haar duidelijkheid in de volgorde. Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Picto's vind jij altijd heel fijn hè? En dat ze dan in de volgorde staan. En dat jij precies weet wat je moet doen als je naar het plaatje kijkt.
Data cliënt B	
Data cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Ze heeft zich gehouden aan de dagstructuur, dit lijkt beter te gaan dan zonder de kaarten.

	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ C: Kijk, op eh 's morgens staan, wakker worden, wassen, deodorant, aankleden, haar kammen, bed opmaken, ontbijt. Of dan gaat 't, dagboek schrijven, eventjes tot half acht zitten, ja. Dan schrijf ik op in dagboek, beter voor mijn hoofd. ▪ B: Je schrijft in je dagboek., C: Ja. B: ..dat doe je ook nog, maar dit zorgt ervoor dat je het allemaal...? C: Doet. ▪ I: AutiPlan helpt jou dus om stapje voor stapje. C: Ja. I: de dingen te doen die je mag doen. B: Maar, we, helpt AutiPlan dan, dat je dat dan weer hebt, als je thuiskomt? C: Ja, dan, dan, ja schrijft alles op, ja. B: Ja. Dus je hebt nog een boekje waar je alles in schrijft, maar deze daar kijk je steeds op. C: Ja. B: en dan heb je elke dag een andere. Hè? ▪ B: Ja. Ze heeft de lijst de hele dag bij zich, C: Ja. B: dus daar kijkt ze zelf tussendoor op maar we hebben vaste tijden, in het weekend dan eh na het ontbijt gaan we samen de dag doornemen dus dan pakken we de lijst erbij en dan is het stapje voor stapje even van oké. En bijvoorbeeld op zaterdag. C: Ja. B: staat er op de lijst van klusjes doen, dus dan gaan we vast bespreken van nou welke klusjes kun jij doen vandaag, want cliënt C vindt het leuk om mee te helpen met klusjes. C: Ja. B: maar ehm, ehm, op doordeweekse dagen dan, 's morgens dan moet ze al op tijd weg dan lopen we even mee naar de slaapkamer om tanden te poetsen en dan kletsen we eventjes. Hé, en dan ga je de deur daarna uit, en 's middags rond deze tijd komt Client C thuis, en dan wordt ze geholpen met douchen en dan nemen we ook weer de dag door voor de rest van de avond. Dus dan pakken we de lijsten erbij.
Algemeen	
B. ZELFSTANDIG TAKEN UITVOEREN	
Data cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Cliënt A heeft zichzelf (gedeeltelijk) zelfstandig uitgetrokken door de volgorde van de picto's te volgen. ▪ Cliënt A heeft zich uitgetrokken met de picto's. Toen ik kwam deed ze nog niks, maar als ik vroeg wat er op het plaatje stond deed ze het wel! ▪ Cliënt A heeft het helemaal alleen gedaan met de picto's. ▪ Heeft zich omgetrokken voor slapen. ▪ Ik heb haar de volgorde van de picto's uitgelegd en toen ging ze met de map naar haar kamer. Kleetde zichzelf daar uit. ▪ Nadat ik haar de picto's heb gegeven is ze zelf gaan uitkleden wat heel goed en snel gebeurde. ▪ Cliënt A pakte het zelf op. Ze deed het volgens lijstje maar keek er weinig op. ▪ Vanmiddag goed, aan de hand van de pictokaart heeft cliënt A nog een paar dingen zelf gedaan.

Data cliënt B	Bron: rapportagedata ▪ Cliënt B kon goed schakelen, toen ik iets later kwam om te gamen was hij al bezig en had tussendoor wat gedaan. ▪ Hij kwam zelf om medicatie vragen. ▪ Hij kan zelfstandig zien welke dingen moeten gebeuren. Zo vergeet hij ze niet.
Data cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Ze hield zich goed aan haar planning, dit deed zij zelfstandig.
Algemeen	Bron: Individueel interview begeleider A ▪ En als het hen zelfstandigheid en eigen regie oplevert dan heb je een win-win-situatie. Als het de zelfstandigheid vergroot (en dat is zo) moet je het altijd doen denk ik. Bron: Individueel interview begeleider B ▪ Eigenlijk op een eenvoudige manier de dingen zelfstandig uit te laten voeren
C. UITLEG / AANSTURING KRIJGEN	
Data cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Cliënt A heeft zich uitgetkleed met de picto's. Toen ik kwam deed ze nog niks, maar als ik vroeg wat er op het plaatje stond deed ze het wel! ▪ Cliënt A heeft vanavond twee keer uitleg gehad, en na de tweede keer is het goed gelukt om de picto's te volgen. ▪ Ik heb haar de volgorde van de picto's uitgelegd en toen ging ze met de map naar haar kamer. Kleetde zichzelf daar uit. ▪ Vanavond meegelopen. De stapjes benoemd.
Data cliënt B	
Data cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Terug verwijzen omdat ze eerst altijd slaapdienst als aanspreekpunt had raakte ze van slag gezegd niet nodig kijk eens op AutiPlan.
Algemeen	

D. TAKEN ZIJN AL BEKEND	
Cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Ze weet wat ze moet gaan doen voor het slapen gaan. ▪ Cliënt A pakte het zelf op. Ze deed het volgens lijstje maar keek er weinig op.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
E. Plannen en overzicht	
Cliënt A	
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ I: Je vertelde de vorige keer dat we elkaar zagen dat je graag een dag planning wilt hebben, zodat je precies weet wanneer je wat gaat doen. Heb je door het gebruik van AutiPlan nu een duidelijke planning? Dat je nu precies per dag weet wat je gaat doen? C: Ja ja nu wel. Dat is wel makkelijk. Je zet hem aan. En dan staat er 's avonds dit doen, 's avonds dat doen. Dat is wel makkelijk ja. Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten ▪ Hij gaf aan dat hij het vooral lastig vindt hoelang bijvoorbeeld een halfuur duurt en wat hij in een bepaalde tijd aan activiteiten en handelingen kan doen. De verwachting is dat AutiPlan hem hierbij gaat helpen.
Cliënt C	
Algemeen	
F. Frequentie	
Cliënt A	
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider

	I: En wanneer gebruik je AutiPlan? Gebruik je het contant of alleen 's ochtends? C: Vaak 's avonds als ik uit mijn werk kom. Want overdag ben ik natuurlijk aan het werk. En dan heb ik er geen tijd voor nee.
Clïënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider - C: Als ik wakker word, dan, dan gebruik ik het wel. Ja. Ja. - B: We hebben ook gewoon eentje voor het weekend. Die bestaat er gewoon. Ja. - B: Want, neem je deze ook mee naar het werk? Nee? Laat je 'm altijd op je kamer liggen? C: Ja. I: Je gebruikt 'm alleen hier? C: Ja. Eh, ja. Kan (mompelt) hebben we 't over gehad. Ja. Als ik naar bed gaat, dan ga ik even dvd kijken en dan naar bed. Ja. En dan ruim ik alles op. Zodat netjes is voor morgen. Doek altijd.
Algemeen	
G. GEEN INVLOED	
Clïënt A	Bron: rapportagedata - Geen. - Was er niet gelijk mee begonnen zodat ze een gedeelte van de kaart niet had gedaan. Dit later weer opgepakt. - Niet. Heb cliënt A haar blad gegeven. Toen ik 10 minuten later bij haar kwam had ze enkel haar schoenen uit.
Clïënt B	
Clïënt C	Bron: rapportagedata - Niks gemerkt. Liet alleen zien toen hij ingeleverd moest worden. - Geen groei nieuwe vaardigheden gezien. De handelingen die ze moest uitvoeren deed ze gewoon. - Niet zozeer invloed op gezien.
Algemeen	
H. TROTS GEVOEL	
Clïënt A	Bron: rapportagedata Ze was trots dat ze alles zo goed zelf kon vanavond. Ze weet door de pictokaart wat ze moet doen.

Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
I. Duidelijkheid	
Cliënt A	
Cliënt B	Bron: rapportagedata ▪ We hebben samen gekeken naar de planning. Cliënt B had nog wat wijzigingen die hij met mij veranderd heeft. Cliënt B heeft de structuur goed duidelijk. ▪ Hij lijkt de structuur goed duidelijk te hebben. Hij kende de structuur al wel voor we begonnen met de app. Toch geeft hij aan het op deze manier prettig te vinden. ▪ De app geeft cliënt B duidelijkheid en houvast in de dingen die moeten gebeuren.
Cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Duidelijk programma zocht daarom minder houvast bij begeleiding maar bij haar AutiPlan.
Algemeen	
J. Onvolledig	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ De structuur was even onduidelijk omdat het onvolledig was.
Algemeen	

Tabel 30.2 Invloed van AutiPlan vaardigheden

De invloed van AutiPlan op de vaardigheden van de cliënt	
A. WERKEN MET PICTO'S	
Cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Cliënt A heeft vandaag gewerkt aan de vaardigheid om zichzelf zelfstandig uit te kleden. Ze heeft de picto's gebruikt en kwam tot de picto 'hemd uit doen'. ▪ Ze heeft zich geprobeerd met de picto's uit te kleden. ▪ Heeft zich zonder hulp of aanwezigheid van een begeleider aan de picto's gehouden. ▪ Ze heeft alles gedaan wat op de picto's stond. ▪ Zoals de picto's stonden heeft ze het gedaan. ▪ Cliënt A heeft zich geheel zelfstandig uitgetkleed, had alle stappen gevolgd vanavond. ▪ Cliënt A pakte het zelf op. Ze deed het volgens lijstje maar keek er weinig op. Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Dit is de nieuwste pictokaart, de pictokaart van vier uur 's middags, en daarin staat ook een picto van de broodtrommel en de beker en die vergat ze heel vaak, dan bleef die nog op haar kamer staan, en dan wou ze hem 's ochtends pakken en dan was de beker nog vies, en wat doet ze nu met de pictokaart? Wat doet ze dan helemaal zelf? » de broodtrommel in de vaatwasmachine.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
B. ZELFSTANDIG TAKEN UITVOEREN	
Cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Cliënt A heeft vandaag gewerkt aan de vaardigheid om zichzelf zelfstandig uit te kleden. Ze heeft de picto's gebruikt en kwam tot de

	picto 'hemd uit doen'. ▪ Ze heeft zich geprobeerd met de picto's uit te kleden. ▪ Heeft zich zonder hulp of aanwezigheid van een begeleider aan de picto's gehouden. ▪ Ze heeft zichzelf uitgetkleed en ook haar pyjama aangetrokken uit eigen initiatief. ▪ Ze heeft alles gedaan wat op de picto's stond. ▪ Zoals de picto's stonden heeft ze het gedaan. ▪ Zichzelf uitgetkleed. ▪ Toen ik later terugkwam had ze haar pyjama aan maar is niet naar WC geweest. Toen haar daar nog wel op aangestuurd. ▪ Toen ik terugkwam schoenen/sokken/broek uit. Ze was ondertussen snoepje tegengekomen dus dat op gaan eten. Ze ging daarna zelfstandig verder. ▪ Deed alles zelfstandig. Ze kan de dingen zelfstandig doen. ▪ Cliënt A heeft zich geheel zelfstandig uitgetkleed, had alle stappen gevolgd vanavond. ▪ Cliënt A pakte het zelf op. Ze deed het volgens lijstje maar keek er weinig op. ▪ Zelf uitkleden en pyjama aan, maar kan dit ook zonder picto. Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Dit is de nieuwste pictokaart, de pictokaart van vier uur 's middags, en daarin staat ook een picto van de broodtrommel en de beker en die vergat ze heel vaak, dan bleef die nog op haar kamer staan, en dan wou ze hem 's ochtends pakken en dan was de beker nog vies, en wat doet ze nu met de pictokaart? Wat doet ze dan helemaal zelf? » de broodtrommel in de vaatwasmachine.
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Ze hield zich goed aan haar planning, dit deed zij zelfstandig.
Algemeen	
C. UITLEG / AANSTURING KRIJGEN	

Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Toen ik later terugkwam had ze haar pyjama aan maar is niet naar WC geweest. Toen haar daar nog wel op aangestuurd.
Clïënt B	
Clïënt C	
Algemeen	
D. TAKEN ZIJN AL BEKEND	
Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Naar mijn idee geen want bij mij deed ze het altijd al zelf. ▪ Geen naar mijn idee, kon dit al bij mij zelfstandig. ▪ Niet. Ze kan al deze vaardigheden zonder picto's. ▪ Zelf uitkleden en pyjama aan, maar kan dit ook zonder picto.
Clïënt B	
Clïënt C	
Algemeen	
G. GEEN INVLOED	
Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Naar mijn idee geen want bij mij deed ze het altijd al zelf. ▪ Geen naar mijn idee, kon dit al bij mij zelfstandig. ▪ Niet. Ze kan al deze vaardigheden zonder picto's.
Clïënt B	
Clïënt C	Bron: rapportagedata ▪ Geen groei nieuwe vaardigheden gezien. De handelingen die ze moest uitvoeren deed ze gewoon.

Algemeen	
I. Duidelijkheid	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata Duidelijk wat ze moet gaan doen.
Algemeen	
K. Moeite met bepaalde vaardigheden	
Cliënt A	Bron: rapportagedata Ze weet vrij goed wat ze moet doen en had alleen moeite om pyjama goed aan te trekken. Deze zat binnenstebuiten.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
L. HERKENNING	
Cliënt A	Bron: rapportagedata - AutiPlan geeft herkenning in wat er van haar verwacht wordt. - Je kan haar hiermee makkelijker en overzichtelijker haar programma laten doen.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
M. Ondersteuning	

Cliënt A	
Cliënt B	Bron: rapportagedata Hij heeft er houvast aan
Cliënt C	
Algemeen	
N. Minder vergeten	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata - Cliënt C. heeft gekeken op haar daglijst had alles gedaan, ook zaken die ze normaliter wel vergeet zoals deo. Bron: individueel interview cliënt + begeleider - B: Ja, ze vergeet veel minder. Hè? De deo vergeet je niet meer zo, en ehm, schoenen vast laten maken, dat vroeg je eerst niet, en vraag je nou denk ik wel, eh, sneller. C: Nou, ja, soms, vergeet ik het gewoon. B: Ja, maar goed het staat er wel op dus dan kun je wel weer even, en voor de begeleiders die samen met jou de dag doornemen, die zien het ook weer even. Dus voor die is het ook een reminder. Dat vind ik, daar is het ook wel heel fijn voor.
Algemeen	
O. Minder begeleiding/hulp vragen	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata Ze vroeg minder hulp bij het structureren van de stappen.

Algemeen	
P. Groei in vaardigheden	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider A Vaardigheid gekregen in dingen die daarvoor nog lastig waren.

Tabel 30.3 Invloed van AutiPlan op emotioneel welzijn en zelfbeeld

De invloed van AutiPlan op het emotioneel welzijn en zelfbeeld van de cliënt	
C. Uitleg/aansturing krijgen	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider C: Ja, dag doornemen. Samen, da's belangrijk, dan weet je wel. I: Dat is belangrijk voor jou. C: Ja. B: Wat eigenlijk, ze heeft wel de lijst, maar ze heeft het toch nodig dat ook een begeleider het samen met haar nog even allemaal op gaat zeggen.
Algemeen	
G. GEEN INVLOED	
Cliënt A	Bron: rapportagedata - Niet. Ze snapte het niet. - Geen.

	▪ Geen. ▪ Geen invloed op gezien. ▪ Niet. Ze zit naar dat blad te staren van wat moet ik hiermee.
Clïënt B	
Clïënt C	Bron: rapportagedata ▪ Niet zozeer invloed op gezien.
Algemeen	
H. TROTS GEVOEL	
Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Ze vond zelf dat ze het goed gedaan had. ▪ Toen ik tussendoor even ging kijken zei ze vol trots: "kijk, mijn broek is uit." ▪ Ze is trots. Als je zegt "knap hoor" dan straalt ze.
Clïënt B	
Clïënt C	
Algemeen	
I. Duidelijkheid	
Clïënt A	
Clïënt B	
Clïënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Maar doe je het nou anders met AutoPlan als toen je nog dagbriefjes had? C: Ja. B: En wat is dan het verschil? C: Dies duidelijker. B: Daar staat het duidelijker op. C: Ja ▪ C: Vink leuk, dit is duidelijk voor mij.

Algemeen	
J. Onvolledig	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata Het feit dat de pedicure er niet op stond als extra was reden voor een huilbui.
Algemeen	
M. Ondersteuning	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider - B: Ze heeft er wel veel steun aan. Dacht ik. C: Ja. Bron: rapportagedata - Door de duidelijkheid geeft dit rust in haar hoofd waardoor ze minder/niet emotioneel reageert. - Ze was niet helemaal stabiel dan geeft haar art duidelijkheden.
Algemeen	
Q. PLEZIER	
Cliënt A	Bron: rapportagedata - Ik merkte dat ze het erg leuk vond om te werken met de picto's. - Vond het leuk om te 'werken' met de picto's.

	▪ Ze vond het leuk en vertelde in bed dat ik het anders deed dan andere leiding. Hoe dan, daar kwam ik niet achter. ▪ Ze vond het leuk om te doen. Ze moest er erg om lachen dat ze het goed had gedaan! 😊 Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ C: Vond ik wel leuk. Lachen. ▪ C: Ik vond het wel leuk.
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ I: Vond je het leuk om de app te gebruiken? C: Ja, leuk. en met plaatjes. Ja dat vind ik leuk om, daar ben ik fan van, van plaatjes.
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Doe je nog steeds evenveel opschrijven als vroeger? Dus dat maakt niet uit. C: Nee maar als k, dit dit is handiger als k, ja, nou, als k niet in de groep ben ofzo, en dan eh, vind ik het wel prettig, ja. C: Dan is de leiding in de buurt, dan weet ik waar, bl, ja.. I: Dus dan word je eigenlijk wel blij van AutoPlan?
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider B ▪ En wat ik eerder ook al aangaf, het plezier eigenlijk. De bewoner die er plezier in heeft om de dingen zelfstandig te kunnen doen
R. BLIJ GEVOEL	
Cliënt A	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ C: Blij... Ja.
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ I: Dus dan word je eigenlijk wel blij van AutoPlan? C: Ja.
Algemeen	
S. COMPLIMENTEN	

Cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Vooral dat ze het zelf alleen kan. Compliment gegeven. ▪ Ze is trots. Als je zegt “knap hoor” dan straalt ze. ▪ Moeilijk in te schatten » ik denk positief gevoel want ze kreeg complimenten. ▪ Als ze het zelf doet geeft dat een goed gevoel voor haar. Als je dit maar naar haar toe benoemd. Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Ik stond erbij te kijken en wat zei ik? Dat je ‘t goed had gedaan hè? ▪ B: En dan geven we altijd een dik compliment. Hè? Als je ‘t zo goed doet? ▪ B: Ja, maar goed, we doen het gewoon met complimenten na die tijd (in plaats van de groene duim).
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
T. SPANNING	
Cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Het gaf zo na de vakantie wat spanning, de picto’s, maar pakte het toch goed op. ▪ Ze wilde hem het liefst wegstoppen maar toen ik het erbij pakte werkte het goed.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
U. POSITIEF	
Cliënt A	Bron: rapportagedata

	▪ Goed. Ik had het gevoel dat ze het begreep. ▪ Moeilijk in te schatten, maar ik denk toch positief – stukje zelfredzaamheid. ▪ Moeilijk in te schatten, ik denk positief gevoel want ze kreeg complimenten.
Clïënt B	Bron: rapportagedata ▪ Het lijkt hem rust te geven.
Clïënt C	Bron: rapportagedata ▪ Clïënt C geeft aan het veel fijner te vinden dan de dagbriefjes die ze had. Er staat meer info op per dag.
Algemeen	
V. MOEILIJK IN TE SCHATTEN	
Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Krijg ik geen hoogte van. ▪ Moeilijk in te schatten, maar ik denk toch positief – stukje zelfredzaamheid. ▪ Moeilijk in te schatten, ik denk positief gevoel want ze kreeg complimenten. Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Moeilijk om op te merken. ▪ B: Maar dat is dan toch moeilijk om te registreren.
Clïënt B	
Clïënt C	Bron: rapportagedata ▪ Ze zat goed in haar vel, dit is nu nog niet direct aan gebruik van de app te linken.
Algemeen	
W. Makkelijk	
Clïënt A	

Clïënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ C: Nou ik vond het wel makkelijk dat ik er een dagoverzicht van kon maken. En dat ik dat op de computer samen kon maken en dat iets klaar hebt het klokje erboven en dan kun je het zo achter elkaar afvinken. Dus dat was wel makkelijk ja. ▪ Ik vond het wel makkelijk dat per dag kan je het zo programmeren. Dus dat vond ik wel makkelijk. Dan hoeft je in een keer, zeg maar van alles. Dus als het vandaag dinsdag is, hoeft je maar een keer en heb je gelijk de hele planning voor de dinsdag.
Clïënt C	
Algemeen	
X. Wennen	
Clïënt A	
Clïënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ I: Hoe ging het werken met AutiPlan? C: In het begin is het even wennen, maar dan ging het wel aardig. Wat was er wennen dan? Nou de app openen, het instellen, en hoe het eruit ziet natuurlijk.
Clïënt C	
Algemeen	
Y. Rust	
Clïënt A	
Clïënt B	
Clïënt C	Bron: rapportagedata ▪ Rust in haar denken: o ja staat er op dus is het zo.
Algemeen	
Z. Stabiele emotie	

Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Stabiel qua emoties, mogelijk door het kunnen afvinken van activiteit.
Algemeen	
AA. Moeilijkheden	
Cliënt A	
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Nou we hadden samen uitgezocht. Soms kan je ergens een tijd aan hangen. Toen zei ik van ja maar dat komt niet helemaal uit. Dan gebruikte ik hem wel eens zonder tijd. C: Tja in mijn systeem denk ik van nou is het tijd. En dan moet het binnen zo snelle tijd en toen hebben we het zonder tijd gedaan. Anders werd het een beetje beetje veel. I: Welke dingen deed je dan zonder tijd? B: Nou we deden dat soms wel eens medicijnen na het eten bijvoorbeeld. Daar heb je niet echt vaste tijd voor. Want je bent niet op een vaste tijd klaar met eten. Dan deden we het er gelijk achter aan en dan kon je er geen tijd bij zetten. Dan klopt het namelijk niet meer en dan klopt het voor mij eigenlijk ook niet meer. Staat er zeven uur en we zijn ineens half zeven klaar met eten ▪ B: Hij heeft het ook even niet gedaan hè? Ik weet niet, hoelang duurde dat nou? Heel even deed hij het niet. Toen kwam je vertellen dat hij het niet deed. C: En toen had jij op de computer ingelogd en toen had ik hier (kijkend naar zijn telefoon) ingelogd. B: Ik weet niet hoe lang het duurde? In ieder geval één dag
Cliënt C	
Algemeen	

Tabel 30.4 Invloed van AutiPlan op zelfredzaamheid

De invloed van AutiPlan op de zelfredzaamheid van de cliënt	
A. WERKEN MET PICTO'S	
Cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Ze deed zelfstandig, maar kon dit al. De picto's geven wel wat houvast in hoe het moet. ▪ Cliënt A heeft zich geheel zelfstandig uitgetrokken, had alle stappen gevolgd vanavond.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
B. ZELFSTANDIG TAKEN UITVOEREN	
Cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Ze heeft zichzelf uitgetrokken tot en met haar hemd, zonder dat er begeleiding bij aanwezig was. ▪ Ze heeft zichzelf kunnen redden in een klein stukje van haar bezigheden. ▪ Ze deed zelfstandig, maar kon dit al. De picto's geven wel wat houvast in hoe het moet. ▪ Zelf uitgetrokken. ▪ Ik vond het leuk dat ze zelf haar pyjama had aangetrokken terwijl dat niet op de picto's staat. ▪ Heeft zichzelf snel uitgetrokken. ▪ Ze kan al deze vaardigheden zonder picto's. ▪ Zelfstandig uitgetrokken, maar dit kan ze ondertussen ook wel zonder het blad met picto's denk ik. ▪ Benoemd en was aan de slag zonder dat ik erbij was. ▪ Zelf pyjama aan, maar kon dit al. ▪ Ze gaat zelfstandig aan de slag. ▪ Kan zo meerdere taken achter elkaar doen. ▪ Cliënt A heeft zich geheel zelfstandig uitgetrokken, had alle stappen gevolgd vanavond.

	▪ Heeft zich grotendeels zelf uitgetkleed (tot op haar hemd). Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ Vanmiddag heb je helemaal zelf je broodtrommel in de vaatwasmachine gedaan hè? Zonder hulp van mij. ▪ Gewoon een stukje zelfstandigheid die ze op deze manier gaat verwerven, en dat is denk ik gewoon heel positief voor je zelfbeeld.
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Ze komt zelfstandig heel ver met de lijst. ▪ Had zelf al kleding klaar gelegd voor het douchen.
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider A ▪ En als het hen zelfstandigheid en eigen regie oplevert dan heb je een win-win-situatie. Als het de zelfstandigheid vergroot (en dat is zo) moet je het altijd doen denk ik. ▪ Mensen worden niet persoonsafhankelijk maar kunnen zichzelf redden met een App.
C. UITLEG / AANSTURING KRIJGEN	
Cliënt A	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Alleen met hoe je 't in de vaatwasser legt, dat de deksel met de vieze kant naar onderen ligt, dat ging ik nog zeggen hè?
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ I:Hoe is het gegaan met het invullen van je planning? Als je dat met begeleiding deed? C: Was wel even puzzelen, want zo laat dit doen en daarna dat doen. Maar dan moet je een beetje schuiven, want dit moet eerst of dan moet dat eerst. Dus een beetje in elkaar zetten.
Cliënt C	
Algemeen	
D. TAKEN ZIJN AL BEKEND	

Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Ze deed zelfstandig, maar kon dit al. ▪ Ze kan al deze vaardigheden zonder picto's. ▪ Zelfstandig uitgetrokken, maar dit kan ze ondertussen ook wel zonder het blad met picto's denk ik. ▪ Ze kon dit al zelf maar door de picto's heb ik het idee dat ze stagneert. ▪ Het lijkt er al zo goed in te zitten dat ze de lijst niet nodig heeft. ▪ Zelf pyjama aan, maar kon dit al.
Clïënt B	
Clïënt C	
Algemeen	
G. GEEN INVLOED	
Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Niet, ze had niets zelf gedaan. ▪ Geen. Ze kon dit al zelf maar door de picto's heb ik het idee dat ze stagneert.
Clïënt B	
Clïënt C	Bron: rapportagedata ▪ Geen invloed gezien.
Algemeen	
H. TROTS GEVOEL	
Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Ze is erg trots op haarzelf.
Clïënt B	

Cliënt C	
Algemeen	
I. Duidelijkheid	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider - C: Aankleden, tanden poetsen, schoenen vast laten maken, koffie, klusjes doe ik altijd, weet ik precies wat ik moet doen, en dan automatisch ontbijttafel afruimen en dan weet ik precies wat ik moet doen, (grinnikt), s wel, afruimen, zelf, ..afruimen en dan zie ik wat sss zie ik wat afwasmachine inruimen Bron: rapportagedata - Haar dag leek overzichtelijker te zijn voor haar.
Algemeen	
N. Minder vergeten	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider - C: Dat vergeet je 's morgens wel, dat sommige dat, ze. B: Dat je schoenen even door de moeten strak aangetrokken worden, he? C: Ja, ja. B: Cliënt C kan het wel, maar ze moeten even strak aangetrokken worden, en nou die hier op staat, wordt 'ie niet meer zo vaak vergeten, he? - B: Vergeet je nou minder. C: Ja. B: Ja, hè? C: Ja. B: Dat denk ik ook.
Algemeen	

O. Minder begeleiding/hulp vragen	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Ze vroeg minder hulp bij het structureren van de stappen.
Algemeen	
BB. Veranderingen	
Cliënt A	
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ I: Gebruik je AutiPlan als je 's ochtends word gebeld dat je 's middags onverwachts wat gaat doen? B: Dat niet nee.
Cliënt C	
Algemeen	
CC. Beslissingen nemen	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Zelfstandig naar de bieb en zelf beslissen: als ik eerst naar de bieb ga, heb ik nog genoeg tijd voor de pedicure.
Algemeen	

Tabel 30.5 Problemen en voorwaarden bij implementeren AutiPlan

Problemen bij / voorwaarden voor het gebruik van AutiPlan	
J. Onvolledigheid	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata ▪ Miste het picto met naar bed gaan.
Algemeen	
AA. Moeilijkheden	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Het nadeel ervan is dat je het (geprinte versie AutiPlan, T.K.) niet zo makkelijk snel aanpast want dan moet je weer nieuwe bladen gaan maken en eh, en dat soort dingen. ▪ B: Cliënt C zegt van in het weekend dan ben ik vrij en dan is het een beetje lastig want dan hebben we een beetje een ander ritme als doordeweeks, C: Ja. B: en dan wordt het niet altijd doorgenomen, maar da's wel de bedoeling, dat de vroege dienst, als jij klaar bent met ontbijt, dat het dan eventjes gaat doorgenomen worden. C: Ja. ▪ C: Maar alleen, weekend, dan.. is voor mij.. sorry.. eh.. moeilijker dan, of.. B: Het weekend is wat moeilijker maar op zich staan er ook een heleboel dingen vast voor het weekend. C: Ja, ja ja. I: En hoe komt het dan dat het moeilijker is in het weekend? B: Nou? Vertel is? C: Dat.. niet werkt. B: Dan werk je niet.. je vind het heel fijn om te werken, hè. C: Ja. B: En dan is, is er een beetje meer lege tijd, van, wat moet je nou gaan doen, en hoe gaat het nou, elk weekend ziet er net een beetje anders uit, dus ja.
Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider A ▪ Veel opstartproblemen.

	▪ Je kunt niet controleren of het gebruikt wordt via internet. ▪ Niet op Apple. Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Kan niet op I-pad. ▪ Via de site niet inloggen om activiteiten te zien. ▪ Geen 'emotie' mogelijk. ▪ Na proefperiode waren de dagplanningen <u>niet</u> meer beschikbaar. Vonden wij raar! Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten ▪ De begeleider van een van de cliënten is op vakantie, waardoor het lastiger is om deze cliënt op korte termijn te laten starten.
DD. (Slechte) internetverbinding	
Clïënt A	Bron: rapportagedata ▪ Ja, ze heeft geen internet op haar kamer en dit heeft ze wel nodig. Ze werkt nu met een geprinte planning. Bron: individueel interview begeleider A ▪ Ja. Daar is voor nodig dat je in elk geval goed Wifi bereik hebt. ▪ (Technische) weerstanden moeten vooraf weggenomen zijn. En dan kan het ook slagen.
Clïënt B	
Clïënt C	Bron: rapportagedata ▪ Internetverbinding. Bron: individueel interview cliënt + begeleider

	▪ C: Ik vond wel fijn maar ik moet elke keer hierheen komen om internet. B: Elke keer weer inloggen en kijken.. C: Ja. Ja. B: Is het zo dat je omdat je het hier al voor de hele dag weet, dat je steeds weer terug kunt kijken, dat je niet steeds weer hoeft op te zoeken op je iPad dat je dit makkelijker vindt? C: Nee, ja. B: Is het daarom? C: Ja. B: Die indruk heb ik ook.
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider B ▪ WIFI-bereik in het pand. Want je moet in het hele pand internet kunnen hebben. Want we hebben meegemaakt dat het uitviel en dat zit je dan erg tegen. Want dat werkt niet. Bron: workshopinterview begeleider A ▪ Constant internet voor nodig (risico's aan internetgebruik voor andere doeleinden). ▪ Zo snel mogelijk volledig WIFI bereik in het pand. Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Verwachtingen hoog, dat viel dus wel wat tegen vanwege WIFI bereik dat slecht was. Op zich blijf ik enthousiast over het gebruik van Apps. ▪ Internet is noodzakelijk en is niet voor elke bewoner goed om te hebben. ▪ Duidelijk aangeven dat er wifibereik nodig is Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten ▪ Technisch probleem: twee van de cliënten die meewerken aan het onderzoek wonen in de hoeken van het gebouw waar geen Wi-Fi bereik is. Hierdoor is AutiPlan niet te gebruiken op hun kamer, terwijl het juist hiervoor bedoeld was. ▪ Heeft een tijd gewerkt met AutiPlan maar werd minder enthousiast doordat het niet goed werkte vanwege het ontbreken van internetbereik. Bron: mail Stichting Sprank Putten ▪ En slecht WIFI bereik in ons pand hielpen aan het hele project niet echt mee
EE. CLIËNT ZELF KAN 'WERKEN' IN AUTIPLAN	
Clïënt A	Bron: individueel interview cliënt + begeleider

	▪ B: Maar toen ging ze er vervolgens lekker mee spelen, dus het dagritme veranderde, want ze kan daar zelf mee bezig en in schuiven. ▪ B: Weet je nog? Dat je op je I-pad met al die pictoplaatjes ging je lekker spelen? ▪ B: Dus dat vond ik dan een nadeel. Maar misschien zit er wel een functie op dat het alsnog kan. Daar heb ik me toen verder niet meer in verdiept omdat er op haar kamer toch geen Wifi was.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider A ▪ (Technische) weerstanden moeten vooraf weggenomen zijn. En dan kan het ook slagen.
FF. ONZEKERHEID / TERUGHOUDENDHEID	
Cliënt A	Bron: rapportagedata ▪ Lijkt nog wat onzeker daarin / terughoudend.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	
GG. GROENE DUIM (ONTBREEKT)	
Cliënt A	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ Ja, het enigste wat ik erg leuk vond van dat hele AutiPlan <i>online</i>, is die grote groene duim. Dat had ik met deze zoiets van: oh wauw, echt meteen, boem, je hebt het goed gedaan. En dat stukje ontbreekt nu, bij de kaartversie.
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ B: Maar, ehm, ja het is nog wel een keertje, ik zou het nog wel leuk vinden als het beschikbaar komt dat ze toch kan oefenen met die groene duim en dingen af en toe doen, dus dat is misschien ook een kwestie van gewenning, maar dit werkt wel heel goed. Het past wel

	bij cliënt C.
Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Groene duim verschijnt niet.
HH. ENTHOUSIASME EN MOTIVATIE	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider A ▪ Er moet voldoende enthousiasme zijn om te gaan werken met een vorm van nieuwe media. ▪ Je moet gemotiveerde mensen hebben. ▪ Het team moet ook voldoende op de hoogte zijn, moet ook voldoende enthousiast zijn. Bron: individueel interview begeleider B ▪ Het moet worden gedragen door het team en ouders en verwanten. ▪ Bewoners moet ook gemotiveerd zijn om ermee te werken. En in ons geval was dat bij alle drie wel. Maar je weet niet of dat ook altijd zo zal zijn. Maar de bewoner moet het ook echt leuk vinden om mee te doen. En anders zou je het ook heel makkelijk, kan hij bij wijze van alles lekker aanvinken en het dan niet doen natuurlijk. Een stukje motivatie is wel nodig. Bron: workshopinterview begeleider A ▪ Denk in mogelijkheden (niet: bewoner zal het niet snappen e.d.). Bron: gespreksverslag presentatie nieuwe media

	De aanwezigen reageerden enthousiast op de meeste gepresenteerde vormen van nieuwe media, stelden vragen, gaven hun inbreng en zagen in veel producten mogelijkheden voor hun doelgroep.
II. INFORMATIE	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider A - Niet alleen de begeleiders maar ook de bewoner zelf moet voldoende vooraf geïnformeerd zijn zodat 'ie weet waar die aan begint zodat de kans op slagen ook heel groot wordt dan. - Vooraf dus heel goed informatie, dat je goed weet waar je aan begint. - Het team moet ook voldoende op de hoogte zijn, moet ook voldoende enthousiast zijn. (Technische) weerstanden moeten vooraf weggenomen zijn. En dan kan het ook slagen. - En voordat je een bewoner helpt moet je zelf als team heel goed weten hoe het werkt, waar de kinderziektes zitten, dat je het vooraf eigenlijk al uitgeprobeerd hebt, zodat je als je één keer begint dat het dan ook loopt, dat je dan ook niet meer allemaal struikelblokken nog tegenkomt. Dat is heel belangrijk.
JJ. Verwarring	
Cliënt A	
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider B: We hebben geen vast tijdstip voor douchen erin staan omdat het varieert. Dit vond hij wel even verwarrend
Cliënt C	
Algemeen	Bron: mail Stichting Sprank Putten Ons was ook verteld dat de app zonder constante internetverbinding te gebruiken is maar dit blijkt in de praktijk niet goed te werken.
KK. Volgorde niet kunnen veranderen	

Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: rapportagedata Ik kon de volgorde zelf niet veranderen, dus zijn we verder gegaan op het gewone dagbriefje.”
Algemeen	
LL. Kosten	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider B - Je moet de afstemming hebben over als er eventueel kosten aan verbonden zijn en of ja iedereen het ermee eens is. De voordelen van de app moeten opwegen tegen de kosten. Bron: workshopinterview begeleider A - Hoge kosten in vergelijking met andere Apps, ouders zijn niet gemotiveerd zoveel te betalen. Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten - De begeleiders geven aan dat er nagedacht moet worden over eventuele alternatieve applicaties voor AutiPlan. Dit vanwege de kosten van AutiPlan. Bron: mail Stichting Sprank Putten

	De app AutiPlan zou gratis zijn was ons verteld maar dit is niet zo (alleen gratis tijdens een testperiode, daarna betaald) Omdat wij naar ouders al hadden gecommuniceerd dat het gratis was, en dus gebruikt kon blijven worden, en dit niet zo bleek te zijn kregen wij hierop reactie van een ouder die hier vragen over had (en er niet zo blij mee was verkeerd voorgelicht te zijn).
MM. Juiste apparatuur	
Cliënt A	Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten Bij de derde cliënt waren er problemen met het installeren van AutiPlan. Dit bleek te liggen aan het feit dat zij een iPad heeft (van Apple). Deze heeft een ander Appstore (systeem waarin applicaties kunnen worden gedownload) waardoor AutiPlan niet gedownload en geïnstalleerd kan worden.
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider B - Dan moet je toch wel een smartphone of een tablet hebben. Maar ja, je kan op zich ook op de papieren versie gebruiken. Dus daar zit ook een beetje winst in. Het mooiste is natuurlijk als je toegang hebt tot een smartphone of een tablet. Bron: mail Stichting Sprank Putten - Problemen met het installeren op een iPad.
NN. Extra bladen	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider C: Alleen mis ik wel nou, rustig blijven, ja.. dat t.. wel.. nou, dat de leiding wel (mompelt) kleine blaadjes. B: We plakken er soms wel van die kleine blaadjes op. C: Ja. B: met extra dingen. Als er dan een pedicure, da's maar één keer, dus dan kun je niet vast op zo'n blad

	zetten. C: Nee nee nee, nie zo, als iemand slaapdienst heb, dan, dagdienst. B: cliënt C wordt altijd door een vaste dienst begeleid, en dan plakken we 's avonds even een briefje op haar AutiPlan, van morgen heeft die vroege dienst, dat is jouw aanspreekpunt. C: Ja. B: en die heeft late dienst. I: Dus dan weet jij wie er aanwezig is. C: Ja.
Algemeen	
OO. Kost tijd	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider A - Kost veel tijd om de sjablonen aan te maken, een sjabloon kan je niet kopiëren naar mijn idee. Bron: individueel interview begeleider B - Je moet er even tijd in investeren, maar dan krijg je er ook tijdwinst voor terug. - Team moet geïnstrueerd worden kost dus tijd. Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten - Het tijdspad schrok de begeleiders tijdens dit bezoek af; namelijk dat er redelijk snel met AutiPlan gestart zou moeten worden.
PP. Weerstand	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider B

	▪ Weerstand moeten soms eerst weggenomen worden.
QQ. Communicatie tussen betrokkenen	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider A ▪ Overleg goed met verwanten, bespreek voor- en nadelen, betrek bewoners er zo veel mogelijk bij zodat het niet 'jouw project' is. Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Communicatie binnen team in gang zetten. ▪ Zorg dat er een paar enthousiastelingen binnen een team wat gaan uitzoeken op dit gebied. ▪ Koudwatervrees opzij zetten. ▪ Ouders + netwerk hier zo mogelijk in betrekken. ▪ Vooraf heel goed informeren (team, netwerk, begeleiders) Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten ▪ De onderzoeksgroep heeft doorgekregen dat de stagiaire, die als contactpersoon was aangewezen, het teveel zou vinden worden. Ook was het niet de beste keuze om een stagiaire deze rol te geven. De begeleiders geven aan dat het niet zo is dat de stagiaire het teveel zou vinden worden. ▪ Tijdens het eerste bezoek aan de locatie in Putten miste de makkelijke taal van ons richting de cliënten om AutoPlan uit te leggen en te introduceren. ▪ De onderzoeksgroep was in de veronderstelling dat er een bijeenkomst zou plaatsvinden met de begeleiders (waar dus geen cliënten bij zouden zitten).

	Bron: mail Stichting Sprank Putten De app AutiPlan zou gratis zijn was ons verteld maar dit is niet zo (alleen gratis tijdens een testperiode, daarna betaald) Omdat wij naar ouders al hadden gecommuniceerd dat het gratis was, en dus gebruikt kon blijven worden, en dit niet zo bleek te zijn kregen wij hierop reactie van een ouder die hier vragen over had (en er niet zo blij mee was verkeerd voorgelicht te zijn).
RR. Randvoorwaarden	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider A (Technische) weerstanden moeten vooraf weggenomen zijn. En dan kan het ook slagen. Bron: workshopinterview begeleider B - Eerst alle randvoorwaarden klaar hebben voordat je begint, zodat de kans op succes zo groot mogelijk is. Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten - We vinden het allemaal belangrijk om de cliënten en begeleiding de tijd te gunnen op een rustige manier te beginnen met het werken met de applicaties. Bron: gespreksverslag Zwolle - De cliënten hebben tijd nodig om het tot zich te nemen. Ze hebben een lager niveau (3, 4) en in het onderzoek houden we ook hiermee rekening.

Tabel 30.6 Toekomstbeeld

Toekomstbeeld	
Wel of niet blijven werken met AutiPlan?	
SS. BLIJVEN WERKEN MET AUTIPLAN	
Cliënt A	Bron: individueel interview cliënt + begeleider De pictokaarten moeten me blijven helpen.
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider B: Ja, want als we gaan zeggen, wat wil je het liefste houden, als we nu doorgaan, wil je dan AutiPlan houden of wil je liever weer je oude dagbriefjes terug? C: Dit.
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider A - Ja. Ik vind het de tijd ervoor om daarin verder te gaan. Wij maken er zelf natuurlijk steeds meer gebruik van dus 't is ook heel goed om vooral jonge bewoners die we hier hebben, maar ook de wat ouderen, om ze daar vertrouwd mee te maken en op hun eigen niveau ermee te laten werken. Dat vind ik belangrijk. - Ik ben er echt voor, ja. - Het smaakt nu naar meer! Bron: Individueel interview begeleider B - Nou ik denk zeker dat het meer ingezet moet worden. Ik zie er heel veel winst in. Bron: workshopinterview begeleider B - Meer bewoners erbij gaan betrekken.

TT. Twijfel	
Cliënt A	
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider C: Daar moet ik nog even over nadenken ja. B: We gaan een ander programmatje zoeken wat goedkoper is. Zijn vader heeft nog ideeën hierover. Hij zei en dit is dan een app op de telefoon, maar hij had al alles gedaan met de agenda die erop stond. C: Hele planning gemaakt. En met plaatjes, kan je erop zetten. Zit er allemaal in, in de telefoon. Ik heb een agenda op de telefoon. Daar was hij zelf al mee bezig geweest.
Cliënt C	
Algemeen	
UU. Blijven werken met nieuwe vormen	
Cliënt A	
Cliënt B	Bron: individueel interview cliënt + begeleider B: We gaan een ander programmatje zoeken wat goedkoper is. Zijn vader heeft nog ideeën hierover. C: Hij zei en dit is dan een app op de telefoon, maar hij had al alles gedaan met de agenda die erop stond. Hele planning gemaakt. En met plaatjes, kan je erop zetten. Zit er allemaal in, in de telefoon. Ik heb een agenda op de telefoon. Daar was hij zelf al mee bezig geweest.
Cliënt C	
Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider A Breder inzetten, anderen hiervan op de hoogte brengen.
VV. Experimenteren	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	

Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider A ▪ Uitzoeken en verder uitproberen, in toekomst misschien digitaal platform op de groep? ▪ Gewoon proberen! Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Andere (gratis) app's uitproberen?
----------	--

Tabel 30.7 Voordelen AutiPlan

Voordelen van AutiPlan	
B. Zelfstandig taken uitvoeren	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: Workshopinterview begeleider A ▪ Verwachting: overzicht, duidelijkheid, gebruiksgemak. Uitkomst: wel overzicht. ▪ Bewoners zijn gemotiveerd om zelfstandig taken uit te voeren dus meer plezier! ☺ Bron: Workshopinterview begeleider B ▪ Het zorgt voor succes-jes, zelfstandigheid ▪ Zelfstandigheidbevordering is leuk om te stimuleren. ▪ Cliënt heeft meer duidelijkheid, houvast en veiligheid ondervonden. Doel → bevorderen zelfstandigheid en positief zelfbeeld.
I. Duidelijkheid	

Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: Workshopinterview begeleider A ▪ Verwachting: overzicht, duidelijkheid, gebruiksgemak. Uitkomst: wel overzicht. ▪ Overzicht geven. ▪ Structuur Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Cliënt heeft meer duidelijkheid, houvast en veiligheid ondervonden. Doel → bevorderen zelfstandigheid en positief zelfbeeld.
M. Ondersteuning	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: Workshopinterview begeleider B ▪ Cliënt heeft meer duidelijkheid, houvast en veiligheid ondervonden. Doel → bevorderen zelfstandigheid en positief zelfbeeld.
Q. Plezier	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: Workshopinterview begeleider A

	▪ Verwachting: overzicht, duidelijkheid, gebruiksgemak. Uitkomst: wel overzicht. ▪ Bewoners zijn gemotiveerd om zelfstandig taken uit te voeren dus meer plezier! 😊 ▪ Plezier in zelfstandig taken uitvoeren. Bron: Workshopinterview begeleider B ▪ Leuk om bewoners te stimuleren en uitbreidingen te kunnen realiseren. ▪ Plezier delen 😊 ▪ Ik heb gezien dat bewoners enthousiast zijn om ermee te werken.
W. Makkelijk	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	
Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider A ▪ Makkelijk in gebruik. ▪ Eenvoudig aan te leren aan bewoners en collega's. Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Het is dichterbij en sneller in te zetten dan ik vooraf dacht.
WW. Tijdswinst	
Cliënt A	
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: individueel interview cliënt + begeleider

	▪ B: Nou ja, ehm, ik vraag me wel af, dat stel, ehm, dat er wel, eh, internet beschikbaar was geweest voor cliënt C, of het dan toch niet dit beter was, achteraf. Ik bedoel daar waren we anders niet achter gekomen en daar zijn we nu achter gekomen dat het dus op deze manier heel goed werkt. ▪ I: Nee, op je iPad deed 'ie het niet, hè? C: Nee. Dis veel handiger. I: Je vindt het op papier handiger? C: Ja.
Algemeen	Bron: individueel interview begeleider A ▪ En de tijdswinst die het oplevert. Mensen worden niet persoonsafhankelijk maar kunnen zichzelf redden met een App. Bron: Individueel interview begeleider B ▪ Je moet er even tijd in investeren, maar dan krijg je er ook tijdswinst voor terug. Bron: workshopinterview begeleider A ▪ Toen het eenmaal liep... tijdswinst. Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Ervaring is dat je minder tijd kwijt (bent, T.K.) met herhalen. ▪ Tijdswinst
XX. Voordelen	
Clïënt A	
Clïënt B	
Clïënt C	
Algemeen	Bron: workshopinterview begeleider A ▪ Ik kan me nu beter voorstellen welke winst er te behalen is.

	Bron: workshopinterview begeleider B ▪ Ook voor bewoners met lager niveau geschikt. Had ik vooraf niet verwacht. Bron: individueel interview begeleider B ▪ Ik heb natuurlijk al een aantal dingen opgegeven. De overzicht dat het geeft, de structuur, ook wel de tijdwinst dat het voor ons als begeleiders wat ook wel belangrijk is
Tabel 30.8 Overige	
YY. Geprinte versie AutiPlan	
Cliënt A	Bron: individueel interview cliënt + begeleider ▪ Ik denk dat dit (geprinte versie van AutiPlan) voor cliënt A, zoals zij is, dat dit gewoon veel beter gaat werken. Voor haar, op haar niveau past dit het beste. ▪ In eerste instantie hadden we zoiets van wat jammer (dat de online versie niet kan) maar als ik nu weer een keus moet maken zou ik voor haar voor de pictokaarten kiezen. Dit voldoet prima zo. ▪ AutiPlan is een heel mooi iets maar ieder op z'n eigen niveau. En ik denk dat we voor haar op deze manier iets werkbaar hebben. ▪ En we het zo hebben gedaan en dit denk ik gewoon heel goed werkt bij haar niveau.
Cliënt B	
Cliënt C	Bron: gespreksverslag bezoek aan Putten ▪ Voor de cliënt die geen internet heeft en niet werkt met de papieren versie op dit moment, wordt door de begeleider verschillende geprinte versies gemaakt zodat zij hiermee kan werken.
Algemeen	

BIJLAGE 31: ALTERNATIEF VOOR AUTIPLAN

Tijdens de pilot werd duidelijk dat aan de applicatie AutiPlan kosten verbonden waren en dit was een nadeel van AutiPlan. Daarom is er door de begeleiders gevraagd aan het onderzoeksteam om te zoeken naar een alternatief voor AutiPlan. Dit alternatief moet tegemoet komen aan de hulpvraag van de cliënt en bovendien moet het kosteloos zijn.

Uit de verzamelde data is naar voren gekomen dat het werken met de picto's aansluit bij het niveau en de hulpvraag van de cliënten. Client A heeft nieuwe vaardigheden aangeleerd door het werken met de picto's. In de literatuur staat beschreven dat het gebruik van pictogrammen mogelijkheden biedt tot het structureren van activiteiten. Door de activiteiten te visualiseren met pictogrammen wordt het (dag)programma overzichtelijker voor de gebruiker. Daarom worden pictogrammen ook gebruikt bij de methode TEACCH (Behandeling en Onderwijs voor kinderen met een Autisme Spectrum Stoornis of met een communicatieve beperking). Deze methode is speciaal ontwikkeld voor mensen met een Autisme Spectrum Stoornis of een communicatieve beperking (Nederlands Jeugdinstituut, 2013).

Met het programma Picto Selector kunnen pictokaarten worden gemaakt (Picto Selector, z.d.). Dit kan op een eenvoudige manier op de computer worden gedaan. Picto Selector is een programma dat eenmalig wordt gedownload op de computer. Als het programma is gedownload, kan er op de computer een pictokaart worden gemaakt. Er zijn een groot aantal pictogrammen voor verschillende activiteiten die in een bestand kunnen worden gevoegd. Bij de activiteit kan ook een tijd worden gevoegd. Bovendien kunnen de pictokaarten worden opgeslagen. Verder kunnen er foto's en tekst worden bijgevoegd. Hierdoor kan de pictokaart op verschillende manieren worden ingevuld. Op het moment dat de pictokaart klaar is, kan hij worden opgeslagen en worden uitgeprint of verzonden worden via de e-mail.

Picto Selector is vergelijkbaar met AutiPlan, omdat er evenals AutiPlan op een eenvoudige manier pictokaarten kunnen worden gemaakt en omdat er eveneens een groot scala aan pictogrammen beschikbaar is. Het voordeel van Picto Selector is dat het programma beschikbaar is voor Windows en Apple en dat het gratis is. Het nadeel is echter dat het programma alleen beschikbaar is voor op de computer of laptop. Een randvoorwaarde voor deze vorm van nieuwe media is dat de gebruiker verstand heeft van het installeren van het programma en het gebruik van het programma. Het kost tijd om het programma te leren kennen, maar het levert voordeel op omdat er op een eenvoudige manier een pictokaart kan worden opgesteld. Ook is het mogelijk om een dagplanning te maken. Op de website (www.pictoselector.eu) staat op een eenvoudige manier per stap beschreven hoe het programma werkt.

Daarnaast is er gezocht naar een alternatief voor cliënt B. Hij wil graag op zijn smartphone een dag- of weekplanning. AutiPlan was daar zeer geschikt voor, alleen het kostte geld. Er is gezocht naar een soortgelijk programma dat kosteloos is, maar deze is niet gevonden.

